

การศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2557

การศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

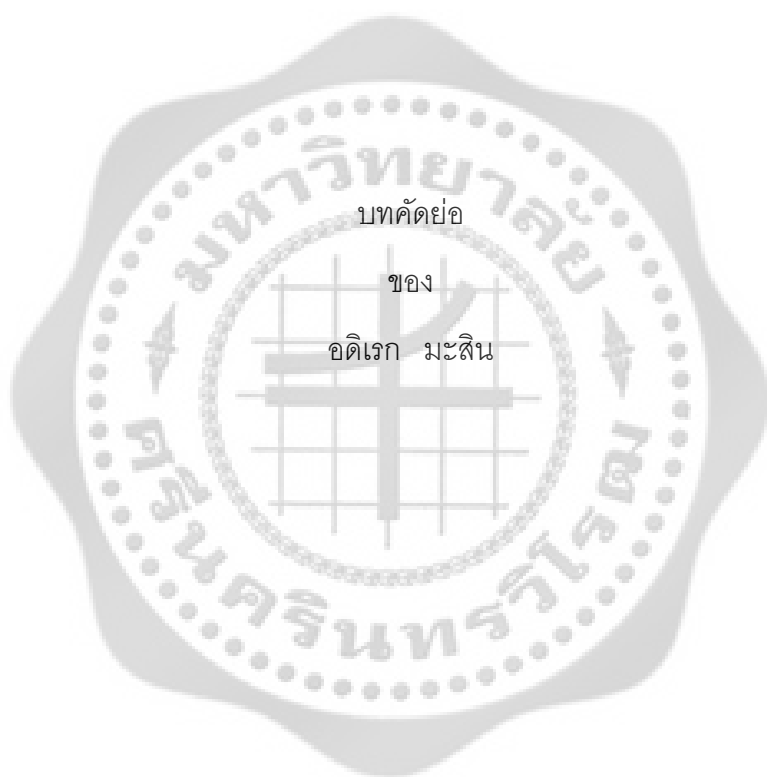
เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2557

อดิเรก มะสิน. (2557). การศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัด

ประจวบคีรีขันธ์. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบริการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน ระดับการศึกษาและอาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมจำนวน 233 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test independent) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบริการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนมีภาพลักษณ์ อยู่ในระดับค่อนข้างดี

2. การเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง จำแนกตาม ระดับชั้น สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่าผู้ปกครองนักเรียนที่มี สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน ระดับชั้น และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม ไม่แตกต่างกัน

THE IMAGE OF SAMROIYODWITHAYAKHOM SCHOOL
PRACHOUPKHIRIKHAN PROVINCE

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements For the
Master of Education Administration and Management
At Srinakharinwirot University

May 2014

Adirek Masin. (2014). *The Image of Samroi-yodwithayakhom school Prachouphirikhan Province*. Master's Project, M.Ed.(Educational Administration). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Asst Prof Dr. Puangrat Kesornpat.

The research aims to study the image level of Samroi-yodwithayakhom school Prachouphirikhan Province. as perceived by parents, and to compare the image level of the school, classified by parents' personal factors. The samples were 233 parents of the students at the school. The research tool was a set of questionnaire to collect data. Then the data were analyzed by using package computer program. The statistics employed in this study were percentage, mean, standard deviation, t-test, and One-Way Analyses of Variance (ANOVA).

The results are as follows :

1. The parents' opinion of the image of the school was overall at a high level. Taking each aspect into consideration
2. Opinion of the school's image of the parents with different students' classes, parental relationship, and occupations was significantly different at .05 level. However, opinion of the image of the parents with different education levels was not different.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษาพร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับงานวิจัย ซึ่งท่านได้ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วีระ สุภากิจ อาจารย์ ดร.ราชนันท์ บุญธิมา คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ทำให้งานวิจัยฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง นายกำจร ป้านทอง ผู้อำนวยการชำนาญพิเศษ โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม นายประนอม เตื้อชาติ รองผู้อำนวยการชำนาญพิเศษ โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม นางธารทิพย์ เสาหงษ์ รองผู้อำนวยการชำนาญพิเศษ โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยในการศึกษาตามหลักสูตรการบริหารการศึกษา ซึ่งทำให้ผู้วิจัยรู้ว่าการศึกษในระดับมหาบัณฑิตของผู้วิจัยมิได้สิ้นสุดลงเพียงการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จเท่านั้น หากแต่ผู้วิจัยได้ซึมซับกระบวนการวิจัยที่เรียนรู้ให้เป็นการเรียนรู้สืบเนื่องต่อไปอย่างไม่สิ้นสุด และนำความรู้ไปยังประโยชน์แก่ผู้อื่นและสังคมต่อไป

นายอดิเรก มะสิน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานของการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์.....	12
ความหมายของภาพลักษณ์.....	12
ความสำคัญของภาพลักษณ์.....	13
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์.....	15
ประเภทของภาพลักษณ์.....	16
องค์ประกอบภาพลักษณ์.....	19
การเกิดภาพลักษณ์และกระบวนการเรียนรู้ภาพลักษณ์.....	20
การสร้างภาพลักษณ์และการรักษาภาพลักษณ์.....	22
ความเป็นมา.....	27
การจัดการศึกษาของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม.....	30
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรอิสระ.....	73
ระดับชั้นของนักเรียน.....	73
สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน.....	73
ระดับการศึกษา.....	74
อาชีพ.....	75
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	76
งานวิจัยในประเทศ.....	76

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
งานวิจัยต่างประเทศ.....	84
3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	86
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	86
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	87
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	88
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	88
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
5 สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	105
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	105
สมมติฐานการวิจัย.....	105
วิธีดำเนินการวิจัย.....	105
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	106
อภิปรายผล	107
ข้อเสนอแนะ	113

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	115
ภาคผนวก.....	121
ภาคผนวก ก.....	122
ภาคผนวก ข.....	127
ภาคผนวก ค.....	132
ภาคผนวก ง.....	135
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	137

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้นเรียนของนักเรียน.....	87
2 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน สถานะ ความสัมพันธ์กับนักเรียน ระดับการศึกษา และอาชีพ.....	93
3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอด วิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมและรายด้าน.....	94
4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ที่มีระดับชั้นของนักเรียนต่างกัน.....	95
5 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีสถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน ต่างกัน.....	96
6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์โดยภาพรวมและรายด้านจำแนกตามระดับการศึกษา.....	97
7 ค่าความแปรปรวนของภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	98
8 ค่าความแปรปรวนของภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	99
9 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อย ยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านบริการนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา	100
10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์โดยภาพรวมและรายด้านจำแนกตามอาชีพ.....	101
11 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามอาชีพ โดยรวมและรายด้าน.....	102
12 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อย ยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านวิชาการ จำแนกตามอาชีพ.....	103
13 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อย ยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านบริการ จำแนกตามอาชีพ.....	104

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
-----------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) โดยประเด็นหลักของเป้าหมายปฏิรูปการศึกษามี 3 ประเด็น คือ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารและจัดการศึกษา ทั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบไว้ 4 ประการ คือ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ การพัฒนาครูยุคใหม่ การพัฒนาสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และการพัฒนาการบริหารจัดการใหม่ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553)

โรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคม เป็นหน่วยงานของการเปลี่ยนแปลงครอบครัว ชุมชนทั้งในด้านจิตใจ (Psychological aspect) ด้านวิชาการ (Academic aspect) และด้านร่างกาย (Physical aspect) ตลอดจนการกลมเกลียวทางสังคม (Socialization) วัฒนธรรม (Culture) โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบ และวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสมและหลากหลาย อีกทั้งเป็นสถาบันที่เป็นความหวังและเป็นที่พักของประชาชนทุกระดับชั้นในการเสริมสร้าง และยกระดับความรู้ความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในอันจะนำมาเป็นมรรควิธีในการปรับปรุงและพัฒนา คุณภาพชีวิตให้สูงขึ้นดีขึ้นดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขสิ่งเหล่านี้เป็นภาระหน้าที่ที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายในฐานะที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา (จำนงรักษ์ อุดมเศรษฐ์. 2548: 2 อ้างอิงจาก ถวิล มาตรเลี่ยม. 2544: 20)

ปัจจุบันความต้องการและความคาดหวังของผู้ปกครองที่จะให้บุตรหลานได้เรียนและสำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาที่ดีและมีคุณภาพมีเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนภายหลังสำเร็จการศึกษาสามารถเข้าทำงานในบริษัทที่มีชื่อเสียง ดังนั้นผู้บริหารและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนจึงร่วมมือกันเพื่อรักษาภาพลักษณ์ของโรงเรียน รวมทั้งการบริหารสถานศึกษาให้ดำเนินไปตามนโยบายของรัฐ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและสังคมโดยรวม เพราะการศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ปัญหาต่างๆ ในสังคมได้ เป็นกระบวนการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตลอดช่วงชีวิตตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิต

ตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถต่าง ๆ ที่จะดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน รวมทั้งเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาไว้ว่า การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ปัญหาต่างๆ ในสังคมได้ (นัยนา สังขะเกตุ. 2552: 1)

ภาพลักษณ์ของโรงเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างมากในการสร้างจุดเน้นขององค์กร เป็นส่วนที่แสดงถึงสิ่งต่างๆ ขององค์กรออกไปสู่สายตาของผู้ใช้บริการ คือ ผู้ปกครอง ถ้าภาพลักษณ์ขององค์กรนั้นไปในทางบวก ก็จะทำให้ผู้ปกครองมีโอกาสเลือกเข้ามาใช้บริการ แต่ถ้าภาพลักษณ์นั้นไปในทางลบ ก็จะส่งผลให้ผู้ปกครองเลือกไปหาสิ่งที่ดีกว่า ซึ่งอาจจะทำให้สถานศึกษานั้นเกิดปัญหาผู้ให้บริการลดลง ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น งบประมาณในการบริหารจัดการสถานศึกษาและทำให้การบริหารด้านอื่นล้มเหลวตามไปด้วย ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องหันมาใส่ใจคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้มากขึ้น ขณะเดียวกันก็ต้องสร้างจุดขาย เพื่อสร้างภาพลักษณ์และชื่อเสียงให้กับตนเอง ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาทางส่งเสริมและควบคุมให้โรงเรียนมีการปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานให้อยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกันนัก ทั้งนี้เพื่อเป็นการรักษาระดับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โรงเรียนในอนาคตจะต้องหันมาใส่ใจกับคุณภาพการเรียนการสอนมากขึ้นขณะเดียวกันต้องสร้างภาพลักษณ์ให้ชัดเจน (สุรศักดิ์ หลาบมาลา. 2546: 5) ภาพลักษณ์ขององค์กรมีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จขององค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ถ้าองค์กรใดมีภาพลักษณ์ที่ดี ก็จะได้รับความเชื่อถือ ไว้วางใจ และสนับสนุนร่วมมือให้องค์กรนั้นประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ถ้าองค์กรใดมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี ย่อมได้รับการต่อต้านและดูหมิ่นเกลียดชัง ภาพลักษณ์จึงเป็นรากฐานแห่งความมั่นคงขององค์กร เป็นสิ่งที่โรงเรียนสามารถสร้างได้โดยวิธีการที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เป็นที่สนใจ ยอมรับของผู้ปกครอง และนักเรียนและเป็นประโยชน์ต่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน (วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์. 2545: 12 – 13) ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่แต่ละหน่วยงานต้องรู้ว่าหน่วยงานของตนมีภาพลักษณ์อย่างไร โดยศึกษาความเห็นของคนส่วนมาก ความเห็นคนส่วนมากเป็นเช่นไร ภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ก็จะเป็นเช่นนั้น ถ้าผลออกมาไม่ดีหรือปานกลาง ก็จะต้องเร่งรีบสร้างภาพลักษณ์ให้ดีขึ้น มิฉะนั้นหากภาพลักษณ์ตกต่ำลงจะพาให้การดำเนินงานของสถาบันนั้นล้มเหลวได้ (โดม แผนสมบุญ. 2553: 3 อ้างอิงจาก วิจิตร อาวะกุล. 2543: 150)

ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่โรงเรียนสร้างขึ้นได้ โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม อันจะนำไปสู่การพัฒนาโรงเรียน โดยผู้ปกครองนักเรียนซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ มีบทบาทต่อการตัดสินใจ ที่จะส่งบุตรหลานให้เข้ารับการศึกษต่อในโรงเรียน และเป็นผู้มีบทบาทอย่างยิ่งต่อความร่วมมือของสถานศึกษาดังนั้น การสะท้อนความคิดเห็นที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนในการบริหารจัดการศึกษาที่จะได้รับ

จากผู้ปกครองนักเรียน จึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ภาพลักษณ์ของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองมีดังนี้ (1) ด้านวิชาการ พิจารณาจาก งานการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยงานย่อยๆ ต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร วิธีสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา และงานอื่นๆ ที่สนับสนุนงานวิชาการ (2) ด้านบริการนักเรียน พิจารณาจาก งานการให้บริการต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่ทางโรงเรียนต้องจัดให้แก่ นักเรียนทุกคนอย่างเสมอภาค และจัดการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ปกครองและนักเรียนเมื่อเข้ามาในโรงเรียน เช่น จัดรักษาความปลอดภัย จัดดูแลด้านสุขภาพ และสุขอนามัย จัดบริการด้านวิชาการและข้อมูลข่าวสาร (3) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม พิจารณาจาก การจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับวัยและจำนวนนักเรียน มีความปลอดภัย มั่นคง แข็งแรง (4) ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน พิจารณาจาก การดำเนินการของโรงเรียนเป็นหนึ่งในสังคม การกำหนดเป้าหมายนโยบายและทิศทาง การดำเนินงานของโรงเรียน ชุมชนและโรงเรียนจึงต้องมีส่วนร่วมกันด้วยได้นำ (จิตตินันท์ ชะเนติยง. 2552: 4-5)

งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยไปปรับปรุง วางแผน พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษา ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- 4 ด้านได้แก่ด้านวิชาการ ด้านบริการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
2. เพื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง จำแนกตาม ระดับชั้น สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน ระดับการศึกษา และอาชีพของผู้ปกครอง

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้อง นำไปใช้วางแผนปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม ให้มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับ เกิดความเชื่อมั่นศรัทธาของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน

และเป็นสาระสนเทศที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตด้านเนื้อหา ประชากรและกลุ่มตัวอย่างพร้อมทั้งตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2556 จำนวน 560 คน โดยกำหนดให้ผู้ปกครอง 1 คน ต่อนักเรียน 1 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของยามาเน่ (Yamane) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 233 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพของผู้ปกครอง ได้แก่

1.1 ระดับชั้นของนักเรียน

1.1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 3

1.1.2 มัธยมศึกษาปีที่ 6

1.2 สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน

1.2.1 บิดา มารดา

1.2.2 ญาติ

1.3 ระดับการศึกษา

1.3.1 ต่ำกว่ามัธยมศึกษา

1.3.2 มัธยมศึกษา

1.3.3 สูงกว่ามัธยมศึกษา

1.4 อาชีพ

1.4.1 รับราชการ

1.4.2 ธุรกิจส่วนตัว

1.4.3 รับจ้าง

1.4.4 เกษตรกรรม

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ใน 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านวิชาการ

2.2 ด้านบริการนักเรียน

2.3 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

2.4 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1) **ภาพลักษณ์** หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อองค์การ สถาบัน บุคคล หรือการดำเนินงาน อาจจะเป็นผลมาจาก การได้รับประสบการณ์โดยตรงหรือประสบการณ์ทางอ้อมที่บุคคลนั้นรับรู้มาหรือสิ่งที่พบเห็น ได้ยิน ได้สัมผัส ทำให้เกิดการรับรู้ ความเข้าใจ และเกิดเป็นความรวบยอดที่มีต่อสถาบัน องค์การ บุคคล หรือกรณีเรื่องราวที่เกิดขึ้น ตลอดจนการดำเนินงานซึ่งอาจจะทำให้เกิดความประทับใจที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบริการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

1.1 **ด้านวิชาการ** หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยงานย่อยๆ ต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน การประเมินการใช้หลักสูตร การจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การพัฒนาความฉลาดทางสุขภาวะ วิจัยในชั้นเรียน ระบบดูแลช่วยเหลือ แผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาส่งเสริมผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของผู้ปกครอง การวัดและประเมินผลของนักเรียนและรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ

1.2 **ด้านบริการนักเรียน** หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการให้บริการต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน มีสุขนิสัยที่ดี บริการรถรับส่งนักเรียน บริการรับฝากอุปกรณ์ สิ่งของหรือข้อความ บริการผ่อนผันเวลาการชำระค่าทำเนียบการเรียน ครูและเจ้าหน้าที่ที่มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ปกครองและนักเรียน โรงเรียนรายงานผลความประพฤติของนักเรียนและรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครอง การจัดกิจกรรมโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ส่งเสริมให้นักเรียนเล่นกีฬาหลังเลิก

เรียน การจัดกิจกรรมกีฬาสี กิจกรรมแสดงดนตรีไทยและสากล แข่งขันทักษะวิชาการ กิจกรรมประกวดร้องเพลง กิจกรรมประชาธิปไตย กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี บริการรายงานข้อมูลข่าวสารถึงผู้ปกครอง

1.3 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดสรรงบประมาณซึ่งประกอบด้วย การจัดซื้อ จัดหา ซ่อมแซม พัฒนาวัสดุอุปกรณ์ สื่อ อาคารเรียน การใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน จำนวนห้องเรียนที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน อาคารสถานที่ของโรงเรียนมีความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม บรรยากาศภายในโรงเรียน อาคารเรียนและสนามกีฬา มีอาคารเรียนและอาคารประกอบที่สวงามสะอาดและทันสมัย และการจัดเวรยามรักษาความปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน

1.4 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการดำเนินการของโรงเรียนซึ่งประกอบด้วย การให้บริการแก่ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและทิศทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน และโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ร่วมกับชุมชน

2) **ผู้ปกครอง** หมายถึง ผู้ให้กำเนิด หรือ ผู้มีความสัมพันธ์ทางสายเลือดหรือผู้ให้การอุปการะ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการเลี้ยงดู และส่งเสียค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียนของเด็กนักเรียน เช่น บิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา โดยกำหนดให้ผู้ปกครอง 1 คน ต่อ เด็กนักเรียน 1 คน

2.1 บิดา มารดา หมายถึง ผู้ให้กำเนิด

2.2 ญาติ หมายถึง ผู้มีความสัมพันธ์ทางสายเลือดหรือผู้ให้การอุปการะ

3) **สถานภาพของผู้ปกครอง** หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวของผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม ประกอบด้วย ระดับชั้นของนักเรียน สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน ระดับการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครอง

3.1 ระดับชั้นของนักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.2 สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน หมายถึง ความเกี่ยวข้องระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน ในลักษณะ บิดา มารดา หรือญาติ

3.3 ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิทางการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง จำแนกเป็น ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา มัธยมศึกษา และสูงกว่ามัธยมศึกษา

3.3 อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง สภาพการทำงานในปัจจุบันของผู้ปกครอง นักเรียนที่ทำรายได้หลักให้กับครอบครัว ซึ่งจำแนกออกเป็น อาชีพรับราชการ ธุรกิจส่วนตัว รับจ้างและเกษตรกร

4) **โรงเรียน** หมายถึง โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม ที่ตั้ง 554 หมู่ 3 ตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การที่จะพัฒนาให้โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอยู่รอดนั้นมีปัจจัยหลายประการเช่น ความสามารถในการเปลี่ยนแปลง และการปรับเปลี่ยนให้ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกาภิวัตน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาให้เกิดคุณภาพในตัวผู้เรียนและสถานศึกษา รวมถึงการสร้างภาพลักษณ์ให้เกิดขึ้นในองค์กร ทั้งนี้เพราะภาพลักษณ์ขององค์กรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จขององค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว องค์กรต่าง ๆ จะได้รับความสนใจจากสาธารณชนและมวลชนมากขึ้น ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารและสื่อสารมวลชน ทำให้คนในสังคมต่าง ๆ รับทราบ ข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลกได้อย่างกว้างขวาง เป็นความจำเป็นที่ทุกคนต้องรับรู้ และมีส่วนเกี่ยวข้องในการแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ ถ้าองค์กรใดมีภาพลักษณ์ที่ดีก็必将ได้รับความเชื่อถือ ไว้วางใจ ได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมร่วมมือให้องค์กรนั้นประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน แต่ถ้าองค์กรใดมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี ย่อมได้รับการต่อต้านและการดูหมิ่นเกลียดชัง ภาพลักษณ์จึงเป็นรากฐานแห่งความมั่นคงของ องค์กร ถ้ามีภาพลักษณ์ที่ดี นับเป็นการเตรียมความพร้อมขององค์กร แม้มีวิกฤติการณ์เกิดขึ้นก็สามารถแก้ไขทำให้เหตุการณ์กลับเป็นปกติได้ทันทั่วทั้งที่ (อุษา งามมีศรี. 2552: 7 อ้างอิงจาก ดวงพร คำณูวัฒน์และวาสนา จันทรสว่าง. 254: 61 – 62)

การก่อให้เกิดภาพลักษณ์ของโรงเรียน ได้นำ แนวคิดของ จิตตินันท์ ชะเนติยัง (2552: 4-5) มาใช้ในการวิจัยดังนี้ (1) ด้านวิชาการ พิจารณาจาก งานการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยงานย่อยๆ ต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร วิธีสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา และงานอื่นๆ ที่สนับสนุนงานวิชาการ (2) ด้านบริการนักเรียน พิจารณาจาก งานการให้บริการต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่ทางโรงเรียนต้องจัดให้แก่ นักเรียนทุกคนอย่างเสมอภาค และจัดการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ปกครองและนักเรียนเมื่อเข้ามาในโรงเรียน เช่น จัดรักษาความปลอดภัย จัดดูแลด้านสุขภาพ และสุขอนามัย จัดบริการด้านวิชาการและข้อมูลข่าวสาร (3) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม พิจารณาจาก การจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับวัยและจำนวนนักเรียน มีความปลอดภัย มั่นคง แข็งแรง (4) ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน พิจารณาจาก การดำเนินการของโรงเรียนเป็นหนึ่งของสังคม การกำหนดเป้าหมายนโยบายและทิศทาง การดำเนินงานของโรงเรียน ชุมชนและโรงเรียนจึงต้องมีส่วน

ร่วมกันด้วย ซึ่งกรอบแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยได้นำมาปรับประยุกต์ใช้ในการศึกษาพร้อมทั้งนำมากำหนดเป็นตัวแปรตามในการศึกษาครั้งนี้ สำหรับตัวแปรอิสระ ผู้วิจัยได้พิจารณาศึกษาคุณลักษณะของผู้ปกครองนักเรียน ครู และอดีตคณะกรรมการสถานศึกษาที่อาจจะส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนทางความคิดที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนได้ ซึ่งประกอบด้วยระดับชั้น สถานะความสัมพันธ์ระดับการศึกษา และอาชีพของผู้ปกครอง

สำหรับตัวแปรอิสระผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ปกครอง ได้แก่ ระดับชั้นของนักเรียนสถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน ระดับการศึกษาและอาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของ สี่หเดช เกตุทอง (2554: บทคัดย่อ) พบว่าผู้ปกครองที่มีนักเรียนในความปกครองในระดับชั้นของนักเรียนที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหาร งานโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร โดยภาพ รวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัชย์ ใจชุมชื่น (2549) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาและบริการของโรงเรียนอนุบาลประเสริฐสุข อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า เมื่อจำแนกตามระดับชั้นของนักเรียนในปกครอง มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ ประเสริฐ วิเศษกิจ (2542) ได้ศึกษาความพึงพอใจผู้ปกครองของนักเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยมศึกษา) พบว่า ผู้ปกครองที่มีนักเรียนในปกครองระดับชั้นต่างกัน มีความ พึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อ พิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ผู้ปกครองที่มีนักเรียนในความปกครองในระดับช่วงชั้นที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร แตกต่างจากผู้ปกครองที่มีนักเรียนในความปกครองในระดับช่วงชั้นที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลโชติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยเฉพาะผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความต้องการในการจัดการศึกษาด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน ต่ำกว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี (มามี โชติมา 2546: 68) สอดคล้องกับ ศรียา สุขพานิช (2531: ออนไลน์) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อโรงเรียนและการศึกษาของบุตร พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในแต่ละโรงเรียน อาชีพและระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อโรงเรียนและการศึกษาของบุตร นอกจากนั้น บีเวอร์ (Bever. 1957: 395-396; อ้างอิงจาก วิไลวรรณ วิทยารธรรมธัช. 2543:45) ได้กล่าวว่า บิดามารดาที่มีการศึกษาในระดับที่สูงมักคาดหวังส่งเสริมให้ลูกมีการศึกษาในระดับที่สูงด้วย เพราะถือว่าการศึกษาเป็นวิถีทางสำคัญในการก้าวเข้าสู่ความสำเร็จใน

หน้าที่การงาน และเกียรติยศชื่อเสียงของลูกและครอบครัวในอนาคต ถ้าระดับการศึกษาของบิดามารดาต่ำก็จะขาดความรู้ หรือมองไม่เห็นความสำคัญทางการศึกษา ทำให้ความคาดหวังทางการศึกษาลดลงไปด้วย หรือไม่คาดหวังทางการศึกษา แต่จะคาดหวังด้านการงานบ้านแบ่งเบาภาระ และหารายได้หรือประกอบอาชีพมากกว่าสุขภาพจิต จันทวานิช (2534: 1) ได้กล่าวว่า อาชีพเป็นตัวบ่งชี้ถึงสถานภาพที่ดีที่สุด และยังเป็นตัวบ่งชี้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ เช่น ค่าจ้าง เงินเดือน รายได้และสถานภาพที่สูงขึ้น ย่อมต้องอาศัยกระบวนการผลิตทางสังคม ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน ตลอดจนสถาบันทางการศึกษาเป็นสำคัญ ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกัน โอกาสเลื่อนชั้นทางสังคมก็ต่างกัน ดังนั้น อาชีพของผู้ปกครองจึงเป็นตัวกำหนดสถานภาพของบุคคลในสังคม จึงส่งผลต่อการเลื่อนสถานภาพทางสังคมของบุตรด้วย

จากกรอบแนวคิดในการวิจัยดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์เป็นแผนภาพเพื่อแสดงภาพรวมของกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งแจกแจงให้เห็นถึงตัวแปรอิสระและตัวแปรตามอย่างชัดเจน ดังปรากฏในภาพประกอบต่อไปนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

สถานภาพของผู้ปกครอง

1.1 ระดับชั้นของนักเรียน

1.1.1 มัธยมศึกษาปีที่ 3

1.1.2 มัธยมศึกษาปีที่ 6

1.2 สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน

1.2.1 บิดา มารดา

1.2.2 ญาติ

1.3 ระดับการศึกษา

1.3.1 ต่ำกว่ามัธยมศึกษา

1.3.2 มัธยมศึกษา

1.3.3 สูงกว่ามัธยมศึกษา

1.4 อาชีพ

1.4.1 รับราชการ

1.4.2 ธุรกิจส่วนตัว

1.4.3 รับจ้าง

1.4.4 เกษตรกรรม

ตัวแปรตาม

ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอด วิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 4 ด้าน

1. ด้านวิชาการ
2. ด้านบริการนักเรียน
3. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
4. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ ดังนี้

1. ภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีระดับชั้นของนักเรียนต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน
2. ภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีสถานะความสัมพันธ์กับนักเรียนต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน
3. ภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน
4. ภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยได้ศึกษารวบรวมแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์
 - 1.1 ความหมายของภาพลักษณ์
 - 1.2 ความสำคัญของภาพลักษณ์
 - 1.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์
 - 1.4 ประเภทของภาพลักษณ์
 - 1.5 องค์ประกอบภาพลักษณ์
 - 1.6 การเกิดภาพลักษณ์และกระบวนการเรียนรู้ภาพลักษณ์
 - 1.7 การสร้างภาพลักษณ์และการรักษาภาพลักษณ์
2. การจัดการศึกษาของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม
 - 2.1 ความเป็นมา
 - 2.2 การจัดการศึกษาของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม
 - 2.2.1 กลุ่มงานวิชาการ
 - 2.2.2 กลุ่มงานงบประมาณ
 - 2.2.3 กลุ่มงานบริหารงานบุคคล
 - 2.2.4 กลุ่มงานบริหารทั่วไป
3. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวแปร
 - 3.1 ระดับชั้นของนักเรียน
 - 3.2 สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน
 - 3.3 ระดับการศึกษา
 - 3.4 อาชีพ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์

1.1 ความหมายของภาพลักษณ์

ศูนย์การเรียนรู้ด้านการประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2552) ได้ให้นิยามและความหมายของคำว่าภาพลักษณ์ หรือ IMAGE นั้นว่ามีที่มาที่ไปที่สำคัญของคำต่างๆ ดังต่อไปนี้

I ย่อมาจาก Institution สถาบันคือ ภาพลักษณ์ที่สร้างได้จากการทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ องค์กรที่เป็นสถาบันจะต้องมีตึกอาคารใหญ่และมีโครงสร้าง การจัดการที่มีความเป็นปึกแผ่นที่ยิ่งใหญ่

M ย่อมาจาก Management คณะผู้บริหารต้องมีความฉลาดมีความดีความงามและมีผลงานเป็นที่ยอมรับแก่บุคคลทั่วไป

A ย่อมาจาก Action หรือการกระทำต่อประชาชนหรือผู้บริโภค

G ย่อมาจาก = Goodness ความดี ความงาม เป็นเรื่องขององค์กรที่เป็นคนดีอยู่ในสังคม

E ย่อมาจาก Employee พนักงานขององค์กรเปรียบเหมือนทูตองค์กรที่เสริมความน่าเชื่อถือความสัมพันธ์กับลูกค้าและกับสังคม พนักงานเปรียบเหมือนกระบอกเสียงที่สำคัญในการกระจายชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์กร

แอนเดอร์สันและรูบิน (Anderson; & Rubin. 1986: 53-54) กล่าวว่า ภาพลักษณ์เป็นการรับรู้ของผู้บริโภคเกี่ยวกับองค์การทั้งหมด โดยองค์กรก็เปรียบเสมือนคน ซึ่งย่อมมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน

ดาร์ลิงและฟิชเชอร์ (Darling; & Fisher. 1985: 73) กล่าวว่า ภาพลักษณ์เป็นความนึกคิดที่เกิดจากการรับรู้อยู่ในจิตสำนึกและจิตใต้สำนึก ภาพลักษณ์อาจไม่เป็นไปตามโครงสร้าง หรือรูปร่างปรากฏอย่างแท้จริงก็ได้ อาจสร้างขึ้นมาจากความนึกคิดหรือความต้องการของบุคคล

Kotler (2000: 553) กล่าวว่า ภาพลักษณ์ เป็นองค์รวมของความเชื่อความคิด และความประทับใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งทัศนคติและการกระทำสิ่งใดๆที่คนเรามีต่อสิ่งนั้นๆจะมีความเกี่ยวพันอย่างสูงกับภาพลักษณ์ต่อสิ่งนั้น

จงเจริญ เมตตา (2551: 328) กล่าวว่า ภาพลักษณ์เกิดจากองค์ประกอบของชื่อ สถาบัน อาคาร สถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้ กิจกรรม การบริการ การทำงาน บุคลากร บุคลิกลักษณะการแต่งกาย การสื่อสาร ชีพความสามารถ ประสิทธิภาพและคุณธรรม จริยธรรม

วิรัช อภิรัตนกุล (2535: 77-83) กล่าวว่า ภาพที่เกิดขึ้นในใจหรือสร้างขึ้นเองก็ได้ เป็นความประทับใจที่เกิดกับบุคคลซึ่งมีต่อองค์การ สถาบัน บุคคล ซึ่งความประทับใจเกิดจากผลกระทบระหว่างบุคคลกับสิ่งนั้นๆ ไม่ใช่ภาพมายาหรือภาพลวงตา แต่เป็นภาพประทับใจที่ถูกต้อง

จิราภรณ์ สีขาว (2536: 23) กล่าวถึงความหมายของภาพลักษณ์ว่า ภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของบุคคลตามความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อองค์การ สถาบัน บุคคล หรือการดำเนินงาน ภาพที่เกิดขึ้นนี้อาจจะเป็นผลมาจากการได้รับจากประสบการณ์โดยตรงหรือทางอ้อมที่บุคคลนั้นได้รับรู้

มะลิวัลย์ ศิริวรรณ (2542: 32) กล่าวว่าภาพลักษณ์เป็นความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามที่บุคคลรับรู้ได้ทั้งทางด้านบวกด้านลบ เป็นการเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือเกิดจากการได้รับประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม และภาพลักษณ์นี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ตลอดเวลา เมื่อได้รับประสบการณ์ใหม่เข้ามาหากมีความคิดเห็นเปลี่ยนแปลงไป

วิจิตร อาวะกุล (2534: 150) กล่าวถึงภาพลักษณ์ที่ดีที่จะเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือ เชื่อถือ เลื่อมใส ศรัทธา ดึงดูด โนมน้าวความสนใจ ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถาบันและประชาชน ภาพลักษณ์เปรียบเสมือนบุคลิกภาพหรือการวางตัวของบุคคลที่มีท่าทางดี น่าเลื่อมใส ศรัทธาเป็นที่นิยมชมชอบของคนทั่วไป

อรุณ งามดี (2540: 79) ได้กล่าวว่า ภาพลักษณ์เป็นเรื่องละเอียดอ่อนและเกี่ยวข้องกับหน่วยงานแทบจะทุกเรื่อง ทั้งเรื่องเล็กและเรื่องใหญ่ นับตั้งแต่เจ้าหน้าที่ สถานที่ทำงาน ผลิตภัณฑ์การบริการ ทรัพย์สินและทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน

พรทิพย์ วรกิจโกศาทร (2540: 37-38) กล่าวว่า ภาพลักษณ์เป็นภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของแต่ละคน ซึ่งบุคคลสามารถสร้างจิตภาพเกี่ยวกับสถาบันนั้น ๆ ได้ โดยภาพลักษณ์นั้นเกิดขึ้นได้จากการรับรู้ ได้ฟัง ได้เห็น หรือมีประสบการณ์มาในอดีต และด้วยความประทับใจจึงทำให้บุคคลนั้นสามารถจดจำและพัฒนาเป็นภาพอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นมา

สรุปได้ว่า ภาพลักษณ์ เป็นความคิดเห็นตามความรู้สึกที่มีต่อองค์การ สถาบัน บุคคล หรือการดำเนินงานภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจนี้อาจจะเป็นผลมาจากการได้รับประสบการณ์โดยตรงหรือประสบการณ์ทางอ้อมที่บุคคลนั้นรับรู้มา

1.2 ความสำคัญของภาพลักษณ์

โดยพื้นฐานของการทำงานแล้ว การรู้เขา รู้เรา เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยพัฒนาภาพลักษณ์ขององค์การได้เป็นอย่างดี การรู้เรา คือ การรู้สิ่งที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานทั้งหมด เพื่อที่เราจะได้รู้ว่าปัจจุบันองค์การของเราเป็นอย่างไร ซึ่งจะได้จากการสำรวจสภาพองค์การ ส่วนการรู้เขา นับเป็นจุดที่สำคัญยิ่งในการสร้างภาพลักษณ์ ที่เราจะต้องรู้ให้ได้ว่าบุคคลอื่นหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์การนั้นมององค์การอย่างไร เพื่อที่จะได้รับทราบข้อมูลความต้องการ เพื่อตอบสนองให้ตรงกับความต้องการ ถ้าเปรียบเทียบกับทางธุรกิจจะมีคำพูดว่า "ลูกค้าต้องการอะไร"

ดังนั้น การสร้างภาพลักษณ์ให้เกิดขึ้นในองค์กร สิ่งแรกที่จะต้องพิจารณาคือต้องรู้ว่ากลุ่มเป้าหมายเป็นใคร เขามององค์กรอย่างไร วิธีการที่จะทราบภาพลักษณ์องค์กรในสายตาของกลุ่มเป้าหมายของเรานั้นอาจจะได้จากการสำรวจความคิดเห็น การทำวิจัย การสอบถามสัมภาษณ์ การรับฟังข้อมูลจากหลาย ๆ ฝ่ายซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการที่จะนำมากำหนดภาพลักษณ์ขององค์กรต่อไป

ภาพลักษณ์องค์กรมีความสำคัญ สามารถทำให้สถาบัน หน่วยงานมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ เชื่อถือศรัทธาจากบุคคลที่เกี่ยวข้องและจะทำให้องค์กรหน่วยงานสถาบันนั้น ๆ มีความเจริญก้าวหน้าได้ ภาพลักษณ์เป็นมาตรฐานที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ตามความรู้สึกนึกคิดที่ดีที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ถือเป็นพื้นฐานของความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว (Identity) ความรู้สึกภาคภูมิใจ และการยอมรับในคุณค่าแห่งตน ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อความสามารถของบุคคลในการปฏิบัติงาน

ดวงพร คำณวนวัฒน์ และวาสนา จันทรสว่าง (2541: 61-62) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาพลักษณ์ไว้ ดังนี้

1. ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารและการสื่อสารดาวเทียม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารมวลชนทำให้คนในสังคมต่าง ๆ รับทราบข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลกอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีผลต่อการเกิดภาพลักษณ์ เช่น ภาพลักษณ์ประเทศไทยเสียหายเนื่องจากมีความวุ่นวายทางการเมืองและมีความรุนแรง การละเมิดสิทธิมนุษยชน เพราะรายงานข่าวจากสำนักข่าวต่าง ๆ ผ่านการสื่อสารทุกรูปแบบ รวมทั้งการสื่อสารดาวเทียม เผยแพร่ข่าวและภาพข่าวการปราบปรามประชาชนที่ไร้อาวุธโดยกำลังทหาร เหตุการณ์นี้ทำให้เกิดภาพลักษณ์ในเชิงลบ ซึ่งมีผลเสียหายต่อชื่อเสียงและเศรษฐกิจของไทย

2. องค์กรต่าง ๆ ได้รับความสนใจจากสาธารณชนและมวลชนมากขึ้น ทุกคนต้องการรับรู้และมีส่วนเกี่ยวข้องในการแสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ ถ้าองค์กรใดมีภาพลักษณ์ที่ดีก็จะได้ ได้รับความเชื่อถือไว้วางใจ และการสนับสนุนร่วมมือให้องค์กรนั้นประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน แต่ถ้าองค์กรใดมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี ย่อมได้รับการต่อต้านและการดูหมิ่นเกลียดชัง

3. ภาพลักษณ์เป็นรากฐานแห่งความมั่นคงขององค์กร ถ้าองค์กรมีภาพลักษณ์ที่ดีนับเป็นการเตรียมพร้อมขององค์กร แม้มีวิกฤติการณ์เกิดขึ้นก็สามารถแก้ไขทำให้เหตุการณ์กลับเป็นปกติได้ทันทั่วทั้งที่

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของภาพลักษณ์เปรียบเสมือนบุคลิกภาพของคน หรือขององค์กร สถาบัน ที่บุคคลภายนอกสามารถรับรู้ได้จากทั้งประสบการณ์และความรู้สึก ถือว่าเป็นความมั่นคงขององค์กร ซึ่งทุก ๆ องค์กรหรือสถาบันต้องการให้มองในด้านที่ดีเสมอ หากบุคคลอื่นมองว่าดี ก็จะต้อง

รักษาภาพลักษณ์ที่ดีนั้นไว้ แต่ถ้าหากบุคคลภายนอกมองไม่ดี ก็จะต้องมีการปรับปรุง พัฒนาองค์กร หรือสถาบัน เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีหรืออาจจะสร้างภาพลักษณ์ใหม่ขึ้นมารองรับ เมื่อ บุคคลภายนอกมองว่าดี มีการรับรู้ที่ดี มีทัศนคติที่ดี ก็จะส่งผลให้เกิดการใช้บริการกับองค์กรหรือ สถาบันนั้นต่อไปและอย่างต่อเนื่อง

1.3 ทฤษฎีที่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์

เอ็ดเลอร์ (Adler. 1990: 109-127 ; อ้างอิงจาก สุวรรณา แซ่เฮ้ง. 2542 : 13-14) กล่าวว่า ภาพลักษณ์ (Image) นี้ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากความจำ (Memory) และจินตนาการ (Imagination) ซึ่งเกิดจากประสบการณ์การรับรู้ จินตนาการอาจเป็นสิ่งที่ไม่เป็นความจริง แต่ประสบการณ์การรับรู้ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ตัวอย่างของจินตนาการเรื่อง “ภูเขาทอง” อาจเป็นตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนกล่าวคือ สิ่งที่เป็นประสบการณ์การรับรู้ที่มีอยู่จริงคือ “ภูเขา” และ “ทอง” แต่ “ภูเขาทอง” เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจาก จินตนาการเมื่อเกิดการรับรู้แล้ว แนวคิดที่จะสนับสนุนความคิดดังกล่าวนี้ จะเห็นได้จากแนวความคิด ของนักวิชาการหลายท่านที่ได้กล่าวถึงภาพลักษณ์ในเชิงทฤษฎี และในเชิงปรัชญาในลักษณะต่าง ๆ กัน ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มที่เน้นภาพลักษณ์ในเชิงประสบการณ์การรับรู้ที่สัมผัสได้ และกลุ่มที่เน้นภาพลักษณ์ในเชิงจินตนาการหรือในเชิงนามธรรมที่สัมผัสไม่ได้ ดังนี้

1. กลุ่มที่เน้นภาพลักษณ์ในเชิงประสบการณ์การรับรู้ (ที่สัมผัสได้) คือ กลุ่มของฮอบส์และ เบอร์กลีย์ (Hobbes and Berkely) ฮอบส์และเบอร์กลีย์ได้กล่าวว่าภาพลักษณ์เกิดจากประสาทสัมผัส ที่ได้จากประสบการณ์การรับรู้ในสิ่งที่เกิดขึ้นจริงมากกว่าที่จะเกิดจากความจำและจินตนาการส่วน เฮนรี เจมส์, เจมส์ จอยซ์ และเวอร์จิเนีย วูล์ฟ (Henry James, James Joyce and Virginia Woolf) ถึงแม้ว่าจะมีความคิดในแนวเดียวกับฮอบส์และเบอร์กลีย์ แต่ก็มีบางส่วนที่แตกต่างกันกล่าวคือ กลุ่มนี้ จะคิดว่าความจำและจินตนาการที่ทำให้เกิดภาพลักษณ์นั้นเกิดอยู่ในสมอง สมองเปรียบเสมือนโกดังที่ เก็บของ ของที่เก็บอยู่ในโกดังถึงแม้ว่าจะไม่นำมาใช้ก็ไม่เปลี่ยนแปลง แต่ความจำและจินตนาการที่อยู่ในสมองถ้าไม่ได้นำมาใช้จะเปลี่ยนแปลงหรือไม่และจะยังคงอยู่หรือว่าจะสูญหายไป ความจำและ จินตนาการที่เก็บในสมองถูกเก็บอยู่ในรูปแบบใดจึงทำให้เกิดภาพลักษณ์ได้ นอกจากนี้วูล์ฟยังมี แนวความคิดเพิ่มเติมจาก เฮนรี เจมส์ และเจมส์ จอยซ์ อีกว่าความจำและจินตนาการที่ทำให้เกิด ภาพลักษณ์อาจไม่ได้ถูกเก็บอยู่ในสมอง ภาพลักษณ์อาจปรากฏขึ้นจากสิ่งที่อยู่ภายนอกสมองก็ได้ เช่น ประสบการณ์และประสาทสัมผัสพื้นฐานที่ทำให้มนุษย์เกิดการรับรู้ และมีความสัมพันธ์กับความจำ อัน เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดภาพลักษณ์

2. กลุ่มที่เน้นภาพลักษณ์ในเชิงจินตนาการหรือในเชิงนามธรรมที่สัมผัสไม่ได้ ซึ่งเป็นกลุ่มที่เน้นว่าภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับมนุษย์ คือกลุ่มของอริสโตเติลและเพลโต (Aristotle and Plato) ที่กล่าวว่าภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับมนุษย์ เพราะว่าทำให้มนุษย์คิดได้ ความเชื่อทำให้มนุษย์จินตนาการภาพลักษณ์ของมนุษย์จึงเกิดจากความเชื่อในสิ่งที่เคยเห็นและเกิดการรับรู้ เป็นภาพลักษณ์ที่ปรากฏในความจำของมนุษย์ ส่วนอไควนัส (Aquinas) ถึงแม้ว่าจะมีแนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ในเชิงนามธรรม แต่เขาก็คิดว่ามนุษย์มีจินตนาการที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ มนุษย์สามารถนึกภาพออกมาได้โดยไม่ต้องมีความจริง มนุษย์สามารถสร้างมโนทัศน์หรือจินตนาการด้วยความสามารถพิเศษทางสติปัญญาในโลกที่เป็นจริงได้ เช่นการรับรู้ว่าพระเจ้ามีจริง ในด้านแนวความคิดของฟรอยด์ (Freud) นั้น ฟรอยด์คิดว่าภาพลักษณ์ที่เกี่ยวกับความฝันนั้น เป็นส่วนสำคัญทางด้านโครงสร้างของความฝัน จึงมีความหมายเหมือนกัน กล่าวคือ ไม่ว่าผู้ที่ฝันจะเป็นชนชาติใดหรืออยู่ที่ใดก็ตาม ก็จะมีภาพลักษณ์ที่เหมือนกัน เช่น ฝันเห็นพระเจ้าแผ่นดินหมายถึงพ่อฝันถึงการเดินทางที่ยาวไกลหมายถึงความตาย เป็นต้น ภาพลักษณ์ที่เกี่ยวกับความฝันนี้จึงอาจเรียกว่าเป็นภาพลักษณ์ที่เป็นสากลก็ได้ แต่แนวความคิดของอ็อกัสติน (Augustine) ถึงแม้ว่าจะมีแนว ความคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ในเชิงนามธรรมเช่นเดียวกัน แต่เขาก็มีความคิดที่แตกต่างกันออกไป กล่าวคือเขาคิดว่ามนุษย์สามารถคิดได้โดยไม่ต้องใช้จินตนาการเป็นภาพ สิ่งที่อยู่ในสมองอาจจะไม่มีลักษณะเป็นภาพ แต่อาจจะมีลักษณะเป็นตัวเลขก็ได้ สิ่งที่อยู่ในสมองอาจจะไม่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์ก็ได้

1.4 ประเภทของภาพลักษณ์

พงษ์เทพ วรกิจโกศาทร (2537: 115-117) ได้จำแนกประเภทของภาพลักษณ์ไว้ 10 ประเภท ดังนี้

1. ภาพลักษณ์ซ้อน (Multiple Image) เป็นภาพลักษณ์ที่ตั้งมาจากสมมติฐานว่า บุคคลในสังคมนั้นมาจากร้อยพ่อพันแม่ มาจากแหล่งต่างๆ กัน ความรู้ ความเชื่อ ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และอื่นๆ ที่ต่างกัน ย่อมมีภาพลักษณ์ขององค์กรหรือต่อบุคคลที่แตกต่างกัน ภาพลักษณ์อาจเป็นไปในทางบวกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือทางลบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็ได้

2. ภาพลักษณ์ปัจจุบัน (Current Image) เป็นภาพลักษณ์ตามความเป็นจริงในปัจจุบัน ซึ่งอาจเป็นภาพลักษณ์เชิงบวกเชิงลบก็ได้ จะเป็นภาพลักษณ์ที่เกิดมาโดยธรรมชาติหรือเจตนาก็ตามเมื่อทราบภาพลักษณ์ปัจจุบันและต้องการธำรงรักษา หรือพัฒนาภาพลักษณ์ให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นต่อไปอยู่ตลอดเวลา

3. ภาพลักษณ์กระจกเงา (Mirror Image) เปรียบได้กับเวลาที่เราส่องกระจกภาพในกระจกสะท้อนให้เห็นรูปลักษณ์หรือภาพลักษณ์ของเรา ซึ่งเราอาจจะมองว่ามันดีอยู่แล้ว แต่บุคคลภายนอกอาจจะมองแตกต่างจากเราก็ได้

4. ภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนา (Wish Image) เป็นภาพลักษณ์ที่ผู้บริหาร และหรือพนักงานมีความต้องการจะให้องค์กรของตนเป็นเช่นนั้น

5. ภาพลักษณ์สูงสุดที่จะทำได้ (Optimum Image) เป็นภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจากการตระหนักในความจริงและการมีความเข้าใจ การรับรู้ (Perception) ของผู้รับข่าวสาร อุปสรรคของการใช้สื่อมวลชนและสิ่งที่เราควบคุมได้ และสภาพแวดล้อมที่ยากจะควบคุมและอื่นๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนาได้

6. ภาพลักษณ์ที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง (Correct and Incorrect Image) เป็นภาพลักษณ์อีกลักษณะหนึ่งที่เกิดขึ้นไม่ตรงกับความเป็นจริง อาจเป็นเพราะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น เกิดจากข่าวลือ อุบัติเหตุ ฯลฯ และหรือกระบวนการสื่อสาร และหรือการรับรู้ของผู้รับสาร และเมื่อเกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ถูกต้อง จำเป็นต้องแก้ไขภาพลักษณ์นั้นให้เข้าใจถูกต้อง ภาพลักษณ์ที่ถูกต้องนี้คล้ายกับภาพลักษณ์ปัจจุบัน แต่แตกต่างกันที่ภาพลักษณ์ที่ถูกต้องได้มีการปรับเปลี่ยนจากภาพลักษณ์ที่ไม่ถูกต้องมาก่อน

7. ภาพลักษณ์สินค้าและบริการ (Product/service Image) สินค้าหรือบริการก็มีภาพลักษณ์ของตัวเองเช่นเดียวกับองค์กร เมื่อสินค้าบริการที่องค์กรมีไม่ว่าจะมีภาพลักษณ์เชิงบวกหรือเชิงลบหรือกลางๆ ก็ยังมีความจำเป็นที่จะต้องปรุงแต่งให้มีภาพลักษณ์ที่เป็นเอกลักษณ์เป็นที่ยอมรับมากขึ้นจากสังคม

8. ภาพลักษณ์ตราสินค้า (Brand Image) เป็นภาพลักษณ์ที่มีลักษณะคล้ายกับภาพลักษณ์สินค้า เพียงแต่นี้เป็นตราสินค้า ยี่ห้อสินค้า หรือโลโก้ (Logo) และสัญลักษณ์ เช่น ตรางู ดอกบัว เป็นต้น

9. ภาพลักษณ์องค์กร (Corporate Image) เป็นภาพลักษณ์ขององค์กรใดองค์กรหนึ่ง โดยเน้นภาพรวมทั้งหมดขององค์กร รวมถึงสินค้า ยี่ห้อสินค้า ระบบการบริหารบริษัท ความมั่นคง การมีบุคลากรที่มีคุณภาพ ความรับผิดชอบต่อสังคม ฯลฯ

10. ภาพลักษณ์สถาบัน (Institutional Image) คล้ายกับภาพลักษณ์องค์กร แต่มุ่งมองเฉพาะตัวบริษัทหรือตัวสถาบัน ความรับผิดชอบต่อสถาบันที่มีต่อสังคม ความเป็นสถาบันที่มั่นคงทั้งนี้จะไม่มองในเชิงธุรกิจการค้าหรือการตลาด นอกจากบทบาทหรือพฤติกรรมของสถาบันอย่างเดียว

นอกจากนี้ ยังมี ดำรงค์ดี ชัยสนธิ (2537: 46-47) ได้กล่าวว่าภาพลักษณ์มี 4 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ภาพลักษณ์ของบริษัท (Corporate Image) ภาพลักษณ์ของสถาบันหรือองค์การ (Institutional Image) ภาพลักษณ์ของสินค้าหรือบริการ (Product/service Image) ภาพลักษณ์ที่มีต่อตราของสินค้า (Brand Image) ซึ่งสอดคล้องกับ วิรัช อภิรัตน์กุล (2535: 81-82) ได้จำแนกประเภทของภาพลักษณ์ออกเป็นอีก 4 ประเภทสำคัญๆ ดังนี้

1. ภาพลักษณ์ขององค์กรหรือบริษัท (Corporate Image) คือภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของประชาชนที่มีต่อองค์กร หรือหน่วยงานธุรกิจแห่งใดแห่งหนึ่ง ภาพลักษณ์ดังกล่าวนี้จะหมายถึงการบริหารจัดการขององค์กรแห่งนั้นด้วย และหมายรวมถึงผลิตภัณฑ์หรือบริการที่องค์กรนั้นมีอยู่ ฉะนั้น ภาพลักษณ์ขององค์กรจึงมีความหมายกว้างขวาง และยังรวมถึงตัวองค์กรฝ่ายจัดการ และ สินค้าหรือบริการขององค์กรนั้นอีกด้วย

2. ภาพลักษณ์ของสถาบัน (Institutional Image) คือภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นในใจของประชาชนที่มีต่อสถาบัน ซึ่งโดยมากจะเน้นไปทางด้านตัวสถาบันเพียงอย่างเดียว ไม่รวมถึงสินค้าหรือบริการที่จำหน่าย ภาพลักษณ์ของสถาบันจึงมีความหมายแคบกว่าภาพลักษณ์ขององค์กร (Corporate Image)

3. ภาพลักษณ์ของสินค้าและบริการ (Product/service Image) คือภาพที่เกิดขึ้นในใจของประชาชนที่มีต่อสินค้าหรือบริการของบริษัทเพียงอย่างเดียว ไม่รวมถึงตัวองค์กรหรือบริษัท

4. ภาพลักษณ์ที่มีต่อสินค้าหรือตราใดตราหนึ่ง (Brand Image) คือภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นในใจของประชาชนที่มีต่อสินค้านี้โดยยี่ห้อหนึ่ง หรือตรา (Brand) ตราใดตราหนึ่ง หรือเครื่องหมายการค้า (Trade Mark) เครื่องหมายการค้าใดการค้าหนึ่ง

กล่าวโดยสรุปประเภทของภาพลักษณ์ แบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ 4 ประเภท คือ (1)ภาพลักษณ์ของบริษัท (Corporate Image) หมายถึง ด้านการบริหาร หรือการจัดการ(Management) และรวมไปถึงสินค้า ผลิตภัณฑ์และบริการด้วย (2) ภาพลักษณ์ของสถาบันหรือองค์การ (Institutional image) คือภาพที่เกิดขึ้นในใจของประชาชนที่มีต่อสถาบัน หรือองค์การ(3) ภาพลักษณ์ของสินค้า หรือบริการ (Product/Service image) คือภาพที่เกิดขึ้นในใจของประชาชนที่มีต่อสินค้าหรือบริการ (4) ภาพลักษณ์ที่มีต่อสินค้าตราใดตราหนึ่ง (brand image) จะอยู่ในความทรงจำของผู้บริโภคซึ่งอาจจะผ่านสื่อโฆษณา และการส่งเสริมการขาย (Sales promotion)

1.5 องค์ประกอบภาพลักษณ์

บาวลิ่ง (Boulding. 1975: 91) ได้อธิบายว่า “ภาพลักษณ์” เป็นความรู้ ความรู้สึกของคนเราที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะความรู้นั้นเป็นความรู้ที่เราสร้างขึ้นมาจากเฉพาะตน เป็นความรู้เชิงอัตวิสัย (Subjective Knowledge) ซึ่งประกอบด้วย “ข้อเท็จจริง คุณค่าที่เราเป็นผู้กำหนด โดยแต่ละบุคคลจะเก็บสะสมความรู้เชิงอัตวิสัยเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่ได้ประสบและมีความเชื่อว่าเป็นจริง เนื่องจากคนเราไม่สามารถที่จะรับรู้และทำความเข้าใจกับทุกสิ่งได้ครบถ้วนเสมอไป เรามักจะได้เฉพาะภาพ บางส่วนหรือลักษณะกว้าง ๆ ของสิ่งเหล่านั้น ซึ่งอาจไม่ชัดเจนแน่นอนเพียงพอ แล้วมักตีความหมาย (Interpret) หรือให้ความหมายแก่สิ่งนั้น ๆ ด้วยตัวเราเอง ความรู้เชิงอัตวิสัยนี้จะประกอบกันเป็นภาพลักษณ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในโลกตามทัศนะของเรา และพฤติกรรมที่เราแสดงออกก็จะขึ้นอยู่กับภาพลักษณ์ของสิ่งนั้น ๆ ที่เรามีอยู่ในสมองด้วย เพื่อให้ง่ายแก่การทำความเข้าใจ อาจแยกองค์ประกอบของภาพลักษณ์ได้เป็น 4 ส่วน แต่ในความเป็นจริงองค์ประกอบทั้ง 4 ส่วนนี้มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างไม่อาจแบ่งแยกได้ คือ

1. องค์ประกอบเชิงการรับรู้ (Perceptual Component) เป็นสิ่งที่บุคคลได้จากการสังเกตโดยตรง แล้วนำสิ่งนั้นไปสู่การรับรู้ สิ่งที่ถูกรับรู้นี้อาจจะเป็นบุคคล สถานที่ เหตุการณ์ ความคิด หรือสิ่งของต่าง ๆ เราจะได้ภาพของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านี้โดยผ่านการรับรู้เป็นเบื้องต้น
2. องค์ประกอบเชิงความรู้ (Cognitive Component) ได้แก่ ส่วนที่เป็นความรู้เกี่ยวกับลักษณะ ประเภท ความแตกต่างของสิ่งต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเกตและรับรู้
3. องค์ประกอบเชิงความรู้สึก (Affective Component) ได้แก่ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อาจเป็นความรู้สึกผูกพันยอมรับหรือไม่ยอมรับ ชอบหรือไม่ชอบ
4. องค์ประกอบเชิงการกระทำ (Cognitive Component) เป็นความมุ่งหมายหรือเจตนาที่เป็นแนวทางในการปฏิบัติตอบโต้สิ่งเรานั้น โดยเป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเชิงความรู้และเชิงความรู้สึก

องค์ประกอบเชิงการรับรู้ เชิงความรู้ เชิงความรู้สึก และเชิงการกระทำนี้จะผสมผสานกันเป็นภาพที่บุคคลได้มีประสบการณ์ในโลก ดังนั้น ภาพลักษณ์ที่ดีของธุรกิจจึงสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมของผู้บริโภค ซึ่งกว่าผู้บริโภคเป้าหมาย (Target Consumer) แต่ละราย จะเปลี่ยนฐานะมาเป็นลูกค้า (Customer) นั้น จะผ่านการรับรู้ (Perception) จนเกิดความรู้ (Knowledge) และความรู้สึก (Affection) ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์และองค์การธุรกิจ จนกระทั่งเกิดพฤติกรรมการซื้อ (Buying) มาบริโภคในที่สุด (รุ่งรัตน์ ชัยสำเริง. ออนไลน์)

อนึ่ง ภาพลักษณ์ขององค์การที่สังคมต้องการในความเห็นของ อำนวน วิวรรณ นักวิชาการ ซึ่งมีประสบการณ์ทำงานทั้งภาครัฐและเอกชนระบุไว้ดังนี้ (พรทิพย์ พิมลสินธุ์. 2540:107-108)

1. เป็นองค์การที่เจริญก้าวหน้าทันโลก
2. มีบริการและสัมพันธ์อันดีกับลูกค้า
3. มีระบบบริหารและฝ่ายจัดการที่สูงด้วยประสิทธิภาพ
4. ทำคุณประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้แก่ส่วนรวม
5. ปฏิบัติงานภายในกรอบกฎหมายของบ้านเมือง
6. มีความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับสูง

กล่าวโดยสรุปภาพลักษณ์มีองค์ประกอบที่สำคัญประกอบด้วย องค์ประกอบเชิงการรับรู้เชิงความรู้ เชิงความรู้สึก และเชิงการกระทำซึ่งในความเป็นจริงนั้นองค์ประกอบทั้ง 4 ส่วนนี้มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันชนิดที่แยกกันไม่ออกเป็นความรู้ ความรู้สึกของคนเราที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะความรู้ นั้นเป็นความรู้ที่เราสร้างขึ้นมาจากเฉพาะตน เป็นความรู้เชิงอัตวิสัย

1.6 การเกิดภาพลักษณ์และกระบวนการเรียนรู้ภาพลักษณ์

ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากความประทับใจอย่างแท้จริงของบุคคล จึงเป็นความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการรับรู้ของผู้รับสารแต่ละคนเป็นเครื่องชี้แนะและตีความหมาย โดยสิ่งที่ได้จากการตีความหมายของปัจเจกบุคคลจะเป็นลักษณะของความรู้เชิงอัตวิสัย กล่าวคือกรอบประสบการณ์ของแต่ละคนจะทำให้การรับรู้และการตีความหมายต่อสิ่งเดียวกันแตกต่างกันออกไป และเมื่อรับรู้อะไรบางอย่างหรืออะไรบางอย่างแฉกแล้ว บุคคลนั้นก็จะมีแนวโน้มสรุปเป็นภาพรวมของตัวเอง

ภาพลักษณ์เกิดขึ้นได้ใน 2 กรณี คือ เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติตามสภาพแวดล้อม เป็นการปล่อยให้ไปไปตามสภาพแวดล้อม แล้วแต่ประชาชนจะคิด โดยที่องค์กรมิได้ดำเนินการใดๆ และเกิดขึ้นจากการสร้างสรรค์โดยผ่านกระบวนการสร้างภาพลักษณ์ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามที่องค์กรปรารถนาที่จะให้เป็น (ดวงพร คำคุณวัฒน์ และวาสนา จันทร์สว่าง, 2541: 62-63) ไม่ว่าในกรณีใด ภาพลักษณ์จะเกิดขึ้นต่อเมื่อผู้รับหรือผู้บริโภคมีการสรุปความคิดรวบยอดจากการรับรู้ข้อมูลข้อมูลนั้นต้องชัดเจน มุ่งประเด็นที่เป็นภาพลักษณ์จำวนมากพอ มาจากหลายช่องทาง มาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอจนทำให้ผู้บริโภคเกิดความเข้าใจ คิดและรู้สึกได้ว่าองค์กร สินค้าและบริการนั้นเป็นอย่างไรหากมีการสื่อสารที่ดีภาพนั้นจะชัดเจนขึ้นเรื่อยๆ จนเกิดความมั่นใจและเกิดเป็นภาพลักษณ์ ดังนั้นภาพลักษณ์จะเกิดขึ้นได้จึงต้องอาศัยการสื่อสารข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ และระยะเวลาที่ยาวนานเพียงพอสำหรับการสื่อสารในลักษณะซ้ำหลายครั้งและผ่านสื่อหลายช่องทาง

ภาพลักษณ์จะเปลี่ยนแปลงได้ยากหากภาพลักษณ์นั้นอยู่บนพื้นฐานของความจริง และเป็นภาพที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ นักประชาสัมพันธ์ทำหน้าที่เพียงแต่ยกให้เป็นภาพที่เด่นชัดขึ้นและเผยแพร่ให้เป็นที่รับทราบเท่านั้น เช่น องค์กรหนึ่งประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน เป็นที่ยอมรับทั้งในและ

ต่างประเทศ เจ้าของและผู้บริหารงานล้วนเป็นคนไทย ซึ่งเมื่อผู้ใดได้รับทราบข้อมูลนี้มักจะเกิดความรู้สึกชื่นชม นักประชาสัมพันธ์สามารถนำลักษณะเด่นนี้ออกเผยแพร่ และด้วยเทคนิคการสื่อสารที่ดีจะทำให้กลายเป็นภาพลักษณ์ขององค์กรได้ ภาพนี้จะคงทนตราบไต่ห้วงศักราชนี้ยังเป็นของคนไทยและบริหารงานด้วยคนไทย

การสร้างสรรคภาพลักษณ์บนความไม่จริง จะไม่เกิดเป็นภาพลักษณ์ที่คงทนถาวรโดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมในปัจจุบัน ด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมาก คนสามารถรับข้อมูลจากสื่อได้หลายช่องทาง โอกาสที่จะเปรียบเทียบและคัดเลือกข้อมูลมีมาก การปกปิดภาพที่แท้จริงเป็นไปได้ด้วยความลำบาก ซึ่งหากผู้บริหารทราบว่าการสร้างภาพบนข้อมูลที่ปรุงแต่งขึ้นจะเกิดความรู้สึกไม่ไว้วางใจ ไม่มั่นใจ ไม่พึงพอใจ และอาจเป็นปฏิปักษ์กับองค์กรนั้นได้ ซึ่งทำให้นักประชาสัมพันธ์ต้องทำงานหนักขึ้นเพื่อตามแก้ไขภาพลักษณ์เชิงลบนี้

พงษ์เทพ วรภิโศกพร (2537: 129-130) ได้กล่าวถึงการเกิดภาพลักษณ์ไว้ 2 ประเด็น คือ (1) จะพิจารณาในแง่ของปัจเจกบุคคลที่เหตุการณ์ได้มาถึงตัวเองแล้ว และจะพัฒนาเป็นภาพลักษณ์ในที่สุด (2) จะมองภาพที่กว้างขึ้น โดยพิจารณาในแง่ของกระบวนการสื่อสารที่ได้มีการส่งทอดจากเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้น จนมาถึงตัวของปัจเจกบุคคลนั้นเมื่อปัจเจกบุคคลได้รับเหตุการณ์ภายนอกมายังตัวตนเองนั้น เหตุการณ์ยังไม่สามารถจะสร้างเป็นภาพได้ทันที แต่กลับต้องมีขั้นตอน ซึ่งจัดแบ่งได้ดังนี้

1. เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม (Event and Environment) คนเรานั้นเป็นสมาชิกของสังคมซึ่งในสังคมจะมีเหตุการณ์ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา และอื่นๆเกิดขึ้นมากมาย แต่มีเพียงบางส่วนของเหตุการณ์ที่คนเราจะยังรับเข้ามาสู่ตัวเราได้ และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้จะมีคุณค่าด้านดีหรือด้านเลว ไม่เกิดขึ้นจากตัวเราเพียงอย่างเดียว แต่สภาพแวดล้อมกลับมีอิทธิพลในการกำหนดคุณค่าเหล่านี้ ทั้งก่อนและหลังการรับรู้ ตลอดจนมีอิทธิพลต่อความสมบูรณ์หรือความเสียหาย และระยะเวลาของความจำในเหตุการณ์นั้นๆ ด้วย

2. ช่องทางการสื่อสาร (Communication Channel) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถเข้ามาสู่เราได้โดยช่องทางการสื่อสาร ซึ่งได้แก่ การได้ยิน ได้เห็น ได้สัมผัส ได้ลิ้มรส และได้กลิ่น ซึ่งแต่ละช่องเหล่านี้ยังมีประสิทธิภาพทางด้านการรับ

3. องค์ประกอบเฉพาะบุคคล (Personal Elements) ได้แก่ องค์ประกอบทั้ง 5 ของแต่ละบุคคล คือ ทักษะของการสื่อสาร ทศนคติ ความรู้ ระบบสังคมและวัฒนธรรม ต่างก็มีอิทธิพลต่อการสื่อสาร

4. การรับรู้และความประทับใจ (Perception and Impression) เมื่อเหตุการณ์ได้ผ่านเข้ามาทางช่องทางการสื่อสาร องค์ประกอบเฉพาะบุคคลทั้ง 5 จะเป็นตัวที่พิจารณาเหตุการณ์นั้นก่อน โดยการรับรู้ (Perception) ซึ่งเป็นตัวแปลงเหตุการณ์ให้เป็นไปใน “ความหมายตามความคิดของบุคคลนั้น” ส่วนความประทับใจ (Impression) มีความสำคัญในการรับรู้อีกลักษณะหนึ่ง โดยจะเกี่ยวพันกับคุณภาพและปริมาณของความทรงจำ ถ้าประทับใจมากก็就会有ความทรงจำ จดจำได้มากและนาน

วิจิตร อวระกุล (2527: 153) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ โดยแบ่งเป็น 5 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

1. พฤติกรรม การกระทำ การแสดงออกในทางที่ดีของสถาบัน หน่วยงาน รวมทั้งเจ้าหน้าที่พนักงาน ก็จะทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดี
2. การสร้างสรรค์ ความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่คดโกง ไม่ปลอมปน ไม่โกหกหลอกลวง ให้ประชาชนหลงผิด เกิดความเชื่อถือ การหลอกลวงทำให้เสื่อมศรัทธาของประชาชน
3. การเข้ามามีส่วนร่วม มีบทบาทในการสร้างสรรค์ เสริมสร้าง ปรับปรุง แก้ไขปัญหาสังคมการเสียสละของหน่วยงานผู้บริหาร หรือพนักงานต่อสังคมส่วนรวม
4. การพิสูจน์ความจริง ข้อเท็จจริงให้ประจักษ์ต่อสังคม ถึงความถูกต้อง การให้บริการที่ดี
5. การประชาสัมพันธ์ในลักษณะที่มากเกินไป รวมทั้งขาดธรรมเนียมที่ดี จะทำให้เสียภาพลักษณ์

1.7 การสร้างภาพลักษณ์และการรักษาภาพลักษณ์

ภาพลักษณ์มีทั้งเกิดจากธรรมชาติ และที่เกิดจากการปรุงแต่งขึ้นมา ซึ่ง พรทิพย์ วรภิจโศคาทร (2540: 37-38) ได้กล่าวไว้ว่า ภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ ปกติจะเป็นภาพลักษณ์ทางบวกและบุคคลไม่สามารถควบคุมได้ ส่วนภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจากการปรุงแต่งนั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ที่เป็นระบบ ระเบียบ มีการวางแผน และได้รับความร่วมมือจากฝ่ายอื่น ซึ่งความคิดเห็นนี้ คุณวุฒิ คนฉลาด (2534: 20) กล่าวว่า องค์การจะประสบความสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลในองค์กร มีการร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน สิ่งที่เป็นอีกประการหนึ่งคือ ต้องมีกฎระเบียบที่ต้องกำหนดร่วมกัน โดยมีการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลอย่างชัดเจน

การประชาสัมพันธ์ที่เป็นระบบ ระเบียบ มีการวางแผนนั้น นับว่าเป็นหัวใจที่สำคัญของการปรับปรุงแก้ไขภาพลักษณ์ และรักษาภาพลักษณ์ พรทิพย์ วรภิจโศคาทร (2540: 8) ได้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ว่า การประชาสัมพันธ์มาจากภาษาอังกฤษว่า public relations โดย public

หมายถึงสาธารณชนหรือประชาชน ส่วน relation หมายถึง การสัมพันธ์ นอกจากนี้บทบาทหน้าที่ของการประชาสัมพันธ์มีหลัก 3 ประการ (พรทิพย์ วรกิจโกศาทร. 2536: 37-38) คือ

1. การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่สถาบัน
2. การรักษาภาพลักษณ์ที่ดีให้คงทนถาวร
3. การแก้ไขภาพลักษณ์เชิงลบ

จะเห็นได้ว่าการประชาสัมพันธ์เป็นความพยายามสื่อสารทุกวิถีทางในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่หรือที่จะจัดหามาได้ในองค์กรใดองค์กรหนึ่งที่กระทำการติดต่อสัมพันธ์กันต่อเนื่องระยะยาว โดยงานประชาสัมพันธ์ไม่ได้มุ่งที่การสร้างภาพลักษณ์อย่างเดียว แต่ต้องการต่อยอดภาพลักษณ์ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อป้องกันภาพลักษณ์อื่นเข้ามาแทรกแซง ซึ่งอาจนำวิกฤติการณ์ไม่พึงประสงค์มาสู่สถาบันได้

บัญญัติ คำณูณวัฒน์ (2532: 34-35; อ้างอิงจาก วราภรณ์ ศรีอินทร์. 2545: 25-26) กล่าวถึงการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี (positive image) ได้แก่ หน่วยงาน องค์กร สถาบัน นักประชาสัมพันธ์และผู้ที่เกี่ยวข้องด้านประชาสัมพันธ์ ควรยึดหลักดังนี้

1. ค้นหาถึงจุดบกพร่อง หรือจุดอ่อนแห่งภาพลักษณ์ของหน่วยงานที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน อันเป็นการศึกษาวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุ และการวางแผนดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป การค้นคว้านี้อาจทำได้โดยการรวบรวมทัศนคติ ท่าที และความรู้สึกนึกคิดของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการใช้การสำรวจวิจัยเข้าประกอบ ด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง
2. วางแผนและกำหนดขอบเขตของภาพลักษณ์ ที่องค์กรหรือสถาบันต้องการที่จะให้เกิดขึ้นในใจของประชาชน เพื่อนำมาใช้ประกอบการวางแผนดำเนินงานต่อไป
3. กำหนดหัวข้อต่างๆ เพื่อใช้ในการสร้างภาพลักษณ์แก่ประชาชน อาจเป็นคำขวัญหรือข้อความสั้นๆ ที่กินความหมาย และชวนให้จดจำง่าย สิ่งสำคัญที่สุดคือ หัวข้อเหล่านี้จะต้องมีประสิทธิภาพในการเข้าถึงจุดสนใจ และมีอิทธิพลโน้มน้าวใจประชาชนให้เกิดภาพลักษณ์ตามที่ต้องการ
4. ใช้เครื่องมือสื่อสารต่างๆ เข้าช่วยในการดำเนินงานสร้างภาพลักษณ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างกว้างขวาง เช่น หนังสือ วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ต่างๆ เป็นต้น

นักประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน สถาบัน องค์กรต่างๆ ควรจะมีการวางแผนการประชาสัมพันธ์ที่เป็นระบบ โดยการวิเคราะห์จุดอ่อนของหน่วยงาน องค์กร โดยการสำรวจจากทัศนคติ ความนึกคิดของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำมาวิเคราะห์วางแผนกำหนดขอบเขตภาพลักษณ์ที่หน่วยงานหรือสถาบันต้องการที่จะให้เกิดขึ้นในใจของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย โดยผ่านทางเครื่องมือทางการ

สื่อสารต่างๆ กลวิธีการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ประกอบด้วย การสร้าง การส่งเสริมการป้องกัน การรักษา และการแก้ไข (ดวงพร คำคุณวัฒน์และวาสนา จันทร์สว่าง. 2541: 63-66) ดังนี้

1. การสร้างภาพลักษณ์โดยการวางแผนกำหนดขอบเขตของภาพลักษณ์ที่จะสร้างขึ้น โดยการสำรวจภาพลักษณ์เดิมว่ามีหรือไม่อย่างไร จากกลุ่มเป้าหมาย ค้นหาจุดอ่อนขององค์กรเพื่อกำหนดขอบเขต แบ่งแยกกลุ่มเป้าหมายเพื่อกำหนดกิจกรรมการสร้างภาพลักษณ์ตามความต้องการของแต่ละกลุ่ม กำหนดเป้าหมายการสร้างภาพลักษณ์ต้องเป็นที่รับรู้ เข้าใจ และยอมรับของบุคคลในองค์กร แล้วใช้วิธีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ร่วมกัน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

2. การส่งเสริมป้องกันและรักษาภาพลักษณ์ให้คงทนถาวร เนื่องจากภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ตามสภาพของเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม ฉะนั้นการส่งเสริม ป้องกัน และรักษาภาพลักษณ์นั้นเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งดำเนินการได้โดยวิธีการประชาสัมพันธ์เชิงรุก เช่น การรับฟังความคิดเห็นของบุคคลภายในและประชาชนทั่วไป การสำรวจความคิดเห็นด้วยวิธีวิจัยแล้วนำข้อมูลมาประเมิน วิเคราะห์ และวางแผนปรับปรุงแก้ไข และดำเนินการประชาสัมพันธ์ เพื่อป้องกันและรักษาภาพลักษณ์ขององค์กรต่อไป

3. การแก้ไขภาพลักษณ์ หมายถึง การแก้ไขภาพลักษณ์เชิงลบในกรณีวิกฤติการณ์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากความผิดพลาด ขาวลือ อุบัติเหตุ หรือบ่อนทำลาย จะต้องดำเนินการแก้ไขด้วยการบริหาร และการประชาสัมพันธ์ยามวิกฤติ โดยต้องวางแผนป้องกันและเตรียมความพร้อมเสมอ เช่น ด้านบุคลากรภายใน ต้องสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการดำเนินงาน ให้ข้อมูลข่าวสารตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง เพื่อทุกคนจะได้เป็นแกนนำในการให้ข้อเท็จจริง และสร้างความเข้าใจแก่บุคคลภายนอกการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีนั้นมิใช่ว่าจะกระทำได้ง่าย เพราะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมและพฤติกรรมหลายประการขององค์กร องค์กรที่มีกิจกรรมที่เอื้อประโยชน์ต่อสาธารณชนมักจะมีภาพลักษณ์ที่ดี ประชาชนให้ความเชื่อถือและไว้วางใจแต่ก็ไม่ได้เป็นอย่างนี้ตลอดเวลา ภาพลักษณ์ที่องค์กรต้องการเป็นภาพลักษณ์ที่ดีอย่างถาวรคือ ภาพลักษณ์ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง

สุพิน ปัญญามาก (2540: 85) ได้ให้ข้อคิดบางประการเกี่ยวกับการสร้างและรักษาภาพลักษณ์ ไว้ดังนี้

1. การสร้างภาพลักษณ์นั้น เกิดจากการกระทำขององค์กรหรืองานที่เราทำอยู่เป็นประจำนั่นเอง

2. ภาพลักษณ์ที่เราเพียรพยายามสร้างขึ้นมาอย่างดีแล้ว ย่อมจะมีการเปลี่ยนแปลงได้ เพราะความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ฉะนั้น องค์กรควรสร้างภาพลักษณ์ที่ถาวรมิใช่ภาพลักษณ์ชั่วคราว

3. การสร้างภาพลักษณ์เป็นพื้นฐานที่องค์กรขนาดใหญ่ทุกแห่งจะต้องให้ความสำคัญ ถ้าสร้างภาพลักษณ์ไว้ดีแล้วเท่ากับการวางรากฐานขององค์กรไว้อย่างแน่นหนา เมื่อเกิดวิกฤติการณ์ องค์กรย่อมไม่สั่นคลอนมากมาย สามารถที่จะแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว

4. การสร้างภาพลักษณ์ต้องอาศัยเวลาและความเพียรพยายาม แต่สิ่งที่ยากและละเอียดอ่อนยิ่งกว่าคือ การรักษาภาพลักษณ์ เพราะเป็นสิ่งที่สลับซับซ้อน ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจเจกบุคคล การสร้างย่อมรวมถึงการรักษาด้วย

5. ภาพลักษณ์เป็นเรื่องละเอียดอ่อน จะสร้างขึ้นได้จะต้องใช้เวลาสะสมคุณค่าของภาพลักษณ์นั้นๆ ไม่ว่าคุณค่านั้นจะเป็นไปในทางบวกหรือลบก็ตาม

6. การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่หน่วยงาน เป็นหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในองค์กร ซึ่งจะต้องให้ความร่วมมือด้วยดี เพราะการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่ประชาชน หน่วยงาน สถาบันจะไม่มีวันทำสำเร็จได้เลย ถ้าหากปราศจากความร่วมมือจากบรรดาสมาชิกขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นพนักงาน เจ้าหน้าที่ คนงานทุกคน ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ติดต่อกับบุคคลภายนอก และมีบทบาทในการสร้างความประทับใจให้เกิดขึ้นต่อความรู้สึกนึกคิด และจิตใจของประชาชนผู้ที่มาติดต่อกับองค์กร

7. ภาพลักษณ์ที่เห็นได้ง่ายคือ ภาพลักษณ์ของอาคารสถานที่หรือคุณภาพสถานที่ทำงานของหน่วยงาน องค์กร และสถาบันนั้นๆ ซึ่งสามารถเห็นได้เป็นรูปธรรม ส่วนภาพลักษณ์ที่เห็นได้ยากคือ ความซื่อสัตย์จงรักภักดีของลูกจ้างหรือบุคคลที่ทำงานในหน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันนั้นๆ จากธรรมชาติขององค์กรหรือสถาบัน ที่จะต้องมีภาพลักษณ์เกิดขึ้นเป็นทวีลักษณ์อยู่ในตัวนี้ผู้บริหารองค์กรหรือสถาบันอาจมองว่า ภาพลักษณ์ขององค์กร สถาบันของตนนั้นดีแล้ว แต่ประชาชนหรือบุคคลภายนอกนั้นเป็นส่วนสำคัญที่จะชี้ เรียกว่าเป็นภาพลักษณ์กระจกเงา โดยจะเป็นคนส่องให้ผู้บริหารหรือทุกคนในองค์กรทราบถึงภาพลักษณ์ที่เป็นปัจจุบันได้เป็นอย่างดี ถ้าหากภาพลักษณ์ที่ปรากฏเป็นภาพลักษณ์ที่ไม่พึงปรารถนา หรือเกิดวิกฤติการณ์ขึ้น ผู้บริหารควรที่จะรีบทำการแก้ไข โดยใช้ศาสตร์และศิลป์ของการประชาสัมพันธ์ โดยการปรุงแต่งให้เข้ากับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันโรงเรียนเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ต้องมีการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้เกิดขึ้น เพราะภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียนมีผลต่อการตัดสินใจนำบุตรหลานเข้าเรียน

วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ (2545: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงกลยุทธ์ในการสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียนควรดำเนินการ ดังนี้

1. สร้างความรู้สึกให้ประชาชนยอมรับและเห็นด้วย อันจะเป็นผลให้โรงเรียนเป็นที่เชื่อถือ
2. ปรับปรุงโรงเรียนทั้งหมด ทั้งด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมต่างๆ

3. กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางและหลักชัยในการทำงาน
4. นำโรงเรียนให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่นมากขึ้น
5. สร้างโรงเรียนให้มีชื่อเสียง เช่น การส่งโรงเรียนเข้าประกวด การส่งครูและนักเรียนไปแข่งขันความรู้ และทักษะต่างๆ

6. เน้นการประชาสัมพันธ์โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพจะเห็นได้ว่าการสร้างภาพลักษณ์โรงเรียน จะเกี่ยวข้องกันทุกฝ่าย ทั้งฝ่ายการบริหาร การจัดการเรียนการสอน รวมถึงกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนทำร่วมกับชุมชน เพื่อให้เกิดความรู้สึที่ดีกับชุมชน และผู้ปกครองนักเรียน สามารถพึ่งพาอาศัยกันในการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้

วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ (2545: ออนไลน์) ยังได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน ควรดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียน ตามการรับรู้ของบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองชุมชนและสังคมทั่วไป โดยการวิเคราะห์ วิจัย หรือสำรวจความคิดเห็น
2. สร้างความตระหนักแก่บุคลากรให้เห็นความสำคัญของภาพลักษณ์โรงเรียน
3. ศึกษาสถานภาพ หาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโรงเรียนให้มี ประสิทธิภาพ และเกิดภาพลักษณ์ที่ดี
4. กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย นโยบาย และแผนการดำเนินการเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้คุณภาพ ได้รับการยอมรับ เชื้อชื่อและศรัทธาจากประชาชน
5. ใช้การประชาสัมพันธ์เป็นมาตรการสำคัญในการสร้างความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของโรงเรียนควบคู่ไปกับการบริหารและจัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นความเป็นเลิศ
6. มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานสม่ำเสมอ และนำผลการประเมินไปปรับปรุงการทำงาน
7. ทำการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องความสำเร็จในการสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน นอกจากการทำให้จริงและการประชาสัมพันธ์แล้วต้องให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders)และผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมมากที่สุดในทุกทางใดทางหนึ่งนอกจากการสร้างภาพลักษณ์ จะเกิดขึ้นในทางที่ดีแล้ว ภาพลักษณ์ที่ไม่ดีก็สามารถเกิดขึ้นได้ ผู้บริหารจึงควรระวัง โดยเป็นการแก้ไขวิกฤติการณ์ที่มีต่อภาพลักษณ์ ภาวะวิกฤติ หมายถึงภาวะที่องค์กรหรือสถาบันประสบ โดยจะต้องทำการยับยั้ง ชะลอ ขจัดปัดเป่าหรือผ่อนคลายเป็นผลแห่งวิกฤตินั้น หดสั้นไปในเวลาอันรวดเร็ว วิกฤติการณ์ภาพลักษณ์ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ที่จะให้เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นต่อ องค์กร หน่วยงานหรือบุคคล ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้จากปัจจัย 2 ด้าน คือปัจจัยภายในองค์กร และปัจจัยภายนอกองค์กร จากปัจจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่าจุดตาย (Dead point)ของผู้บริหารอย่างหนึ่ง ที่จะมีผลกระทบต่อ

วิวัฒนาการภาพลักษณ์ของหน่วยงาน องค์กร หรือสถาบัน คือไม่สามารถหาจุด บกพร่องหรือจุดอ่อนขององค์กร ไม่สามารถจัดหรือทำลายข่าวลือ ไม่สามารถทำลายพฤติกรรมใดๆ ภายในองค์กรที่มีผลต่อภาพลักษณ์ในเชิงลบได้ (ประจวบ อินชื้อด. 2540: 99)

ประจวบ อินชื้อด (2540: 100) กล่าวถึงประเภทของวิกฤติการณ์เกี่ยวกับภาพลักษณ์ไว้ดังนี้

1. ภาวะวิกฤติซึ่งสามารถคาดหมายได้และป้องกันได้ เช่น เด็กเล่นมิด มีดอาจบาดเจ็บก็ป้องกันได้โดยไม่ให้ใช้มีด
2. ภาวะวิกฤติซึ่งอาจคาดหมายได้ แต่ป้องกันไม่ได้ ได้แก่ ระวัง
3. ภาวะวิกฤติซึ่งเกิดจากเหตุที่ไม่สามารถคาดหมายได้ก่อน เช่น โรงงานตั้งอยู่ใกล้สนามบิน วันหนึ่งเครื่องบินร่อนลงมาบนหลังคา เพราะคิดว่าเป็นสนามบิน ผู้คนล้มตายเป็นอันมาก
4. ภาวะวิกฤติซึ่งเกิดจากข่าวลือ ทั้งที่เกิดจากเจตนาและไม่เจตนาแต่ได้รับข่าวสารที่บิดเบือนตามธรรมชาติ

เมื่อเกิดวิกฤติการณ์ภาพลักษณ์ ผู้บริหารหรือทุกคนในองค์กร ควรที่จะรีบแก้ไขภาพลักษณ์ของหน่วยงานให้เร็วที่สุด เพื่อวิกฤติการณ์นั้นจะไม่ไปติดอยู่ในใจของประชาชนคนภายนอก การแก้ไขภาพลักษณ์ของหน่วยงานในภาครัฐราชการ มีข้อจำกัดที่สำคัญ 2 ประการ คือ ระเบียบและขั้นตอนเนื่องจากสำนักนายก รัฐมนตรีได้ออกระเบียบเกี่ยวกับการให้ข่าวแก่สื่อมวลชน ให้หน่วยงานต่างๆ ของทางราชการถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ข้าราชการทุกระดับชั้นตระหนักดีว่า การให้ข่าวแก่หนังสือพิมพ์จะผิดระเบียบ ฉะนั้น เมื่อมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นจะทำให้ประชาชนเกิดการเข้าใจผิดและเสียภาพลักษณ์ของทางราชการ ทุกคนจะถือว่าธุระไม่ใช่ทำตัวให้ห่างไกลไว้ก่อนจะปลอดภัย ไม่ว่าเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่ อย่างดีที่ข้าราชการที่เกี่ยวข้องหรือรู้เห็นจะพึงทำคือ “ทำรายงาน” เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น กว่าเรื่องจะรายงานถึงผู้มีอำนาจแท้จริงก็เสียเวลานาน นั่นคือ การแก้ไขภาพลักษณ์ของหน่วยงานราชการนั้นช้า เพราะระเบียบและขั้นตอนมากเกินไป สำหรับการแก้ไขภาพลักษณ์ของหน่วยงานในภาคเอกชนย่อมเร็วกว่า ทันต่อเหตุการณ์กว่า ถึงแม้จะมีระเบียบขั้นตอนเช่นเดียวกันก็ตาม แต่ก็ถือได้ว่ามีความยืดหยุ่นและขั้นตอนน้อยกว่า (ระเด่น ทักษิณา.2540: 104-106)

2.1 ความเป็นมา

โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม ที่ตั้ง 554 หมู่ 3 ตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 โทร 032-688488 โทรสาร 032-688500 อีเมลล์ Samroiwit@yahoo.com เว็บไซต์ Samroiwit.ac.th เปิดสอนระดับชั้น ม. 1 ถึงระดับชั้น ม. 6 เนื้อที่ 52 ไร่ 3 งาน 71 ตารางวา เขตพื้นที่บริการ ตำบลศาลาล้อย ตำบลศาลาลอย ตำบลไร่เก่า ตำบลไร่ใหม่ ตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ในปี 2517 คณะกรรมการศึกษาโรงเรียนบ้านไร่เก่าสามร้อยยอด ร่วมกับพ่อค้าประชาชนในตำบลไร่เก่าและตำบลไร่ใหม่ ได้เสนอต่อกรมสามัญศึกษาขอตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบลไร่เก่า อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เนื่องจากต้องส่งบุตรหลานไปเรียนระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอกุยบุรีและอำเภอปราณบุรีซึ่งมีความยากลำบากในการเดินทางโดยร่วมมือกันสละเงินซื้อที่ดิน 38 ไร่ 1 งาน 41 ตารางวา เป็นเงินทั้งสิ้น 320,000 บาท และสร้างอาคารเรียนชั่วคราว 6 ห้องเรียน 1 หลัง เป็นเงิน 36,000 บาท ให้ซึ่งกรมสามัญศึกษาพิจารณาแล้วประกาศตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาขึ้น เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2518 โดยใช้ชื่อว่า “โรงเรียนไร่เก่าวิทยา” ซึ่งเป็นชื่อของตำบลที่ตั้ง แต่ต่อมาพิจารณาว่าประชาชนในตำบลไร่ใหม่ก็มีส่วนร่วมในการก่อตั้งโรงเรียนด้วยจึงเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม” และใช้มาจนถึงทุกปัจจุบันนี้

ปีการศึกษา 2518 ได้เปิดทำการสอนเป็นปีแรก ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (มศ.1) จัดการเรียนแบบสหศึกษา นักเรียนไป-กลับ กรมสามัญศึกษาได้แต่งตั้ง ว่าที่ ร.ต.บุญชวน ยี่สาร ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนเมืองปราณบุรี อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มาดำรงตำแหน่งครูใหญ่ซึ่งเป็นผู้บริหารคนแรก โดยอาศัยอาคารเรียนของโรงเรียนบ้านไร่เก่าสามร้อยยอด

ปีการศึกษา 2519 ได้ย้ายมาทำการสอนในที่ดินของโรงเรียนที่ประชาชนซื้อที่ดินและสร้างอาคารชั่วคราวให้และอยู่มาจนถึงปัจจุบัน

ปีการศึกษา 2523 ได้รับการคัดเลือกเข้าโครงการโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท (ม.พ.ช.)
 รุ่น 3

ปีการศึกษา 2524 ได้รับรางวัลโรงเรียนรางวัลพระราชทานประเภทโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

ปีการศึกษา 2526 คณะกรรมการสถานศึกษาได้จัดซื้อที่ดินที่อยู่ติดกับที่ดินของโรงเรียนทางทิศใต้เพิ่ม 5 ไร่ และकुณสกันท์ ตาลตันโตเจ้าของที่ดินบริจาคเพิ่มอีก 1 ไร่ รวมโรงเรียนมีที่ดินทั้งหมด 44 ไร่ 1 งาน 1 ตารางวา

ปีการศึกษา 2527 เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นปีแรก

ปีการศึกษา 2551 ได้รับการคัดเลือกเข้าโครงการโรงเรียนในฝัน รุ่น 2

ปีการศึกษา 2555 คุณพิบูลย์และคุณอิม สุกิจปราณีนิคมอบที่ดินให้โรงเรียน 8 ไร่ 70 ตารางวา คุณสกันท์ ตาลตันโต มอบที่ดินให้โรงเรียน 2 งาน รวมโรงเรียนมีที่ดิน 52 ไร่ 3 งาน 71 ตารางวา และโรงเรียนได้รับการคัดเลือกเข้าโครงการโรงเรียนในฝันสู่มาตรฐานสากล รุ่น 1

ข้อมูลนักเรียน (ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2555 - ปีการศึกษา 2556)

1) จำนวนนักเรียนในเขตพื้นที่บริการทั้งสิ้น 1,531 คน

- 2) จำนวนนักเรียนในโรงเรียนทั้งสิ้น 1,531 คน จำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน
- 3) จำนวนนักเรียนที่มีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ของกรมพลศึกษาหรือสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) 1,531 คน คิดเป็นร้อยละ 100
- 4) จำนวนนักเรียนที่มีน้ำหนักส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย 1,531 คน คิดเป็นร้อยละ 100
- 5) จำนวนนักเรียนที่มีความบกพร่องเรียนร่วม 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.13
- 6) จำนวนนักเรียนมีภาวะทุพโภชนาการ - คน คิดเป็นร้อยละ -
- 7) จำนวนนักเรียนปัญญาเลิศ - คน คิดเป็นร้อยละ -
- 8) จำนวนนักเรียนต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ 546 คน คิดเป็นร้อยละ 35.66 (ทุนการศึกษา)
- 9) จำนวนนักเรียนที่ออกกลางคัน (ปัจจุบัน)...-... คน คิดเป็นร้อยละ -
- 10) สถิติการขาดเรียน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 14.26
- 11) จำนวนนักเรียนที่เรียนซ้ำชั้น 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.13
- 12) จำนวนนักเรียนที่จบหลักสูตร
 - ม.3 จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 77.60
 - ม.6 จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 84.73
- 13) อัตราส่วนครู : นักเรียน = 1 : 18.67 (82 : 1,531)
- 14) จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ วรรณคดีและนันทนาการ 1,531คน คิดเป็นร้อยละ 100
- 15) จำนวนนักเรียนที่มีคุณลักษณะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง 1,531 คน คิดเป็นร้อยละ 100
- 16) จำนวนนักเรียนที่มีคุณลักษณะเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน 1,531 คน คิดเป็นร้อยละ 100
- 17) จำนวนนักเรียนที่ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมทั้งในและนอกประเทศคิดเป็นร้อยละ 100 (ในประเทศ 1,531คน นอกประเทศ 21 คน)
- 18) จำนวนนักเรียนที่มีบันทึกการเรียนรู้จากการอ่านและการสืบค้นจากเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ 1,531คน คิดเป็นร้อยละ 100
- 19) จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมินความสามารถด้านการคิดตามที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา 1,531คน คิดเป็นร้อยละ 100
- 20) จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมตามที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา 1,531คน คิดเป็นร้อยละ 10

2.2 การจัดการศึกษาของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม

โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมให้บริการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่เด็กและเยาวชน ตามสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 และเป็นไปตามวัตถุประสงค์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545 ด้วยกระบวนการเรียนรู้ สอดรับกับเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม นอกจากการให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนแล้ว การบริหารจัดการ ของสถานศึกษาก็เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จึงนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” มาบูรณาการในการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคล แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่มุ่งหวังยกระดับการศึกษาของชาติด้วยหลักการดังกล่าว ได้แก่

- 1) หลักนิติธรรม
- 2) หลักคุณธรรม
- 3) หลักความโปร่งใส
- 4) หลักการมีส่วนร่วม
- 5) หลักความรับผิดชอบ
- 6) หลักความคุ้มค่า

หลักธรรมาภิบาล นำมาบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษา ได้แก่ การดำเนินงานด้านวิชาการ กิจกรรมนักเรียน งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป และเป้าหมายในการจัดการศึกษา คือ ทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข

สืบเนื่องมาจาก กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ประกาศ ณ วันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 โดยปลดกระทรวงศึกษาธิการ และเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง จึงดำเนินการแก้ไขปรับปรุง โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในและอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา ตามระเบียบคณะกรรมการ เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการภายในและอำนาจหน้าที่ของ สถานศึกษาหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น พ.ศ. 2548 เป็นโครงสร้างการกระจายอำนาจภายใน สถานศึกษา โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม ในเรื่องดังต่อไปนี้

1. กลุ่มบริหารงานวิชาการ
2. กลุ่มบริหารงานงบประมาณ
3. กลุ่มบริหารงานบุคคล
4. กลุ่มบริหารงานทั่วไป

ตามความนัยมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานส่วนบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง โดยกำหนดให้ผู้กำกับดูแล และ / หรือฝ่ายบริหารของหน่วย งานเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการตามโครงสร้างให้เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของอำนาจหน้าที่นั้น ผู้กำกับดูแล ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 และฝ่ายบริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูทั้ง 4 ที่ รับผิดชอบกลุ่มบริหารงานตามโครงสร้าง โดยได้ให้แต่ละกลุ่มบริหารดำเนินตามกฎกระทรวงที่กำหนด อำนาจหน้าที่ตามโครงสร้าง

ส่วนงานต่างๆ ดำเนินการตามโครงสร้างตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ใน 4 ด้าน ได้แก่กลุ่มงานวิชาการ กลุ่มงานงบประมาณ กลุ่มงานบุคคล และกลุ่มบริหารทั่วไป ซึ่งได้จัดวางระบบการปฏิบัติหน้าที่ตาม การกิจและขอบข่าย คือ

2.2.1 กลุ่มงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจ ในการบริหาร จัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วม จากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและ

การจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น
- 2) เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมี คุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาตนเอง และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก
- 3) เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
- 4) เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นๆ อย่างกว้างขวาง

ขอบข่าย / การกิจ

- 1) งานบริหารหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอน
 - 2) งานวัดประเมินผลการจัดการเรียนการสอนและทะเบียน
 - 3) งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน
 - 4) งานพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
 - 5) งานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา
 - 6) งานนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 7) งานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 8) งานบริการวิชาการแก่ชุมชน
 - 9) งานอื่น ๆ ที่สถานศึกษากำหนด
- 1. การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอน**

1) การพัฒนาหลักสูตร

แนวทางการปฏิบัติ

- 1.1) ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 สาระแกนกลาง ของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

1.2) วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้ง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3) จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตร สถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยพยายาม บูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความ เหมาะสม

1.4) นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการการใช้หลักสูตร ให้เหมาะสม

1.5) นิเทศการใช้หลักสูตร

1.6) ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

1.7) ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

แนวทางการปฏิบัติ

2.1) ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระการเรียนรู้และหน่วยการ เรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2) ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้ สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ สถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และ ส่งเสริมให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่างๆ ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม ทั้งนี้โดยจัด บรรยากาศสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้และการนำภูมิปัญญา ท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความ เหมาะสม

2.3) จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ โดยเน้น การนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียน การสอนร่วมกันหรือแบบอื่นๆ ตามความเหมาะสม

2.4) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

2. การวัดผล ประเมินผล การจัดการเรียนการสอน งานทะเบียน และเทียบโอน ผลการเรียน

แนวทางการปฏิบัติ

2.1) กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา
2.2) ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับ
มาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้

2.3) ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการ
ประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการ การปฏิบัติ และผลงาน

2.4) จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจาก
สถานศึกษาอื่นสถานประกอบการ และอื่นๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2.5) พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

งานทะเบียน การจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1) เอกสาร หลักฐานการศึกษา ควบคุมและบังคับแบบ

1.1) ระเบียบแสดงผลการเรียน (ปพ.1)

1.2) หลักฐานแสดงวุฒิการศึกษา ประกาศนียบัตร (ปพ.2)

1.3) แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (ปพ.3)

2. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษาดำเนินการเอง

2.1) แบบแสดงผลการพัฒนาคุณภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ปพ.4)

2.2) เอกสารการบันทึกการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (ปพ.5)

2.3) แบบรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล (ปพ.6)

2.4) ใบรับรองผลการศึกษา (ปพ.7)

2.5) ระเบียบสะสม (ปพ.8)

2.6) สมุดบันทึกผลการเรียนรู้ (ปพ.9)

3. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

3.1) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหาร การจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ
ในภาพรวมของสถานศึกษา

3.2) ส่งเสริมให้ครู ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.3) ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงานและสถาบันอื่น

4. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

4.1) ศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ

4.2) ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน

4.3) จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ

4.4) ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงานและสถาบันอื่น

4.5) การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

5. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

5.1) สำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง

5.2) จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษา

5.3) จัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน

5.4) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครู ใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

6. การนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

6.1 งานนิเทศการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

1) จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา

2) ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา

3) ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา

4) ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนของสถานศึกษา

5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษา ภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

6.2 การแนะแนวการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

1) จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพภายในสถานศึกษาโดย เชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอน

2) ดำเนินการแนะแนวการศึกษา โดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา

3) ติดตามและประเมินผลการจัดการระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา

4) ประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษา หรือเครือข่ายการแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา

7. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

7.1 จัดระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

7.2 กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

7.3) วางแผนการพัฒนาคูณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

7.4) ดำเนินการพัฒนางานตามแผนและติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายใน เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

7.5) ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา และหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายใน และการพัฒนาคูณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

7.6) ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

7.7) ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

8. การบริการวิชาการแก่ชุมชน

แนวทางการปฏิบัติ

8.1) การศึกษา สำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน

8.2) จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิค ทักษะ ทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น

8.3) การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา และที่จัดโดยบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

8.4) ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสพการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ ชุมชน ท้องถิ่น

9. งานอื่น ๆ ที่สถานศึกษากำหนด

9.1) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

แนวทางการปฏิบัติ

1) ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศ ใกล้เคียง ภายในเขตพื้นที่การศึกษา ต่างเขตพื้นที่การศึกษา

2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

10. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

1) สำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

2) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

3) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

2.2.2 กลุ่มงานงบประมาณ

การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริหารมาใช้ในการจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณมีความอิสระ คล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

ขอบข่ายภารกิจ

1. การจัดทำและเสนอของบประมาณ
 - 1.1 งานพัฒนานโยบาย และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 1.2 งานจัดสรรและบริหารงบประมาณ
 - 1.3 งานตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล รายงานผลการใช้เงินงบประมาณ และรายงานผลการดำเนินงาน
 - 1.4 งานระดมทรัพยากร และบริหารการลงทุนเพื่อการศึกษา
 - 1.5 งานการเงินและการบัญชี
 - 1.6 งานพัสดุและสินทรัพย์
 - 1.7 งานอื่น ๆ ที่สถานศึกษากำหนด

1. งานพัฒนานโยบาย และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.1 การจัดทำและเสนอของบประมาณ

1.1.1 การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

1) วิเคราะห์ทิศทางและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานเหนือสถานศึกษา ได้แก่ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ระดับชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนปฏิรูปราชการของกระทรวงศึกษาธิการ และแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) ศึกษาข้อตกลงผลการปฏิบัติงานและเป้าหมายการให้บริการสาธารณะทุกระดับ ได้แก่ เป้าหมายการให้บริการสาธารณะ (Public Service Agreement : PSA) ข้อตกลงการจัดทำผลผลิต (Service Delivery Agreement : SDA) ข้อตกลงผลการปฏิบัติงานของ เขตพื้นที่และผลการ

ดำเนินงานของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการ เพื่อให้บรรลุข้อตกลงที่สถานศึกษาทำกับเขตพื้นที่การศึกษา

3) ศึกษาวิเคราะห์ วิจัยการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาตามกรอบทิศทางของเขตพื้นที่การศึกษา และตามความต้องการของสถานศึกษา

4) วิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามข้อตกลงที่ทำกับเขตพื้นที่การศึกษาด้านปริมาณ คุณภาพ เวลา ตลอดจนต้นทุน ซึ่งต้องคำนวณต้นทุนผลผลิตขององค์กร และผลผลิต งาน/โครงการ

5) จัดทำข้อมูลสารสนเทศผลการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อใช้ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

6) เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศให้เขตพื้นที่การศึกษา และสาธารณะรับทราบ

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545

2) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546

3) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

1.2 การจัดทำแผนกลยุทธ์ หรือแผนพัฒนาการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนมีส่วนร่วมดำเนินการดังนี้

1) ทบทวนภารกิจจัดการศึกษาของสถานศึกษาและศึกษารายงานข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

2) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา (SWOT) และประเมินสถานภาพของสถานศึกษา

3) กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) และเป้าประสงค์ (Corporate Objective) ของสถานศึกษา

4) กำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา

5) กำหนดผลผลิต (Outputs) ผลลัพธ์ (Outcomes) และตัวชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicators : KPIS) โดยจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ

6) กำหนดเป้าหมายระยะปานกลางของผลผลิตในเชิงปริมาณ คุณภาพ และ ผลลัพธ์ ที่สอดคล้องกับผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาที่จะทำร่างข้อตกลงกับเขตพื้นที่การศึกษา

- 7) จัดทำรายละเอียดโครงสร้าง แผนงาน งาน/โครงการ และจัดกิจกรรมหลัก
- 8) จัดให้รับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงและนำเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษา

- 9) เผยแพร่ประกาศต่อสาธารณชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

- 1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545

- 2) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546

1.3 การวิเคราะห์ความเหมาะสมการเสนอของงบประมาณ

แนวทางการปฏิบัติ

1) จัดทำรายละเอียดแผนงบประมาณ แผนงาน งาน/โครงการ ให้มีความเชื่อมโยงกับผลิตและผลลัพธ์ ตามตัวชี้วัดความสำเร็จของสถานศึกษา พร้อมกับวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน งาน/โครงการ เมื่อเขตพื้นที่การศึกษาแจ้งนโยบาย แผนพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการจัดตั้งงบประมาณ ให้สถานศึกษาดำเนินการ

2) จัดทำกรอบประมาณการจ่ายระยะปานกลาง (Medium Term Expenditure Framework : MTEF) โดยวิเคราะห์นโยบายหน่วยเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม วิเคราะห์ผลการดำเนินงานปีงบประมาณที่ผ่านมาของสถานศึกษา เพื่อรับเป้าหมายผลผลิตที่ต้องการดำเนินการใน 3 ปีข้างหน้า พร้อมกับปรับแผนงาน งาน/โครงการ และกิจกรรมหลัก ให้สอดคล้องกับประมาณรายได้ของสถานศึกษาทั้งจากเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณ

3) จัดทำคำขอรับงบประมาณของสถานศึกษา และกรอบประมาณการจ่ายระยะปานกลาง (MTEF) เสนอต่อเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมสอดคล้องเชิงนโยบาย

4) จัดทำร่างข้อตกลงบริการผลผลิต (ร่างข้อตกลงผลการปฏิบัติงาน) ของสถานศึกษาที่จะต้องทำกับเขตพื้นที่การศึกษาเมื่อได้รับงบประมาณ โดยมีเป้าหมายการให้บริการที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

- 1) ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.2545

- 2) ชุดปฏิบัติการจัดทำแผนกลยุทธ์และกรอบประมาณการจ่ายล่วงหน้า

ระยะปานกลาง : ตามรูปแบบของกองแผนงาน กรมสามัญศึกษาเดิม

2. การจัดสรรและบริหารงบประมาณ

2.1 การจัดสรรงบประมาณ

2.1.1 การจัดสรรงบประมาณภายในสถานศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) จัดทำข้อตกลงบริการผลผลิตของสถานศึกษากับเขตพื้นที่การศึกษาเมื่อได้รับงบประมาณ
- 2) ศึกษาข้อมูลการจัดสรรงบประมาณที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานแจ้งผ่านเขตพื้นที่การศึกษา แจ้งให้สถานศึกษาทราบในเรื่องนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการจัดสรรงบประมาณ
- 3) ตรวจสอบกรอบวงเงินงบประมาณที่ได้รับจากหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรที่เขตพื้นที่การศึกษาแจ้ง ตลอดจนตรวจสอบวงเงินนอกงบประมาณที่ได้จากแผน การระดมทรัพยากร
- 4) วิเคราะห์กิจกรรมตามภารกิจงานที่จะต้องดำเนินการตามมาตรฐาน โครงสร้าง สายงานและตามแผนงาน งาน/โครงการของสถานศึกษา เพื่อจัดลำดับความสำคัญและกำหนด งบประมาณ ทรัพยากรของแต่ละสายงาน งาน/โครงการ ให้เป็นไปตามกรอบวงเงินงบประมาณที่ได้รับ และวงเงินนอกงบประมาณตามแผนระดมทรัพยากร
- 5) ปรับปรุงกรอบงบประมาณรายจ่ายระยะปานกลาง (MTEE) ให้สอดคล้องกับ กรอบวงเงินที่ได้รับ
- 6) จัดทำรายละเอียดแผนปฏิบัติการประจำปี งบประมาณ ซึ่งระบุแผนงาน งาน/ โครงการที่สอดคล้องวงเงินงบประมาณที่ได้รับและวงเงินนอกงบประมาณที่ได้ตามแผนระดม ทรัพยากร
- 7) จัดทำข้อร่างตกลงผลผลิตของหน่วยงานภายในสถานศึกษาและกำหนด ผู้รับผิดชอบ
- 8) นำเสนอแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ และร่างข้อตกลงผลผลิต ขอความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษา
- 9) แจ้งจัดสรรวงเงินและจัดทำข้อตกลงผลผลิตให้หน่วยงานภายในสถานศึกษา รับไปดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.2546

2.2 การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) จัดทำแผนการใช้งบประมาณรายไตรมาสโดยกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานรายเดือนให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณแล้วสรุปแยกเป็นรายไตรมาสเป็น งบบุคลากร งบอุดหนุน งบลงทุน (แยกเป็นค่าครุภัณฑ์ และค่าก่อสร้าง) และงบดำเนินการ (ตามนโยบายพิเศษ)
- 2) เสนอแผนการใช้งบประมาณวงเงินรวมเพื่อขออนุมัติเงินประจำงวดเป็นรายไตรมาสผ่านเขตพื้นที่การศึกษาไปยังคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานรวบรวมเสนอต่อสำนักงบประมาณ
- 3) เบิกจ่ายงบประมาณประเภทต่างๆ ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี และอนุมัติการใช้งบประมาณของสถานศึกษาตามประเภทและรายการตามที่ได้รับงบประมาณ

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.2546

2.3 การโอนเงินงบประมาณ

แนวทางการปฏิบัติ

การโอนเงิน ให้เป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

3. การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน

3.1 การตรวจสอบติดตามการใช้งเงินและผลการดำเนินงาน

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) จัดทำแผนการตรวจสอบ ติดตามการใช้งเงินทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณของสถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณและแผนการใช้งบประมาณรายไตรมาส
- 2) จัดทำแผนการตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินงานตามข้อตกลงการให้บริการ ผลผลิตของสถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ และแผนการใช้งบประมาณรายไตรมาส
- 3) จัดทำแผนการกำกับตรวจสอบติดตามและป้องกันความเสี่ยงสำหรับโครงการที่มีความเสี่ยงสูง
- 4) ประสานแผนและดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม และนิเทศให้เป็นไปตามแผนการตรวจสอบติดตามของสถานศึกษา โดยเฉพาะโครงการที่มีความเสี่ยงสูง
- 5) จัดทำข้อสรุปผลการตรวจสอบ ติดตาม และนิเทศ พร้อมทั้งเสนอข้อปัญหาที่อาจทำให้การดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้สถานศึกษาเร่งแก้ปัญหาได้ทันสถานการณ์

- 6) รายงานผลการดำเนินการตรวจสอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 7) สรุปข้อมูลสารสนเทศที่ได้และจัดรายงานข้อมูลการใช้งบประมาณผลการดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นรายไตรมาสต่อเขตพื้นที่การศึกษา

3.2 การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล รายงานผลการใช้งบประมาณ และ รายงานผลการดำเนินงาน

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) กำหนดปัจจัยหลักความสำเร็จ และตัวชี้วัด (Key Performance Indicators : KPIs) ของสถานศึกษา
- 2) จัดทำตัวชี้วัดความสำเร็จของผลผลิตที่กำหนดตามข้อตกลงการให้บริการ ผลผลิตของสถานศึกษา
- 3) สร้างเครื่องมือเพื่อการประเมินผล ผลผลิตตามตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนดไว้ตามข้อตกลงการให้บริการผลผลิตของสถานศึกษา
- 4) ประเมินแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี ของสถานศึกษา และจัดทำรายงานประจำปี
- 5) รายงานผลการประเมินต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเขตพื้นที่การศึกษา

4. การระดมทรัพยากรและบริหารการลงทุนเพื่อการศึกษา

4.1 การจัดการทรัพยากร

แนวทางการปฏิบัติและการควบคุม

- 1) ประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานภายในสถานศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาทราบรายการสินทรัพย์ของสถานศึกษาเพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน
- 2) วางระบบการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพร่วมกับบุคคลและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน
- 3) สนับสนุนให้บุคลากร และสถานศึกษาร่วมมือกันใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

4.2 การระดมทรัพยากร

แนวทางการปฏิบัติและการควบคุม

- 1) ศึกษา วิเคราะห์กิจกรรมและภารกิจ งาน/โครงการ ตามกรอบประมาณการ ระยะปานกลาง (MTEF) และแผนปฏิบัติการประจำปีที่มีความจำเป็นต้องใช้เงินเพิ่มเติมจากประมาณการรายได้งบประมาณไว้ เพื่อจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมให้เป็นไปตามความเร่งด่วนและช่วงเวลา

2) สํารวจข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการได้รับการสนับสนุนทุนการศึกษาตามเกณฑ์การรับทุนทุกประเภท ตั้งกรรมการพิจารณาคัดเลือกนักเรียนได้รับทุนการศึกษาโดยตรวจสอบข้อมูลเชิงลึกพร้อมกับการจัดทำข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน

3) ศึกษา วิเคราะห์แหล่งทรัพยากร บุคคล หน่วยงาน องค์กร และท้องถิ่นที่มีศักยภาพให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา ตลอดจนติดต่อประสานความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรม

4) จัดทำแผนการระดมทรัพยากรทางการศึกษาและทุนการศึกษา โดยกำหนดวิธีการ แหล่งการสนับสนุน เป้าหมาย เวลาดำเนินงาน และผู้รับผิดชอบ

5) เสนอแผนการระดมทรัพยากรทางการศึกษาและทุนการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อขอความเห็นชอบและดำเนินการในรูปคณะกรรมการ

6) เก็บรักษาเงินและเบิกจ่ายไปใช้ตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่ต้องใช้วงเงินเพิ่มเติมให้เป็นไปตามระเบียบของทุนการศึกษาและระเบียบว่าด้วยเงินนอกงบประมาณทั้งตามวัตถุประสงค์และไม่กำหนดวัตถุประสงค์

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ.2545

4.3 การจัดหารายได้และผลประโยชน์

แนวทางการปฏิบัติ

1) วิเคราะห์ศักยภาพของสถานศึกษาที่ดำเนินการจัดหารายได้ และสินทรัพย์ในส่วนที่จะนำมาซึ่งรายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษา เพื่อจัดทำทะเบียนข้อมูล

2) จัดทำแนวปฏิบัติ หรือระเบียบของสถานศึกษาเพื่อจัดหารายได้ และบริหารรายได้และผลประโยชน์ตามแต่ละสภาพของสถานศึกษาโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

3) จัดหารายได้และผลประโยชน์ และจัดทำทะเบียนคุม เก็บรักษาเงินและเบิกจ่ายให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545

5. งานการเงินและการบัญชี

5.1 การบริหารการเงิน

การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน การนำส่งเงิน การโอนเงิน การกักเงินไว้เบิกเหลื่อมปี ให้เป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

5.2 การบริหารการบัญชี

5.2.1 การจัดทำบัญชีการเงิน

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) ตั้งยอดบัญชีระหว่างปีงบประมาณทั้งการตั้งยอดภายหลังการปิดบัญชี งบประมาณปีก่อนและการตั้งยอดก่อนปิดบัญชีปี งบประมาณปีก่อน
- 2) จัดทำกระดาศทำการโดยปรับปรุงบัญชีเงินงบประมาณ โอนปิดบัญชี เงินนอก งบประมาณเข้าบัญชีทุน และบัญชีเงินรับฝากและเงินประกัน ตั้งยอดบัญชี สินทรัพย์ที่เป็นบัญชี วัสดุหรือ (บัญชีสินค้าคงเหลือ) และบัญชีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน พร้อมทั้งจัดทำใบสำคัญการลงบัญชี ทั่วไปโดยใช้จำนวนเงินตามรายการหลังการปรับปรุง
- 3) บันทึกเปิดบัญชีคงค้าง (พึงรับพึงจ่าย : Accrual Basis) โดยบันทึกรายการ ด้านเดบิตในบัญชีแยกประเภท (สินทรัพย์และค่าใช้จ่าย) และบันทึกรายการด้านเครดิตในบัญชีแยก ประเภท (หนี้สิน ทุนรายได้)
- 4) บันทึกบัญชีประจำวัน ให้ครอบคลุมการรับเงินงบประมาณ การรับรายได้ จากการขายสินค้าหรือการให้บริการ การรับเงินรายได้ การจ่ายเงินงบประมาณ การจ่ายเงิน งบประมาณให้ยืม การจ่ายเงินนอกงบประมาณให้ยืม การซื้อวัสดุหรือสินค้าคงเหลือ เงินทดลองจ่าย เงินมัดจำ และค่าปรับ รายได้จากเงินกู้ของรัฐ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน การรับเงินบริจาค การรับเงิน รายได้แผ่นดิน การถอนเงินรายได้แผ่นดิน การเบิกเงิน งบประมาณแทนกัน การจ่ายเงินให้หน่วยงานที่ ปฏิบัติตามระบบควบคุมการเงิน การรับเงินความ รับผิดทางละเมิด
- 5) สรุปรายการบันทึกบัญชีทุกวันทำการสรุปรายการรับหรือจ่ายเงินผ่านไป บัญชีแยกประเภทเงินสด เงินฝากธนาคาร และเงินฝากคลัง สำหรับรายการอื่นและรายการในสมุด รายวัน ทั่วไปให้ผ่านรายการเข้าบัญชีแยกประเภท ณ วันทำการสุดท้ายของเดือน
- 6) ปรับปรุงบัญชี เมื่อสิ้นปี งบประมาณ โดยปรับรายการบัญชีรายได้จาก งบประมาณค้างรับค่าใช้จ่ายค้างจ่าย/รับที่ได้รับล่วงหน้า ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า/รายได้ค้างรับ วัสดุหรือ สินค้าที่ใช้ใช้ระหว่างงวดบัญชี ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย ค่าเผื่อนี้สงสัย จะสูญและหนี้สูญ
- 7) ปิดบัญชีรายได้และค่าใช้จ่ายเพื่อบันทึกบัญชีรายได้สูงกว่า (ต่ำกว่า) ค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีและปี ตรายการรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายงวดบัญชี เข้าบัญชีรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม แล้วให้โอนบัญชีรายได้แผ่นดินนำส่งคลัง เข้าบัญชีรายได้ แผ่นดิน หากมียอด คงเหลือให้โอนเข้าบัญชีรายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง

8) ตรวจสอบความถูกต้องของตัวเงินสดและเงินฝากธนาคารตามรายงานคงเหลือประจำวันและงบพิสูจน์ยอดฝากธนาคาร ตลอดจนตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีแยกประเภททั่วไป และการตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีย่อยและทะเบียน

9) แก้ไขข้อผิดพลาดจากการบันทึกรายการผิดบัญชี จากการเขียนข้อความผิดหรือตัวเลขผิดจากการบันทึกตัวเลขผิดของบัญชีย่อยแต่ยอดรวมถูก โดยการขีดฆ่าข้อความหรือตัวเลขผิด ลงลายมือชื่ออย่างกำกับพร้อมวันเดือนปี แล้วเขียนข้อความหรือตัวเลขที่ถูกต้อง

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

- 1) หลักการนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2
- 2) คู่มือแนวทางการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีส่วนราชการจากเกณฑ์เงินสด เข้าสู่เกณฑ์คงค้าง

5.2.2 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) จัดทำรายงานประจำเดือนส่งหน่วยงานต้นสังกัดสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และกรมบัญชีกลางภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป โดยจัดทำรายงานรายได้แผ่นดิน รายงานรายได้และค่าใช้จ่าย รายงานเงินประจำงวด
- 2) จัดทำรายงานประจำปี โดยจัดทำงบแสดงฐานะการเงิน จัดทำงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบกระแสเงินสดจัดทำโดยวิธีตรง จัดทำหมายเหตุประกอบงบการเงินและจัดส่งรายงานประจำปีให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐานผ่านเขตพื้นที่การศึกษาและจัดส่งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินและกรมบัญชีกลางตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนด

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

หลักการนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2

6. งานพัสดุและสินทรัพย์

6.1 การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) ตั้งคณะกรรมการหรือบุคลากรขึ้นสำรวจวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน อาคาร และสิ่งก่อสร้างทั้งหมดเพื่อทราบสภาพการใช้งาน
- 2) จำหน่าย บริจาค หรือขายทอดตลาดให้เป็นไปตามระเบียบในกรณีที่เหมาะสมหรือไม่ได้ใช้ประโยชน์
- 3) จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินที่เป็นวัสดุ ครุภัณฑ์ให้เป็นปัจจุบัน ทั้งที่ซื้อหรือจัดหาจากเงิน

งบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ตลอดจนที่ได้จากการบริจาคที่ยังไม่ได้บันทึกบัญชีไว้ โดยบันทึกทะเบียนคุมราคา วันเวลาที่ได้รับสินทรัพย์

4) จัดทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุสำหรับที่ดิน อาคาร และสิ่งก่อสร้างในกรณีที่ยังไม่ดำเนินการ และที่ยังไม่สมบูรณ์ให้ประสานกับกรมธนารักษ์ หรือสำนักงานธนารักษ์จังหวัดเพื่อดำเนินการให้เป็นปัจจุบัน และให้จัดทำทะเบียนคุมในส่วนของโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน

5) จัดทำระบบฐานข้อมูลทรัพย์สินของสถานศึกษา ซึ่งอาจใช้โปรแกรมระบบทะเบียนคุมสินทรัพย์ก็ได้ ถ้าสถานศึกษามีความพร้อม

6) จัดทำระเบียบการใช้ทรัพย์สินที่เกิดจากการจัดหาของสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ

6.2 การจัดหาพัสดุ

แนวทางการปฏิบัติและการควบคุม

1) วิเคราะห์แผนงาน งานโครงการ ที่จัดทำรอบรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง เพื่อตรวจดูกิจกรรมที่ต้องใช้พัสดุที่ยังไม่มีตามทะเบียนคุมทรัพย์สิน และเป็นไปตามเกณฑ์ความขาดที่กำหนดตามมาตรฐานกลาง

2) จัดทำแผนระยะปานกลางและจัดหาพัสดุทั้งในส่วนที่สถานศึกษาจัดหาเองและที่ร่วมมือกับสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นจัดหา

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ

6.3 การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะและจัดซื้อจัดจ้าง

แนวทางการปฏิบัติ

1) จัดทำเอกสารแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้างในกรณีที่เป็นแบบมาตรฐาน

2) ตั้งคณะกรรมการขึ้นกำหนดคุณลักษณะเฉพาะหรือแบบรูปรายการในกรณีที่ไม่เป็นแบบมาตรฐานโดยดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ

3) จัดซื้อจัดจ้าง โดยตรวจสอบงบประมาณ รายละเอียด เกณฑ์ คุณลักษณะเฉพาะ ประกาศ จ่าย/ขายแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะ พิจารณาของโดย

คณะกรรมการ จัดทำสัญญา และเมื่อตรวจรับงานให้มอบเรื่องแก่เจ้าหน้าที่การเงินวางฎีกาเบิกเงินเพื่อจ่ายแก่ผู้ขาย/ผู้จ้าง

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

6.4 การควบคุม บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ

แนวทางการปฏิบัติและการควบคุม

- 1) จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินให้เป็นปัจจุบัน
- 2) กำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สิน
- 3) กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บควบคุม และเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระบบ และแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปี อย่างสม่ำเสมอทุกปี
- 4) ตรวจสอบสภาพและบำรุงรักษาและซ่อมแซมทั้งก่อนและหลังการใช้งานสำหรับทรัพย์สินที่มีสภาพไม่สามารถใช้งานได้ให้ตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณาและทำจำหน่ายหรือขอซื้อทดแทนกรณีเป็นสิ่งปลูกสร้าง

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

- 1) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ทุกฉบับ

- 2) พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.2518

7. งานอื่น ๆ ที่สถานศึกษากำหนด

- 1) จัดให้บุคลากรรับผิดชอบงานตามความเหมาะสม และศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน
 - 2) ให้ผู้รับผิดชอบงานวางแผนการปฏิบัติงาน และดำเนินงานให้เสร็จสิ้นตาม
- ภารกิจโดยปฏิบัติตาม

ระเบียบของทางราชการอย่างเคร่งครัด

- 3) กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของผู้ที่ได้รับมอบหมาย
- 4) ประเมินผล การปฏิบัติงานของผู้ที่ได้รับมอบหมาย

2.2.3 กลุ่มบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติ งานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลถูกต้อง รวดเร็วเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
2. เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
3. เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพโดยยึดมั่นในระเบียบวินัยจรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ
4. เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขอบข่าย/ภารกิจ

1. งานวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
 2. งานสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง
 3. งานพัฒนาบุคลากร
 4. งานรักษาวินัยและการออกจากราชการ
 5. งานเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 6. งานพัฒนามาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ
 7. งานอื่น ๆ ที่สถานศึกษากำหนด
1. งานแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
 - 1.1 การวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลังคน

แนวทางการปฏิบัติ

 - 1) วิเคราะห์ภารกิจและประเมินสภาพความต้องการกำลังคนกับภารกิจของสถานศึกษา
 - 2) จัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนด
 - 3) นำเสนอแผนอัตรากำลังเพื่อขอความเห็นชอบต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา
 - 4) นำแผนอัตรากำลังของสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ

1.2 การกำหนดตำแหน่ง

แนวทางการปฏิบัติและการควบคุม

- 1) สถานศึกษาจัดทำภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 2) นำแผนอัตรากำลังมากำหนดตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อนำเสนอ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา และหรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณีพิจารณาอนุมัติ

1.3 การขอลื่อนตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาและวิทยฐานะข้าราชการครู

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) สถานศึกษาขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง/ขอลื่อนวิทยฐานะ/ขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขตำแหน่ง/ขอตำแหน่งเพิ่มจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- 2) ประเมินเพื่อขอลื่อนวิทยฐานะ / ขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขตำแหน่ง / ขอตำแหน่งเพิ่มข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนด
- 3) ส่งคำขอปรับปรุงกำหนดตำแหน่ง / เพื่อเลื่อนวิทยฐานะ / ขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขตำแหน่ง / ขอตำแหน่งเพิ่มจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อนำเสนอ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาและหรือ ก.ค.ศ.แล้วแต่กรณีพิจารณาอนุมัติและเสนอผู้มีอำนาจแต่งตั้ง

2. การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง

2.1 ดำเนินการสรรหาเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษากรณีได้รับมอบอำนาจจาก อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) การสอบแข่งขัน การสอบคัดเลือกและการคัดเลือกในกรณีจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษในตำแหน่งครูผู้ช่วย ครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่นในสถานศึกษา ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ.กำหนด
- 2) การบรรจุแต่งตั้งผู้อำนวยการหรือผู้เชี่ยวชาญระดับสูง
 - (1) ให้สถานศึกษาเสนอเหตุผลและความจำเป็นอย่างยั่งยืนต่อการเรียนการสอนของสถานศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อขอความเห็นชอบจาก อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาและขออนุมัติ ก.ค.ศ.
 - (2) เมื่อ ก.ค.ศ.อนุมัติแล้วให้สถานศึกษาดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งวิทยฐานะและให้ได้รับเงินเดือนตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

2.2 การจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว

แนวทางการปฏิบัติ

1) กรณีการจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว โดยใช้เงินงบประมาณให้ดำเนินการตามหลัก เกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังหรือตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

2) กรณีการจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวกรณีอื่นนอกเหนือจาก 1) สถานศึกษาสามารถดำเนินการจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวของสถานศึกษาได้ โดยใช้เงิน รายได้ของสถานศึกษา ภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการที่สถานศึกษากำหนด

2.3 การแต่งตั้ง ย้าย โอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

1) การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษาอื่น

แนวทางการปฏิบัติ

(1) เสนอคำร้องขอย้ายไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อดำเนินนำเสนอ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพิจารณาอนุมัติของผู้ประสงค์ย้ายและผู้รับย้ายแล้วแต่กรณี

(2) บรรจุแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่รับย้ายมาจากสถานศึกษาอื่นในเขตพื้นที่การศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษาอื่น สำหรับตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(3) รายงานการบรรจุแต่งตั้งและข้อมูลประวัติส่วนตัวไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อจัดทำทะเบียนประวัติต่อไป

2) การโอนหรือการเปลี่ยนสถานะของข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น

แนวทางการปฏิบัติ (ม.58)

1) เสนอคำร้องขอโอนของข้าราชการพนักงานส่วนท้องถิ่นไปยังเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อดำเนินการต่อไป

2) บรรจุแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ.หรือ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา กำหนด

2.4 การบรรจุกลับเข้ารับราชการ

การบรรจุกลับเข้ารับราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากรณีออกจากราชการ (มาตรา 64) ออกจากราชการตามมติคณะรัฐมนตรี (มาตรา 65) ออกจากราชการเพื่อรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร (มาตรา 66) และลาออกจากพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (มาตรา 67)

แนวทางการปฏิบัติ

กรณีออกจากราชการ (มาตรา 64) เสนอคำขอของผู้ขอกลับเข้ารับราชการไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขออนุมัติ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาสำหรับตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 สั่งบรรจุและแต่งตั้งกรณีออกจากราชการตามมติคณะรัฐมนตรี (มาตรา 65) ให้ยื่นเรื่องขอกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ แต่ไม่เกิน 4 ปี ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 สั่งบรรจุและแต่งตั้งกรณีออกจากราชการเพื่อรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร (มาตรา 66) ให้ยื่นเรื่องขอกลับเข้ารับราชการภายในกำหนด 180 วัน นับแต่วันพ้นจาก ราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 สั่งบรรจุและแต่งตั้งกรณีลาออกจากพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการอื่นที่ไม่ใช่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (มาตรา 67) สมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา 53 ที่ต้องการจะรับเข้า รับราชการเสนอเรื่องไปให้ ก.ค.ศ.หรือผู้ที่ ก.ค.ศ. มอบหมายพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

2.5 การรักษาราชการแทนและรักษาการในตำแหน่ง

แนวทางการปฏิบัติ

กรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองผู้อำนวยการสถานศึกษารักษาราชการแทนถ้ามีรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหลายคนให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่งตั้งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา คนใดคนหนึ่งรักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้สถานศึกษาเสนอข้าราชการที่เหมาะสม ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่งตั้งข้าราชการในสถานศึกษาคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน (มาตรา 54 แห่งกฎหมายระเบียบบริหารราชการกระทรวง ศึกษาธิการ)

กรณีตำแหน่งข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งใดว่างลงหรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา 53 สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารักษาการในตำแหน่ง(มาตรา 68 แห่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา)

3. งานพัฒนาบุคลากร

3.1 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

1) การพัฒนาก่อนมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่

แนวทางการปฏิบัติ

(1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาดำเนินการปฐมนิเทศแก่ผู้ที่ได้รับการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

(2) แจ้งภาระงานมาตรฐานคุณภาพงาน มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ เกณฑ์การ

ประเมินผลงาน ฯลฯ แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ก่อนมีการมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติ

(3) ดำเนินการติดตาม ประเมินผลและจัดให้มีการพัฒนาตามความเหมาะสมและต่อเนื่อง

2) การพัฒนาระหว่างปฏิบัติหน้าที่ราชการ (ม.79)

แนวทางการปฏิบัติ

(1) ศึกษา วิเคราะห์ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของข้าราชการครูและบุคลากร

ทางการศึกษาและสถานศึกษา

(2) กำหนดหลักสูตรการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา

(3) ดำเนินการพัฒนาตามหลักสูตร

(4) ติดตาม ประเมินการพัฒนา

(5) รายงานผลการดำเนินงานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3) การพัฒนาก่อนเลื่อนตำแหน่ง (ม.80)

แนวทางการปฏิบัติ

(1) ศึกษาวิเคราะห์ คุณลักษณะเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ลักษณะงาน ตามตำแหน่งที่ได้รับการปรับปรุงกำหนดตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

(2) ดำเนินการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสม

(3) ติดตาม ประเมินการพัฒนา

4) การพัฒนากรณีไม่ผ่านการประเมินวิทยฐานะ (ม.55)

แนวทางการปฏิบัติ

(1) ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

(2) รายงานผลการดำเนินงานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5) งานทะเบียนประวัติ

1) การจัดทำและเก็บรักษาทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง

แนวทางการปฏิบัติ

(1) สถานศึกษาจัดทำทะเบียนประวัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 2 ฉบับ

(2) สถานศึกษาเก็บไว้ 1 ฉบับ ส่งไปเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 1 ฉบับ

(3) เปลี่ยนแปลง บันทึกข้อมูล ลงในทะเบียนประวัติ

2) การแก้ไข วัน เดือน ปีเกิดของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง

แนวทางการปฏิบัติ

(1) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างประสงค์ขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ยื่นคำขอตามแบบที่กำหนดโดยแนบเอกสารต่อผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ประกอบด้วย สูติบัตร ทะเบียนราษฎรหลักฐานทางการศึกษา

(2) ตรวจสอบความถูกต้อง

(3) นำเสนอไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขออนุมัติการแก้ไขต่อ ก.ค.ศ.

(4) ดำเนินการแก้ไขในทะเบียนประวัติ

(5) แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6) งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

แนวทางการปฏิบัติ

1) ตรวจสอบผู้มีคุณสมบัติครบถ้วน สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์

2) ดำเนินการในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญ จักรพรรดิมาลาแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กฎหมายกำหนด

3) จัดทำทะเบียนผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา เครื่องราชอิสริยาภรณ์ดิเรกคุณาภรณ์ และผู้คืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์

7) การขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

แนวทางการปฏิบัติ

1) ผู้ขอมีบัตรกรอกรายละเอียดข้อมูลส่วนบุคคลต่างๆ โดยมีเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

2) ตรวจสอบเอกสารความถูกต้อง

3) นำเสนอผู้มีอำนาจลงนามในบัตรประจำตัว โดยผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับ โดยคุมทะเบียนประวัติไว้

4) ส่งคืนบัตรประจำตัวถึงสถานศึกษา

8) งานขอหนังสือรับรอง งานขออนุญาตให้ข้าราชการไปต่างประเทศ งานขออนุญาต ลาอุปสมบทงานขอพระราชทานเพลิงศพ การลาศึกษาต่อ ยกย่องเชิดชูเกียรติและให้ได้รับเงินวิทยพัฒน์ และการจัดสวัสดิการ ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่เกี่ยวข้อง

4. งานรักษาวินัยและการออกจากราชการ

4.1 กรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง

แนวทางการปฏิบัติ

1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อดำเนินการสอบสวนให้ได้ความจริงและความยุติธรรมโดยไม่ชักช้า เมื่อมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง

2) ผู้อำนวยการสถานศึกษาส่งยุติเรื่องในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนแล้วพบว่าไม่ได้กระทำผิดวินัย หรือสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ตามที่คณะกรรมการสอบสวนแล้วพบว่ามีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง

3) รายงานการดำเนินงานทางวินัยไม่ร้ายแรงไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4.2 กรณีความผิดวินัยร้ายแรง

แนวทางการปฏิบัติ

1) ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา 53 แห่งกฎหมายระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีอันมีมูลว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน กฎ ก.ค.ศ.

2) ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา 53 แห่งกฎหมายระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เสนอผลการพิจารณาให้ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาลงโทษ

3) ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา 53 แห่งกฎหมายระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามผลการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

4) รายงานการดำเนินงานทางวินัยไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4.3 การอุทธรณ์

1) การอุทธรณ์กรณีความผิดวินัย

แนวทางการปฏิบัติ

กรณีการอุทธรณ์ความผิดวินัยที่ไม่ร้ายแรง ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ยื่นเรื่องขออุทธรณ์ต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ.กำหนดกรณีการอุทธรณ์ความผิดวินัยร้ายแรง ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ยื่นเรื่องขออุทธรณ์ต่อ ก.ค.ศ.ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ.กำหนด

4.4 การร้องทุกข์

แนวทางการปฏิบัติ

กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาถูกสั่งให้ออกจากราชการให้ร้องทุกข์ ก.ค.ศ. ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งกรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือมีความคับข้องใจเนื่องมาจากการกระทำของผู้บังคับบัญชาหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี

4.5 การเสริมสร้างและการป้องกันการกระทำผิดวินัย

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา
- 2) ดำเนินการให้ความรู้ ฝึกอบรม การสร้างขวัญและกำลังใจการจูงใจ ฯลฯ ในอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาเจตคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้ใต้บังคับบัญชา
- 3) หมั่นสังเกตตรวจสอบดูแลเอาใจใส่ ป้องกันและขจัดเหตุเพื่อมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยตามความแก่กรณี

4.6 การออกจากราชการ

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาพิจารณาอนุญาตการลาออกจากราชการของครูผู้ช่วยครู และบุคลากรทางการศึกษา
- 2) รายงานการอนุญาตการลาออกไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4.7 การให้ออกจากราชการ กรณีไม่พ้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ผ่าน การเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนด

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) ดำเนินการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือเข้ารับการพัฒนาย่างเข้มตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ.กำหนด
- 2) ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง
- 3) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งให้ผู้ที่ไม่ผ่านการประเมินการทดลองปฏิบัติราชการ หรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มออกจากราชการ
- 4) รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

4.8 การออกจากราชการกรณีขาดคุณสมบัติทั่วไป

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) สถานศึกษาตรวจสอบคุณสมบัติครูผู้ช่วย ครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่น
- 2) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการหากภายหลังปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา 30 แห่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3) รายงานการสั่งให้ออกจากราชการไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4.9 การให้ออกจากราชการไว้ก่อน

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีที่ครูผู้ช่วยครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่น มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดทางอาญา (เว้นแต่ได้กระทำความผิดโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ)
- 2) รายงานการสั่งพักราชการหรือการให้ออกจากราชการไว้ก่อนไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4.10 การให้ออกจากราชการเพราะเหตุรับราชการนานหรือเหตุทดแทน

ดำเนินงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนดและรายงานการออกจากราชการไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานอกจากดำเนินการตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. แล้วยังสามารถดำเนินการได้ ดังต่อไปนี้ คือ

1) กรณีเจ็บป่วยโดยไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่โดยสม่ำเสมอ

- (1) ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการอันเนื่องมาจากการเจ็บป่วย
- (2) ถ้าผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งให้ออกจากราชการเมื่อเห็นว่าไม่สามารถปฏิบัติ

ราชการได้

- (3) รายงานการสั่งให้ออกจากราชการไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2) กรณีไปปฏิบัติงานตามความประสงค์ของทางราชการ

แนวทางการปฏิบัติ

- (1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สมัครใจจะไปปฏิบัติราชการตามความประสงค์ของทางราชการออกจากราชการ

- (2) รายงานการสั่งให้ออกจากราชการไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3) กรณีสั่งให้ออกจากราชการเพราะขาดคุณสมบัติทั่วไป ตามมาตรา 30

แห่งกฎหมายระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กรณีเป็นผู้ไม่มีสัญชาติไทย (ม.30 (1)) กรณีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ตาม (ม.30(4)) กรณีเป็นคนไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. (ม.30(5)) กรณีเป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี (ม.30(5)(7)) กรณีเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือเป็นเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง (ม.30(8)) หรือกรณีเป็นบุคคลล้มละลาย(ม.30(9))

แนวทางการปฏิบัติ

- (1) สถานศึกษาตรวจสอบคุณสมบัติครูผู้ช่วย ครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามคุณสมบัติในมาตรา (ม.30(1(4) (5) (7) (8) หรือ (9)) แห่งกฎหมายระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

- (2) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งให้ผู้ขาดคุณสมบัติ ตามข้อ 1 ออกจากราชการ

- (3) รายงานการสั่งให้ออกจากราชการไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4) กรณีขาดคุณสมบัติทั่วไป กรณีมีเหตุสงสัยว่าเป็นผู้ไม่เหมาะสมในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (ม.30 (3))

แนวทางการปฏิบัติ

- (1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าครูผู้ช่วย ครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่นใดเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไป (ม.30 (3))

- (2) ผู้อำนวยการสถานศึกษาเสนอผลการสอบสวนต่อ อ.ก.ค.เขตพื้นที่การศึกษา

- (3) เมื่อ อ.ก.ค.เขตพื้นที่การศึกษามีมติเป็นว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา 30 (3) ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งให้ออกจากราชการ

5) กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าหย่อนความสามารถบกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสม

แนวทางการปฏิบัติ

(1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเมื่อครูผู้ช่วย ครู และบุคลากรทางการศึกษาอื่น มีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสม

(2) ถ้าคณะกรรมการสอบสวนและผู้อำนวยการสถานศึกษาเห็นว่าครูผู้ช่วย ครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่นไม่เป็นผู้หย่อนความสามารถไม่บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือเป็นผู้ประพฤติตนเหมาะสมให้ส่งยุติเรื่อง แต่ถ้าคณะกรรมการสอบสวนและผู้อำนวยการสถานศึกษาเห็นว่าเป็นผู้หย่อนความสามารถบกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสม ให้ส่งเรื่องไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

(3) เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามีมติให้ผู้นั้นออกจากราชการให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน

4.11 กรณีมีมูล

แนวทางการปฏิบัติ

1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาตั้งคณะกรรมการสอบวินัยอย่างร้ายแรง กรณีมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าครูผู้ช่วย ครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่นได้มีการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่ส่งลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าให้รับราชการต่อไปจะทำให้เสียหายต่อทางราชการอย่างร้ายแรง

2) ผู้อำนวยการสถานศึกษาเสนอผลการสอบสวนไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อเสนออ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

3) เมื่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษามีมติให้ผู้นั้นออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมองกรณีที่ถูกสอบสวนข้างต้น ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน

4.12 กรณีได้รับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาลหรือรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความคิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

แนวทางการปฏิบัติและการควบคุม

1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนเมื่อปรากฏว่าครูผู้ช่วย ครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ได้รับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาลหรือรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความคิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

2) รายงานผลการสั่งให้ออกจากราชการไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5. การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

1) การเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีปกติและกรณีพิเศษ

แนวทางการปฏิบัติ

(1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

(2) คณะกรรมการพิจารณาความดีความชอบพิจารณาตามกฎหมาย ก.ค.ศ. ว่าด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือน

(3) ผู้อำนวยการสถานศึกษาพิจารณาสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา กรณีสั่งไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ต้องชี้แจงเหตุให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาดังกล่าวทราบ กรณีเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษ แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ ถึงแก่ความตายอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้รายงานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ.กำหนด

(4) รายงานการสั่งเลื่อนและไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อจัดเก็บข้อมูลลงในทะเบียนประวัติต่อไป

2) การเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีถึงแก่ความตายอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

แนวทางการปฏิบัติ

(1) แจ้งชื่อผู้ตายและข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการตายอันเนื่องมาจากการปฏิบัติราชการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อดำเนินการขอความเห็นชอบไปยังคณะรัฐมนตรี

(2) สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้ตายเป็นกรณีพิเศษ เพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ

(3) รายงานผลการดำเนินการไปยังสำนักงานเขตพื้นที่เพื่อดำเนินการต่อไป

3) การเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีไปศึกษาต่อ ฝึกอบรม ดูงานหรือปฏิบัติงานวิจัย

แนวทางการปฏิบัติ

(1) ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อมูลของผู้ไปศึกษาต่อ ฝึกอบรม ดูงานหรือปฏิบัติงานวิจัย จากสถานศึกษาหรือสถานฝึกอบรม ฯลฯ

(2) ดำเนินการพิจารณาตามระเบียบที่ ก.ค.ศ.กำหนด

(3) สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนสำหรับผู้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

(4) รายงานผลการดำเนินการไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4) การเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว

แนวทางการปฏิบัติ

กรณีการเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว โดยใช้เงินงบประมาณให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังหรือตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดกรณีการเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวกรณีอื่นนอกเหนือจากสถานศึกษาสามารถดำเนินการจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวของสถานศึกษาได้ โดยใช้เงินรายได้ของสถานศึกษา ภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการที่สถานศึกษากำหนด

5) การดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีถือจ่ายเงินเดือน

แนวทางการปฏิบัติ

ดำเนินการตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

6) เงินวิทยฐานะและค่าตอบแทนอื่น

แนวทางการปฏิบัติ

ดำเนินการตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

6. งานพัฒนามาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ

แนวทางปฏิบัติ

1) สำรวจข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และการถอดถอน

2) การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนด

3) ดำเนินการตามแนวทางที่ ก.ค.ศ. และคุรุสภากำหนด

7. งานอื่น ๆ ที่สถานศึกษากำหนด

แนวทางปฏิบัติ

1) จัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบงานตามศักยภาพและความเหมาะสมของผู้ปฏิบัติงาน

2) วางแผนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎ ก.ค.ศ. และ อ.ก.ค.ศ. กำหนด

3) ลำดับ ติดตาม การเน้นงานของผู้ที่ได้รับมอบหมายงาน

4) ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ที่ได้รับมอบหมาย

2.2.4 กลุ่มงานบริหารทั่วไป

การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวก ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนา สถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใส

ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่วนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน ยกเว้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียนเพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้บรรลุผลยิ่งขึ้น ลักษณะกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมโครงการสอนในชั้นเรียน กิจกรรมที่จะช่วยพัฒนาความเข้าใจเฉพาะและความสามารถพิเศษ กิจกรรมที่เป็นบริการภายในโรงเรียน กิจกรรมที่พัฒนาทางด้านจิตใจ กิจกรรมทางสังคม และสหวิทยาการและกิจกรรมทางด้านการกีฬา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานและอำนวยความสะดวก ให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชน ซึ่งจะก่อให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี เลื่อมใส ศรัทธาและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา
3. เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น บรรลุจุดหมายของหลักสูตร และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. เพื่อส่งเสริมงานกิจการผู้เรียนก่อนเข้าเรียนในโรงเรียน งานบริการผู้เรียนระหว่างเรียน งานบริการสำหรับผู้ที่ย้ายออกจากโรงเรียนไปแล้ว

ขอบข่ายและภารกิจ

1. งานสารบรรณและธุรการ
2. งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. งานสารสนเทศเพื่อการบริหาร
4. งานพัฒนาระบบบริหารและพัฒนาองค์กร
5. งานอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม
6. งานประชาสัมพันธ์สถานศึกษา
7. งานควบคุมตรวจสอบภายใน
8. งานล้ามนักเรียนและการรับนักเรียน
9. งานเงินทุนการศึกษาและสวัสดิการสำหรับนักเรียน
10. งานส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
11. งานส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง คุณธรรม จริยธรรม
12. งานส่งเสริมความร่วมมือ บ้าน โรงเรียนและชุมชน
13. งานอื่น ๆ ที่สถานศึกษากำหนด

1. การดำเนินงานธุรการ

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) ศึกษาวิเคราะห์สภาพงานธุรการของสถานศึกษาและระเบียบ กฎหมาย แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
- 2) วางแผนออกแบบระบบงานธุรการ ลดขั้นตอนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพโดยอาจนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานให้เหมาะสม
- 3) จัดบุคลากรรับผิดชอบและพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้
- 4) จัดหา Hardware และ Software ให้สามารถรองรับการปฏิบัติงานด้านธุรการได้ตามระบบที่กำหนดไว้
- 5) ดำเนินการงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้ โดยยึดหลักความถูกต้อง รวดเร็ว ประหยัด และคุ้มค่า

6) ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงงานธุรการให้มีประสิทธิภาพ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.2526
- 2) ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ.2544

2. งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) รวบรวมประมวลวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่จะใช้ในการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 2) สนับสนุนข้อมูล รับทราบหรือดำเนินการตามมติของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3) ดำเนินงานด้านธุรการในการจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 4) จัดทำรายงานการประชุมและแจ้งมติที่ประชุมให้ผู้เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบดำเนินการหรือถือปฏิบัติแล้วแต่กรณี
 - 5) ประสานการดำเนินงานตามมติการประชุมในเรื่องการอนุมัติ อนุญาต สั่งการ เฝ้าระวังการดำเนินการและรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ
- ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง**
- กฎกระทรวงว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2545

3. งานสารสนเทศเพื่อการบริหาร

3.1 งานสารสนเทศ

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) ดำเนินระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 2) จัดทำทะเบียนเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 3) จัดระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษา
- 4) พัฒนาบุคลากรผู้รับผิดชอบระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติภารกิจ
- 5) จัดระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่น เขตพื้นที่การศึกษา และส่วนกลาง
- 6) นำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร การบริการและการประชาสัมพันธ์
- 7) การประเมินและประสานงานระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ และปรับปรุงพัฒนาเป็นระยะๆ

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

3.2 การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) จัดให้มีระบบการประสานงานและเครือข่ายการศึกษา
- 2) พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- 3) ประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อแสวงหาความร่วมมือความช่วยเหลือเพื่อส่งเสริมสนับสนุนงานการศึกษาของสถานศึกษา
- 4) เผยแพร่ข้อมูลเครือข่ายการศึกษาให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบ
- 5) กำหนดแผนโครงการหรือกิจกรรมเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา
- 6) ให้ความร่วมมือและสนับสนุนทางวิชาการแก่เครือข่ายการศึกษาของสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540
- 2) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้ข่าวและบริการข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2529 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

4. งานพัฒนาระบบบริหารและพัฒนาองค์กร

4.1 การจัดระบบการบริหาร

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) ศึกษา วิเคราะห์ โครงสร้าง ภารกิจ การดำเนินงาน ปริมาณ คุณภาพและสภาพของสถานศึกษา
- 2) วางแผนออกแบบการจัดระบบโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในระบบการทำงานและการบริหารงานของสถานศึกษา
- 3) นำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาให้ความเห็นชอบในการแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษา
- 4) ประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ส่วนราชการตลอดจนประชาชนทั่วไปทราบ
- 5) ดำเนินการบริหารจัดการให้เป็นไปตามโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการที่กำหนด
- 6) ติดตามประเมินผลและปรับปรุงการจัดระบบบริหารให้ประสิทธิภาพ

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546

4.2 งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) สำรวจข้อมูลด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) วางแผน กำหนดนโยบายและแนวทางการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) ระดมจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้งานด้านต่างๆ ของสถานศึกษา
- 4) สนับสนุนให้บุคลากรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษา
- 5) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิตรวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
- 6) ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 7) ติดตามประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

4.3 การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป แนวทางการปฏิบัติ

- 1) สำรวจปัญหาความต้องการจำเป็นของด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป
- 2) จัดระบบส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวก ในการบริหารงานด้านวิชาการ งบประมาณบุคลากรและบริหารทั่วไป
- 3) จัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานทุกด้าน
- 4) ติดตาม ประเมินผลการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของบุคลากรในด้านต่างๆ
- 5) นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545
- 2) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546
- 3) กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นว่า พ.ศ.2546

5. งานบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) กำหนดแนวทางวางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา
- 2) บำรุง ดูแลและพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงปลอดภัย เหมาะสมพร้อมที่จะใช้ประโยชน์
- 3) ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้
- 4) สรุป ประเมินผล และรายงานการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษา พ.ศ.2526 และแก้ไขเพิ่มเติม

6. การประชาสัมพันธ์สถานศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) ศึกษาความต้องการในการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลและผลงานของสถานศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับข่าวสารข้อมูลทางการศึกษาของชุมชน
- 2) วางแผนการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน องค์กร สถาบันและสื่อมวลชนในท้องถิ่น
- 3) จัดให้มีเครือข่ายการประสานงานประชาสัมพันธ์
- 4) พัฒนาศักยภาพผู้รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ผลงานของสถานศึกษา
- 5) สร้างกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ในหลากหลายรูปแบบ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของเครือข่ายประชาสัมพันธ์
- 6) ติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ทราบถึงผลที่ได้รับและนำไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้เหมาะสมต่อไป

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540
- 2) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้ข่าวและบริการข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2529 และแก้ไขเพิ่มเติม
- 3) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประชาสัมพันธ์และการให้ข่าวราชการ พ.ศ.2525 และแก้ไขเพิ่มเติม

7. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

7.1 การจัดระบบการควบคุมภายใน

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาตามโครงสร้างและภารกิจสถานศึกษา
- 2) วิเคราะห์ความเสี่ยงของการดำเนินงาน กำหนดปัจจัยเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง
- 3) กำหนดมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงในการดำเนินงานของสถานศึกษา
- 4) วางแผนการจัดระบบการควบคุมภายในสถานศึกษา
- 5) ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายนำมาตรการป้องกันความเสี่ยงไปใช้ในการควบคุมการดำเนินงานตามภารกิจ

6) ดำเนินการควบคุมตามหลักเกณฑ์มาตรการและวิธีการที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

7) ประเมินผลการดำเนินการควบคุมภายใน ตามมาตรการที่กำหนดและปรับปรุงให้เหมาะสม

8) รายงานผลการประเมินการควบคุมภายใน

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544

2) ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ.2544

7.2 งานบริการสาธารณะ

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) จัดให้มีระบบการบริการสาธารณะ
- 2) จัดระบบข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาเพื่อให้บริการต่อสาธารณะ
- 3) ให้บริการข้อมูล ข่าวสาร และบริการอื่นๆ แก่สาธารณชน ตามความเหมาะสมและศักยภาพของสถานศึกษา
- 4) พัฒนาระบบการให้บริการแก่สาธารณะให้มีประสิทธิภาพ เกิดความพึงพอใจต่อผู้มารับบริการ
- 5) ประเมินความพึงพอใจงานบริการสาธารณะจากผู้มารับบริการ
- 6) นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาระบบงานบริการสาธารณะ

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540

8. งานสัมพันธ์นักเรียนและการรับนักเรียน

8.1 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) ประสานงานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจข้อมูลจำนวนนักเรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาในเขตบริการของสถานศึกษา
- 2) จัดทำสำมะโนผู้ที่เข้ารับบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) จัดระบบข้อมูลสารสนเทศจากการสำมะโนผู้เรียนเพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) เสนอข้อมูลสารสนเทศการสำมะโนผู้เรียนให้เขตพื้นที่การศึกษาทราบ

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ.2545

- 2) พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545

8.2 การรับนักเรียน

แนวทางการปฏิบัติ

1) ให้สถานศึกษาประสานงานการดำเนินการแบ่งเขตพื้นที่บริการการศึกษาร่วมกันและเสนอข้อตกลงให้เขตพื้นที่การศึกษาเห็นชอบ

- 2) กำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษาโดยประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา

- 3) ดำเนินการรับนักเรียนตามแผนที่กำหนด

- 4) ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ในการติดตามช่วยเหลือนักเรียนที่มี

ปัญหาในการเข้าเรียน

- 5) ประเมินผลและรายงานผลการรับเด็กเข้าเรียนได้เขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545

- 2) พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545

8.3 การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตาม

อัธยาศัย

แนวทางการปฏิบัติ

1) สำรวจความต้องการในการเข้ารับบริการการศึกษาทุกรูปแบบทั้งในระบบ นอกระบบ และอัธยาศัย

2) กำหนดแนวทางและความเชื่อมโยงในการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามความต้องการของผู้เรียน และท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแนวทางของเขตพื้นที่การศึกษา

3) ดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือทั้ง 3 รูปแบบตามความเหมาะสมและศักยภาพของสถานศึกษา

4) ประสานเชื่อมโยงประสานความร่วมมือและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชนองค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

5) ติดตามประเมินผลการส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย เพื่อปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546

9. งานเงินทุนการศึกษาและสวัสดิการสำหรับนักเรียน

9.1. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

2.1.1 กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) สำรวจประเภทกองทุน และจัดทำข้อมูลยอดวงเงินและหลักเกณฑ์ของแต่ละกองทุน
- 2) สำรวจความต้องการของนักเรียนและคัดเลือกเสนอให้กู้ยืมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

3) ประสานงานกู้ยืมกับหน่วยปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

4) สร้างความตระหนักแก่ผู้กู้ยืม

5) ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน

9.1.2 กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) จัดระบบสวัสดิการเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามกฎหมายทั้งการจัดหาและการใช้สวัสดิการเพื่อการศึกษา
- 2) วางระเบียบการใช้เงินสวัสดิการ
- 3) ดำเนินการจัดสวัสดิการให้เป็นไปตามระเบียบ
- 4) กำกับ ติดตาม ตรวจสอบให้เป็นไปตามระเบียบ

10. การส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) วางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษาโดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน
- 2) ดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน
- 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็นรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
- 4) สรุปและประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข การส่งเสริมกิจการนักเรียนเพื่อให้การจัดกิจกรรมเกิดคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545
- 2) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2532

11. งานส่งเสริมการมีวินัยในตนเอง คุณธรรม จริยธรรม

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) วางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตนตามปรัชญาด้านวินัย ตรงต่อเวลา รู้จักหน้าที่ของตนเองและสังคมโดยรวม
- 2) ดำเนินการจัดกิจกรรมปฏิบัติตามแนวทางวิถีพุทธ และหลักธรรมคำสั่งต่างศาสนา เพื่อใช้เป็นแนวทางการศึกษาตนในสังคม
- 3) ส่งเสริมและปลูกฝังการประพฤติ ปฏิบัติในกรอบของกฎ ระเบียบ ประเพณีและวัฒนธรรม
- 4) สรุปและประเมินพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการเรียนการสอนด้านทักษะชีวิต

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 2532

12. การส่งเสริมสนับสนุนและประสานจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร และหน่วยงานอื่น

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) กำหนดแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชนองค์กรและหน่วยงานอื่น
- 2) ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545
- 2) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546

13. งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

แนวทางการปฏิบัติ

- 1) จัดให้มีบุคลากร รับผิดชอบงานตามความเหมาะสมและศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน
- 2) ให้ผู้ที่รับผิดชอบงานวางแผนการปฏิบัติงาน และดำเนินงานให้เสร็จสิ้นตามภารกิจ

ที่ได้รับมอบหมาย

3) กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของผู้ที่ได้รับมอบหมาย

4) ประเมินผล การปฏิบัติงานของผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 อนึ่ง ระเบียบคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการภายในและอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น พ.ศ.2548 ข้อ 7 ให้สถานศึกษาสามารถแบ่งส่วนแตกต่างจากที่กำหนดได้ โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จึงได้ดำเนินการปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้เหมาะสมกับบริบทในการบริหารและการจัดการ ตลอดจนความรู้และความสามารถของบุคลากรทางการศึกษาที่รับผิดชอบ รายละเอียดตามโครงสร้างการกระจายอำนาจภายในสถานศึกษากลุ่มบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม ที่กำหนดไว้เพื่อให้การบริหารและจัดการโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม เป็นไปตามโครงสร้างการแบ่งการกระจายอำนาจภายในสถานศึกษา เป็นไปตามกฎกระทรวง และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม ดำเนินการปรับเปลี่ยนโครงสร้างฯ ให้เหมาะสมกับบริบทในการบริหารและจัดการของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมจึงดำเนินการออกคำสั่งโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม ที่/ 2553 ลงวันที่ เดือนมิถุนายน พ.ศ.2553เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามโครงสร้างการกระจายอำนาจภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมตามท้ายโครงสร้าง

3.วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรอิสระ

3.1 ระดับชั้นของนักเรียน

จากระบบการศึกษาของรัฐที่จัดให้นักเรียนนั้นเป็นระดับชั้น ในระดับมัธยมศึกษา โดยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อายุมากที่สุดในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาปีที่ 6 อายุมากที่สุดในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยผู้ปกครองของนักเรียนของนักเรียนแต่ละระดับชั้นต่างก็มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ ราชพ อ่อนนุช (2548) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียนมูลนิธิวัดราชนิเทศศาสตร์ธรรมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจ ของผู้ปกครองในแต่ละช่วงชั้นที่มีต่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และแตกต่างจากงานวิจัยของ ประเสริฐ วิเศษกิจ (2542) ได้ศึกษาความพึงพอใจผู้ปกครองของนักเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยมศึกษา) พบว่า ผู้ปกครองที่มีนักเรียนในปกครองระดับชั้นต่างกัน มีความ พึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อ พิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ผู้ปกครองที่มีนักเรียนในความปกครองในระดับช่วงชั้นที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัย นเรศวร แตกต่างจากผู้ปกครองที่มีนักเรียนในความปกครองในระดับช่วงชั้นที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 2 ด้าน คือ การบริหารงานด้านกิจการนักเรียนและการ บริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเสริฐ วิเศษกิจ (2542) ได้ศึกษาความพึงพอใจผู้ปกครองของนักเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยมศึกษา) พบว่า ผู้ปกครองที่มี นักเรียนในปกครองระดับชั้นต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนในด้านกิจกรรมนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จะเห็นได้ว่าระดับชั้นของนักเรียนเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องในเวลาเดียวกันซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้พิจารณาเลือกตัวแปรดังกล่าวมาศึกษาบนพื้นฐานของผลการศึกษาวิจัยที่ได้มีผู้ทำการวิจัยไว้แล้วว่าระดับชั้นของนักเรียนจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางความคิดของคนให้เกิดความแตกต่างกันได้

3.2 สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน

Travis Hirschi ผู้คิดค้นและพัฒนาขึ้นมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1969 โดย Hirschi เชื่อว่า มนุษย์เรามีแนวโน้มจะกระทำผิดกฎหมายเป็นทุนเดิมอยู่ก่อนแล้ว เพียงแต่ควบคุมเอาไว้เท่านั้น (Under control) เหตุที่มนุษย์สามารถควบคุมไว้ได้ และไม่กระทำผิด เนื่องจาก กลัวว่าจะทำให้เสีย

ความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนฝูง ครอบครัว พี่น้อง เพื่อนบ้าน ครู-อาจารย์ นายจ้าง องค์ประกอบของความผูกพันที่มีต่อสังคม (Social bond) ในความหมายกว้างก็คือ ความใส่ใจผู้อื่น ต่อความคิดเห็น และคาดหวังของผู้อื่นที่อยู่ในกรอบของกฎหมาย (Hindelang, 1973: 473) ความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้อื่นก็คือ เรื่องเกี่ยวกับบรรทัดฐานของสังคม Hirschi ให้รายละเอียดเกี่ยวกับ attachment ไว้ว่า เป็นความรู้สึกผูกพันหรือความรู้สึกผิดชอบชั่วดี (superego) อันเป็นความรู้สึกที่มีลักษณะคำนึงถึงผลประโยชน์ของคนอื่นๆ มากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว และถือว่าเป็นสาระสำคัญของความรู้สึกผูกพันต่อผู้อื่น ก็คือเรื่องของการรับเอาบรรทัดฐานของสังคมเข้าไปในตัวบุคคล ในส่วนบรรทัดฐานของสังคมที่ใช้ร่วมกันของสมาชิกในสังคม หมายความว่า ถ้าบุคคลไม่ไวต่อการรับรู้หรือการรับเอาความคิดเห็นของคนอื่นๆ ไว้เป็นของตนก็จะถือว่า เขาไม่ได้ถูกตีกรอบโดยบรรทัดฐานของสังคม (หมายถึง การระงับยับยั้งการกระทำในทางไม่ดี โดยบรรทัดฐานของสังคม) เมื่อเป็นเช่นนี้ เขาก็จะมีอิสระที่จะก่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนสาระสำคัญของการรับเอาบรรทัดฐานของสังคม และความรู้สึกผิดชอบชั่วดี จึงมีพื้นฐานอยู่ที่เรื่องของความรู้สึกผูกพันที่มีต่อผู้อื่น (Hirschi, 1969: 17-19)

จะเห็นได้ว่าสถานะความสัมพันธ์กับนักเรียนเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องในเวลาเดียวกันซึ่งในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาเลือกตัวแปรดังกล่าวมาศึกษาบนพื้นฐานของผลการศึกษาวิจัยที่ได้มีผู้ทำการวิจัยไว้แล้วว่าสถานะความสัมพันธ์กับนักเรียนจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางความคิดของคนให้เกิดความแตกต่างกันได้

3.3 ระดับการศึกษา

จากแนวนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้เด็กไทยได้มีพื้นฐานการเรียนรู้ และมีพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้าน เพื่อสร้างอนาคตของชาติให้มีความรู้พื้นฐานที่ดี จะได้สร้างความเจริญให้กับสังคมและประเทศชาติในวันข้างหน้า ดังนั้นจึงให้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงนโยบายการจัดการศึกษาเรื่อยมา จนถึงปัจจุบันที่ต้องการให้เด็กไทยได้เรียนรู้อยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาจนถึงอายุ 15 ปี จะเห็นได้ว่ารัฐได้ตระหนักเห็นความสำคัญกับการศึกษา และจากแนวคิดที่ว่าการศึกษาจะทำให้มนุษย์มีความคิดริเริ่มที่ทันสมัย ก้าวหน้า และช่วยการทำงานให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น เพราะการได้รับการศึกษามากขึ้นจะทำให้คนเรามองอะไรได้กว้าง ไม่มองด้านเดียว ซึ่งจะส่งผลให้ความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อาจกล่าวได้ว่าระดับการศึกษาจะเป็นสิ่งที่ทำให้ความคิดเห็นของผู้ปกครองมีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารุณี อัครโกศล (2531: บทคัดย่อ; อ้างอิงจาก นิภา รักผกาวงศ์. 2546: 47) และศุภร วัฒนพฤชา (2538: บทคัดย่อ; อ้างอิงจาก นิภา รักผกาวงศ์. 2546:47) ที่ศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความ

คิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน มิได้มีความคิดเห็นเหมือนกันหมดทุกคน แต่ไม่อาจยืนยันได้เสมอไปว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงจะมีความคิดที่ดีกว่ากันได้

ผลการศึกษาของ มามี โซติมา (2546: 68) ที่ศึกษาถึงความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลโซติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยเฉพาะผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความต้องการในการจัดการศึกษาด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน ต่ำกว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี ศรียา สุขพานิช (2531: ออนไลน์) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อโรงเรียนและการศึกษาของบุตร พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในแต่ละโรงเรียน อาชีพและระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อโรงเรียนและการศึกษาของบุตร นอกจากนี้ บีเวอร์ (Bever. 1957: 395-396; อ้างอิงจาก วิไลวรรณ วิทยารธรรมรัช. 2543: 45) ได้กล่าวว่า บิดามารดาที่มีการศึกษาในระดับที่สูงมักคาดหวังส่งเสริมให้ลูกมีการศึกษาในระดับที่สูงด้วย เพราะถือว่าการศึกษาเป็นวิถีทางสำคัญในการก้าวเข้าสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงาน และเกียติยศชื่อเสียงของลูกและครอบครัวในอนาคต ถ้าระดับการศึกษาของบิดามารดาต่ำก็จะขาดความรอบรู้ หรือมองไม่เห็นความสำคัญทางการศึกษา ทำให้ความคาดหวังทางการศึกษาต่ำลงไปด้วย หรือไม่คาดหวังทางการศึกษา แต่จะคาดหวังด้านการทำงานบ้านแบ่งเบาภาระและหารายได้หรือประกอบอาชีพมากกว่า

กล่าวโดยสรุป ระดับการศึกษาเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องในเวลาเดียวกันซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้พิจารณาเลือกตัวแปรดังกล่าวมาศึกษาบนพื้นฐานของผลการศึกษาวิจัยที่ได้มีผู้ทำการวิจัยไว้แล้วว่าระดับการศึกษาจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางความคิดของคนให้เกิดความแตกต่างกันได้

3.4 อาชีพ

อาชีพของผู้ปกครอง สถานภาพทางเศรษฐกิจและทางสังคมของบุคคลยังคงถูกกำหนดด้วยอาชีพ สุรางค์ จันทวานิช (2534: 1) ได้กล่าวว่า อาชีพเป็นตัวบ่งชี้ถึงสถานภาพที่ดีที่สุด และยังเป็นตัวบ่งชี้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ เช่น ค่าจ้าง เงินเดือน รายได้และสถานภาพที่สูงขึ้น ย่อมต้องอาศัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน ตลอดจนสถาบันทางการศึกษาเป็นสำคัญ ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกัน โอกาสเลื่อนชั้นทางสังคมก็ต่างกันดังนั้น อาชีพของผู้ปกครองจึงเป็นตัวกำหนดสถานภาพของบุคคลในสังคม จึงส่งผลต่อการเลื่อนสถานภาพทางสังคมของบุตรด้วย

ลิปเซทและเบอร์ดิก (Lipset; & Berdix. 1960: 184; อ้างอิงจาก สุรัตน์ ไชยชมภู. 2535: 48) กล่าวว่า อาชีพของบิดามารดามีความสำคัญต่อการเลื่อนสถานภาพทางสังคมได้มากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความต้องการที่จะส่งเสริมบุตรจากบิดามารดาในอาชีพต่างๆ อาชีพของบิดามารดา มีความสำคัญต่อการเจริญก้าวหน้าของบุตร การกล่อมเกลாத่างสังคมในระดับครอบครัวจึงมีความสำคัญต่อตัวเด็กที่จะสร้างความคาดหวังทางการศึกษาในอนาคตสอดคล้องกับ วิไลวรรณ วิทยารมณ (2543: 51) ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมของนักเรียนตามการรับรู้ของนักเรียน พบว่า อาชีพของบิดามารดาเป็นปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการให้ลูกได้รับการศึกษา โดยบิดามารดาที่ประกอบอาชีพในวิชาชีพที่สูง จะสนับสนุนหรือคาดหวังให้ลูกเรียนต่อมากกว่า บิดามารดาที่ประกอบเกษตรกรรมและอาชีพที่ใช้แรงงาน การเลื่อนสถานะทางสังคมหรือความเจริญก้าวหน้าของลูก ขึ้นอยู่กับการส่งเสริมจากบิดามารดาในอาชีพต่างๆ สอดคล้องกับ นภาพรณ อุณาภูล (2540: 74) ได้ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาล พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลแตกต่างกัน

จะเห็นได้ว่าอาชีพของผู้ปกครองเป็นตัวแปรที่สำคัญจะส่งผลกระทบต่อความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียน เนื่องจากผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียน ประกอบอาชีพที่หลากหลายทั้งรับราชการ ธุรกิจส่วนตัว รับจ้าง และเกษตรกรรม ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าอาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกันจะมีผลต่อความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนในทิศทางที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันได้

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

อุษา งามมีศรี (2552: 79-80) ได้ทำการศึกษาวิจัยความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชน อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับดี และรายด้านอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันโรงเรียนต่าง ๆ จำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาให้ก้าวทันยุคสมัยที่สังคมจะต้องมีการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะตามที่มีข้อกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่กำหนดว่าทุกโรงเรียนจะต้องเข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วย งานประเมินภายนอกประกอบกับจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการพัฒนาการศึกษาไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545โรงเรียนจะต้องคำนึงถึงการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ของประเทศไทย ให้เป็นคนดี มีความรู้ และสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวดที่ 1 มาตรา 6 ที่ได้กำหนดสาระสำคัญไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อ

พัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งถือเป็นเป้าหมายสำคัญที่ทุกโรงเรียนยึดเป็นหลักสำคัญหรือเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีภาพลักษณ์ที่สังคมทุกฝ่ายปรารถนา (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2544: 195) ดังนั้นจากสาระสำคัญข้างต้น โรงเรียนและบุคลากรของโรงเรียนร่วมสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน ซึ่งถือเป็นการสร้างความรู้สึกรู้จักให้ ผู้ปกครองเกิดการยอมรับและเห็นด้วย ซึ่งจะส่งผลให้โรงเรียนเกิดความน่าเชื่อถือที่พิจารณาได้จาก บุคลากร ผู้บริหาร ครูและเจ้าหน้าที่ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถประพุดดี และปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ อีกทั้งมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระชัย นวลคำลี (2544) ที่ศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า มีความต้องการในการพัฒนาตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการฝึกอบรม และ ด้านการศึกษาต่ออยู่ในระดับสูงขึ้นสำหรับการสร้างการยอมรับของโรงเรียนเพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อผู้ปกครองนั้น โรงเรียนมีการสร้างการยอมรับโดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างบ้านกับโรงเรียน อีกทั้งยังสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกัน นอกจากนี้โรงเรียนยังให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างของโรงเรียนเพื่อให้เกิดการยอมรับได้ เช่น การรวมกิจกรรมของโรงเรียนการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแนะนำโรงเรียน กิจกรรมการแสดงของนักเรียน กิจกรรมสานสัมพันธ์การเยี่ยมบ้าน การช่วยพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับโรงเรียน และการหาทุนต่าง ๆ (สุปราณี รื่นพิทักษ์. 2545: 28) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้านโดยการสร้างความมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษานั้น จะทำให้ผู้ปกครองกับโรงเรียนมีการสื่อสารกันตลอดเวลา จึงทำให้ผู้ปกครองเกิดการยอมรับนับถือโรงเรียน มีความรู้สึกที่ดี มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน เป็นผลให้ส่งลูกหลานเข้ามาเรียน ถือว่าเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ

ภาวิณี จิรกาลวสาน (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาการรับรู้ของผู้ปกครองที่มีต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาเอกชนชั้นพื้นฐาน อำเภอธัญบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษปทุมธานี เขต 2 มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการรับรู้ของผู้ปกครองที่มีต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาเอกชน จำแนกตามวุฒิการศึกษา อาชีพ ระดับช่วงชั้น และระยะเวลาการก่อตั้งโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) การรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสถาบัน ด้านการจัดการ ด้านการกระทำหรือกิจกรรมต่างๆด้านศีลธรรมความดีงาม และด้านบุคลากร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

อรอุมา ไชยเศรษฐ (2551: 80-81) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยพายัพในทัศนะของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัด

เชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ภาพลักษณ์ปัจจุบันโดยรวมทั้ง 17 ด้านของมหาวิทยาลัยพายัพ อยู่ในระดับดี ส่วนภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ต่อมหาวิทยาลัยพายัพ ด้าน ที่กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มคิดว่าดีที่สุด คือ ภาพลักษณ์ด้านความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ส่วนที่ควรปรับปรุงที่สุดคือภาพลักษณ์ด้านค่าใช้จ่าย นอกจากนี้แล้ว จากการทดสอบสมมติฐานทำ ให้ทราบว่า นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ มีทัศนคติต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยพายัพอยู่ในระดับที่ดี

วาสนี วรรณศรี (2551: 101) ได้ศึกษาภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายในทัศนคติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่า ครึ่งหนึ่งเป็นเพศหญิง อายุ 17 ปี และส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล ในแผนการเรียนวิทย์ – คณิต ระดับการศึกษาของบิดาพบว่าอยู่ในระดับปริญญาตรี มารดาพบว่า อยู่ในระดับ ม.6/ปวช.เป็นส่วนใหญ่ อาชีพของบิดาคืออาชีพเกษตรกรและอาชีพของมารดาคือการประกอบธุรกิจส่วนตัว รายได้ครอบครัวต่อเดือนส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 5,000-15,000 บาท และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียง จากสื่อต่าง ๆ มหาวิทยาลัยที่ทำการประชาสัมพันธ์ พบว่าสื่อที่นักเรียนเคยเห็น 5 อันดับแรก คือ วิทยุ ป้ายคัทเออร์ เว็บไซต์ การประชาสัมพันธ์ เน้นแนวของมหาวิทยาลัยตามโรงเรียน และแผ่นพับ /ใบปลิวตามลำดับ เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของ 22มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย พบว่า อายุและประเภทของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับ ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่ระดับนัยสำคัญ .05 ส่วนตัวแปรที่เหลือคือ เพศ แผนการเรียนระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา รายได้ครอบครัวต่อเดือน ความเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย และการเปิดรับสื่อไม่มีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ดังกล่าว

คณะกรรมการศูนย์ศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (2551: 79-80) ได้ศึกษาภาพลักษณ์ของสถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ตามทัศนะของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาสถาบัน ราชภัฏอุตรดิตถ์ มีความเห็นต่อคุณลักษณะของสถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์อยู่ในระดับดี ใน 5 มิติ คือ 1.มิติภาพลักษณ์ของสถาบัน 2.มิติภาพลักษณ์ของนักศึกษา 3.มิติภาพลักษณ์ของอาจารย์ 4.มิติภาพลักษณ์การจัดการศึกษา และ 5.มิติภาพลักษณ์การบริหารจัดการ โดยมีน้ำหนักคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.64 และจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศของนักศึกษา ประเภทของนักศึกษา และจังหวัดภูมิลำเนา มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของสถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นันธิกร จิตรังาม (2551: 99) ได้วิจัยภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเอกชนในทัศนะของนักเรียนมัธยม ศึกษาปี ที่ 6 และผู้ปกครอง ในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 และกลุ่มผู้ปกครองที่มีต่อภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยเอกชน ในด้านต่าง ๆ ทั้ง 10 ด้าน อาทิ ภาพลักษณ์ด้านความมั่นคงของสถาบัน ด้านสถานที่ และด้านเทคโนโลยี รวมทั้งการเปิดรับสื่อและการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยเอกชน การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน แบ่งเป็นกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 200 คน และกลุ่มผู้ปกครอง จำนวน 200 คน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เปิดรับข่าวสารประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยเอกชนอย่างสม่ำเสมอ โดยผ่านสื่อโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ สื่อเว็บไซต์และสื่อบุคคล อาทิ เช่น เพื่อน พ่อแม่ ญาติพี่น้อง อาจารย์ ดารา นักแสดง และนักกีฬา ส่วนสื่อประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยที่ได้รับข่าวสารน้อยที่สุด ได้แก่ สื่อวารสาร/ใบปลิว นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้เหตุผลในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยเอกชนก็ต่อเมื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐไม่ได้

ไพศาล คงสถิตสถาพร (2549: 112) ได้ศึกษาภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในมุมมองของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ได้แก่ ด้านองค์กร ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/นักศึกษา และด้านการประชาสัมพันธ์มีภาพลักษณ์เชิงบวก โดยในด้านอาจารย์อยู่ ในลำดับสูงสุด รองลงมา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านองค์กร ส่วนด้านสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป ด้านการให้บริการ ด้านกิจกรรมของมหาวิทยาลัย/นักศึกษา อยู่ในลำดับเท่ากัน ถัดมาเป็นด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านอาคาร/สถานที่ อยู่ในลำดับสุดท้าย โดยค่าเฉลี่ยของภาพลักษณ์ในแต่ละประเด็นอยู่ในระดับ เห็นด้วย มีเพียงประเด็นเรื่อง การมีสถานที่จอดรถที่เพียงพอ มีระดับความคิดเห็นปานกลาง เพียงประเด็นเดียว

สุวรรณ แซ่เฮ้ง (2542: 23-30) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามทัศนะของอาจารย์และนิสิตคณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาพลักษณ์ในด้านต่าง 7 ด้าน คือ หลักสูตรอักษรศาสตร์การจัดการเรียนการสอน คุณลักษณะของอาจารย์อักษรศาสตร์ คุณลักษณะของนิสิตอักษรศาสตร์การบริการสังคมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นอาจารย์และนิสิตคณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในภาคต้นปีการศึกษา 2541 จำนวน 1,076 คน แบ่งเป็นอาจารย์จำนวน 133 คน นิสิตระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา 943 คน ผลการวิจัยพบว่า

1) อาจารย์และนิสิตคณะอักษรศาสตร์มีทัศนคติต่อภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยรวมทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นแต่ละด้านพบว่า อาจารย์และนิสิตมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์ในระดับดีทุกด้าน ยกเว้นด้านคุณลักษณะของนิสิตอักษรศาสตร์ ซึ่งอาจารย์และนิสิตคณะอักษรศาสตร์มีทัศนคติในระดับปานกลาง 2) ทัศนคติของอาจารย์ที่มีต่อภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามประสบการณ์การสอน พบว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน 3) ทัศนคติของอาจารย์ที่มีต่อภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามคุณวุฒิ พบว่า อาจารย์ที่มีคุณวุฒิต่างกัน มีทัศนคติต่อภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน 4) ทัศนคติของอาจารย์ที่มีต่อภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามภาควิชา พบว่าอาจารย์ที่สังกัดภาควิชาต่างกันมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์อักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านหลักสูตรอักษรศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 5) ทัศนคติของนิสิตที่มีต่อภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามชั้นปี พบว่า นิสิตที่มีชั้นปีต่างกัน มีทัศนคติต่อภาพลักษณ์ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านคุณลักษณะของอาจารย์อักษรศาสตร์นิสิตที่มีชั้นปีต่างกัน มีทัศนคติไม่แตกต่างกัน 6) ทัศนคติของนิสิตที่มีต่อภาพลักษณ์ จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม พบว่า นิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อภาพลักษณ์ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน 7) ทัศนคติของนิสิตที่มีต่อภาพลักษณ์ จำแนกตามภาควิชา พบว่า นิสิตที่เรียนภาควิชาต่างกัน มีทัศนคติต่อภาพลักษณ์ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มะลิวัลย์ ศิริวรรณ (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 12 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 เปรียบเทียบภาพลักษณ์และการให้บริการชุมชน จำแนกตามกลุ่มคณะกรรมการโรงเรียน และผู้บริหารสังกัดอื่น และหาความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์และการให้บริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 130 คน และผู้บริหารสังกัดอื่น จำนวน 125 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้สถานภาพเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาพลักษณ์ของโรงเรียน

มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากน้อยไปมาก คือ ระบบการบริหารงาน นักเรียนและศิษย์เก่าของโรงเรียน และบุคลากร เมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์โดยจำแนกตามสถานภาพ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2) การให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากน้อยไปมาก คือ ด้านสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านการจัดการศึกษาสายสามัญ ด้านการส่งเสริมอาชีพ และรายได้พิเศษและเมื่อเปรียบเทียบการให้บริการแก่ชุมชนโดยจำแนกตามสถานภาพ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ภาพลักษณ์และการให้บริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ทวี จงมีสุข (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชน/การรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า โรงเรียนเอกชนมีภาพลักษณ์อยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยมีภาพลักษณ์ด้านการยอมรับเป็นอันดับที่ 1 ด้านความศรัทธาเป็นอันดับที่ 2 และความเชื่อถือเป็นอันดับที่ 3

วิไลลักษณ์ ราษฎร์น้อย (2544: 57 - 61) ได้ศึกษาภาพลักษณ์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยจำแนก ตามตัวแปรเพศ ตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และเขตที่ตั้งของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และประชาชนที่เกี่ยวข้องจำนวน 672 คน พบว่า ภาพลักษณ์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับดีทุกด้าน ภาพลักษณ์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ภาพลักษณ์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและภาพลักษณ์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยภาพลักษณ์ของครูภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงกว่าภาคใต้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วสันต์ ชนวัฒน์ (2544: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษาที่ 11 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนคณะกรรมการโรงเรียน และครูอาจารย์โรงเรียนเอกชน ปีการศึกษา 2543 ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาตามกรอบแนวคิด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านบริหารการจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวิชาการด้านความสัมพันธ์ชุมชน และด้าน

ประชาสัมพันธ์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 60 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.28 – 0.71 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการศึกษาพบว่า

- 1) บุคลากรโดยรวมและจำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน เห็นว่าโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน เขตการศึกษาที่ 11 มีภาพลักษณ์อยู่ในระดับดี ยกเว้นบุคลากรโรงเรียนขนาดเล็ก เห็นว่า โรงเรียนเอกชนมีภาพลักษณ์ด้านกายภาพอยู่ในระดับพอใช้
- 2) โรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนเขตการศึกษา 11 โดยรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน
- 3) บุคลากรในโรงเรียนขนาดต่างกัน เห็นว่าภาพลักษณ์โดยรวมและรายด้าน 4 ด้านไม่แตกต่างกัน แต่บุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่เห็นว่าโรงเรียนเอกชนมีภาพลักษณ์ด้านกายภาพและด้านบริหารจัดการดีกว่าบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลางและเล็ก และบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลางเห็นว่าโรงเรียนขนาดกลางมีภาพลักษณ์ 2 ด้านดังกล่าวดีกว่าบุคลากรโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 4) ปัญหาการปฏิบัติงานในโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 11 ที่สำคัญได้แก่ อาคารเรียน อาคารประกอบไม่ครบ และไม่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เปิดสอน ขาดการบำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี ระบบการเลื่อนขั้นเงินเดือนของบุคลากรยังไม่เหมาะสมและเป็นธรรม ไม่กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรให้ชัดเจน บุคลากรไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารโรงเรียน ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตร ขาดการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างบ้านกับโรงเรียนชุมชน อย่างต่อเนื่อง ขาดการวางแผนด้านประชาสัมพันธ์โรงเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

เสาวลักษณ์ ตันติพิบูลทรัพย์ (2545: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์โรงเรียนตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบวรรัตนศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่าภาพลักษณ์โรงเรียนตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียนจำแนกตามระดับชั้นในปกครองและอาชีพของผู้ปกครอง โดยรวมอยู่ในระดับดีผลการเปรียบเทียบ ภาพลักษณ์โรงเรียนตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียนจำแนกตามระดับชั้นในปกครอง ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติผลการเปรียบเทียบ ภาพลักษณ์โรงเรียนตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชลรัตน์ ชลมารค (2546: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดชลบุรี ตามการรับรู้ของผู้ปกครอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดชลบุรี ตามการรับรู้ของผู้ปกครอง โดยใช้แบบสอบถาม ถามผู้ปกครองโรงเรียนเอกชน 398 คน จาก 69 โรงเรียน แบ่งเป็น 4 องค์ประกอบคือ บุคลิกภาพของโรงเรียนชื่อเสียงของโรงเรียน เอกลักษณ์

ของโรงเรียน และคุณค่าของโรงเรียน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ปกครองโรงเรียน ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเอกชน มีความเห็นต่อภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าผู้ปกครองมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนในระดับค่อนข้างมากทุกด้าน ยกเว้นด้านเอกลักษณ์ของโรงเรียน เรื่องความโดดเด่นในเรื่องงานฝีมือ ศิลปหัตถกรรมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผู้ปกครองโรงเรียนประถมศึกษา มีความเห็นต่อภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ผู้ปกครองมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนในระดับค่อนข้างมากทุกด้าน ยกเว้นด้านบุคลิกภาพของโรงเรียน เรื่องสนามกีฬาและบริเวณโรงเรียนด้านเอกลักษณ์ของโรงเรียนเรื่องความโดดเด่นในงานฝีมือ อยู่ในระดับปานกลาง 3) ผู้ปกครองโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน มีความเห็นต่อภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ผู้ปกครองมีทัศนคติต่อภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนในระดับค่อนข้างมากทุกด้าน ยกเว้นด้านเอกลักษณ์ของโรงเรียนเรื่องความโดดเด่นในงานฝีมือ ศิลปหัตถกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

สุภารัตน์ ม่วงศิริ (2547: 136 – 143) ได้ทำการศึกษาภาพลักษณ์ที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ 7 ด้าน คือ ด้านแนวการจัดการศึกษา ด้านบุคลากร ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ด้านอาคารสถานที่ ด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน ของโรงเรียนอนุบาลสังกัดบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนเขต กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ปกครองพบว่า ภาพลักษณ์ที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับที่เป็นจริงมากทุกด้าน และภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับที่พึงประสงค์มาก ยกเว้นด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนและด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน อยู่ในระดับที่พึงประสงค์มากที่สุด

ภทธีรา ยะสวัสดิ์ (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาพลักษณ์ใน 4 ด้าน ได้แก่ กิจกรรม บุคลากรนักเรียน และวัสดุ อุปกรณ์ ตามความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครองและครู พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง และครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ตามความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง และครู พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยภาพลักษณ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองสูงกว่าความคิดเห็นของนักเรียน

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

นิวแมน และเคย์ (Newman & Key. 1990: Abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาพลักษณ์และการวิเคราะห์การรับรู้เกี่ยวกับบุคลิกลักษณะในองค์การนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารองค์การนักศึกษายอมรับว่ามีการใช้แผนงานตามนโยบาย และกลยุทธ์ที่มีอิทธิพลต่อทั้งในและนอกองค์การ ผู้บริหารยอมรับนโยบายที่ได้ผลต่อการใช้กลยุทธ์ต่างๆ เช่น การใช้รายละเอียดการสร้างภาพลักษณ์ การสร้างอำนาจและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพล นโยบายที่ได้ผลจะได้รับการยอมรับในแต่ละบุคคล

สวีส และแอน (Sewis; & Anne. 1990: Abstract) ได้ทำการศึกษาภาพลักษณ์สถาบันเป็นการศึกษาเฉพาะกรณีสถาบันการศึกษาระดับสูงที่มหาวิทยาลัยจอร์จเมสัน (George Mason University: GMU) ผลการวิจัยพบว่าในระยะ 20 ปีที่ผ่านมาภาพลักษณ์ของสถาบันการศึกษาระดับสูงกลายเป็นสิ่งสำคัญมากกว่าการแข่งขันระหว่างวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยสำหรับนักเรียน

มเยอร์ส (มะลิวัลย์ ศิริวรรณ. 2542: 65; อ้างอิงจาก Myers. 1991: 178) ได้ศึกษาหลักการจัดภาพลักษณ์ของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยผู้บริหาร เนื่องจากสถาบันการศึกษาระดับสูง โดยวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยลดขนาดลง ขณะเดียวกันการมีภาพลักษณ์เป็นยุทธวิธีการตลาด สำหรับสถาบันที่ต้องการความเจริญก้าวหน้า ผลการศึกษาพบว่ายังหาข้อสรุปไม่ได้ การออกแบบและการจัดการที่ส่งเสริมการศึกษาในระดับสูงควรมีพื้นฐานอยู่กับขอบเขตของทฤษฎี ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ให้แกสถาบันการศึกษายังคงใช้หลักการแนะนำผู้บริหารของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย

เวอลสัน (Halverson.1999: Abstract) ได้ศึกษาการตลาดของโรงเรียนในท้องถิ่นขนาดเล็กในภาคกลางและภาคเหนือของแคลิฟอร์เนีย ในความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ปัญหาและจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้เชี่ยวชาญมีข้ออ้างที่ต้องการเข้าใจถึงกลยุทธ์การตลาดต่างๆ รวมถึงการทำให้ลูกค้ายังคงอยู่ในความสนใจ ผู้บริหารโรงเรียนรัฐบาลต้องการรู้และเข้าใจในตัวคู่แข่งพอๆ กับกลยุทธ์การตลาดต่างๆ ในการที่จะปรับปรุงคุณภาพ การศึกษานี้จะระบุให้เห็นถึงระดับต่างๆ ของการนำเอากลยุทธ์การตลาดที่ทางโรงเรียนท้องถิ่นขนาดเล็กนำไปใช้ วิธีการศึกษาโดยการสำรวจความคิดเห็นจากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบวัดประมาณค่าของ Likert's scale จำนวน 147 ฉบับกับผู้อำนวยการใน 20 รัฐ ในภาคกลางและภาคเหนือของแคลิฟอร์เนีย โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 124 ฉบับ พบว่ากลยุทธ์การตลาดได้ถูกนำไปใช้อย่างได้ผลเป็นส่วนน้อย จากตัวอย่างโรงเรียนทั้งหมด ในขณะที่โรงเรียนส่วนใหญ่พยายามจะสร้างชื่อเสียง มีเพียงส่วนน้อยที่พัฒนาหลักสูตรใหม่ หรือเสนอทางเลือกต่างๆ ให้แก่ครูในการที่จะตอบสนองถึงความต้องการของลูกค้าในโรงเรียนที่ใหญ่กว่าและมีการเติบโต มีแนวโน้มมากที่จะใช้กิจกรรมส่งเสริมการตลาดมากกว่าโรงเรียนเล็กๆ โดยเฉพาะโรงเรียนที่ตกต่ำแล้ว การส่งเสริมการขายมาในรูปแบบของการเขียนข้อมูลเช่น โบปลิว, แผ่นพับ, เว็บไซต์, ข่าวแจกและ

จดหมายข่าว มีการใช้โฆษณาที่เป็นทางการในส่วนน้อย และผลกระทบที่สำคัญที่มีต่อการสมัครเรียนก็คือ สภาพเศรษฐกิจต่างๆ ในพื้นที่นั้นๆ ซึ่งตรงกันข้ามกับโรงเรียนเอกชนหรือโรงเรียนที่บ้าน สิ่งสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนามาก็คือการขาดแคลนบุคลากรและเวลาในการทำให้สำเร็จ อย่างไรก็ตามผู้อำนวยการบางส่วนรู้สึกว่าการขาดบุคลากรเป็นเรื่องที่ไม่น่าสนใจ ส่วนท้องถิ่นต้องการความร่วมมือระหว่างโรงเรียนท้องถิ่นขนาดเล็กด้วยกันรวมถึงกลุ่มชุมชนในการร่วมมือและสนับสนุนกลยุทธ์การตลาด เพื่อสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ และกลุ่มลูกค้าภายในที่เข้าใจ มุ่งเน้นการพัฒนาความสัมพันธ์ระยะยาวทั้งภายในและภายนอก ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับโรงเรียนรัฐบาลขนาดเล็กตอบสนองต่อการแข่งขันในตลาดและคู่แข่งต่างๆ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศสรุปได้ว่า ภาพลักษณ์ความคิดเห็นที่เกิดขึ้นในจิตใจของบุคคลตามความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อองค์การ สถาบัน บุคคล หรือการดำเนินงานเป็นผลมาจากการได้รับประสบการณ์โดยตรงหรือประสบการณ์ทางอ้อมที่บุคคลนั้นรับรู้ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อสถาบันหรือหน่วยงาน การวิจัยเกี่ยวกับเรื่องของภาพลักษณ์นั้นมีการศึกษาทั้งในองค์การที่เป็นของรัฐและเอกชน อาทิเช่น ภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาพลักษณ์ต่อสถาบันการศึกษา ภาพลักษณ์ขององค์การเอกชนโดยมีวัตถุประสงค์ต้องการทราบว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์การมองหน่วยงานหรือองค์การอย่างไร อาทิ ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น มีความรู้สึกนึกคิดต่อระบบการบริหารงานนักเรียนของโรงเรียน การให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียน การให้บริการด้านสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น การจัดการศึกษาการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยแก่ประชาชน การให้บริการ การบริหาร ความพึงพอใจ มีความเชื่อมั่นศรัทธายอมรับในศักยภาพการบริหารของหน่วยงานหรือองค์การเพียงไร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนจำแนกตามระดับชั้น สถานะความสัมพันธ์ระดับการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครองของนักเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและการกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 560 คนโดย

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสามารถทราบจำนวนที่แน่นอนจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการหาขนาดตัวอย่างของ Yamane (Taro Yamane. 1970: 580-581) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ . 95 ดังนี้

$$n = \frac{N}{[1 + N (e)^2]}$$

เมื่อ n	=	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
N	=	จำนวนประชากรทั้งหมด 560
e	=	ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5 %

จากการคำนวณตามสูตรจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 233 ตัวอย่างและทำการสุ่มตัวอย่างมาทำการศึกษาใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และแล้วทำการสุ่มอย่างง่ายได้ผู้ปกครองของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 133 คนและผู้ปกครองนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 100 คนรวมผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 233 คนโดยกำหนดให้นักเรียน 1 คนต่อผู้ปกครอง 1 คน ซึ่งปรากฏในตาราง

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้นเรียนของนักเรียน

ผู้ปกครอง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
มัธยมศึกษาปีที่ 3	320	133
มัธยมศึกษาปีที่ 6	240	100
รวม	560	233

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยสอบถามเกี่ยวกับ ระดับชั้นของนักเรียน สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ใน 4 ด้านคือ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านบริการ 3) ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม 4) ด้านความสัมพันธ์ชุมชนใช้แบบสอบถามประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ความคิดเห็นระดับดี
- 4 หมายถึง ความคิดเห็นระดับค่อนข้างดี
- 3 หมายถึง ความคิดเห็นระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความคิดเห็นระดับค่อนข้างไม่ดี
- 1 หมายถึง ความคิดเห็นระดับไม่ดี

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารตำราและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาประมวลเป็นแนวคิดในการสร้างคำถาม
2. สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์ที่ใช้ในงานวิจัย
3. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในด้านภาษา เนื้อหา หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ
4. นำแบบสอบถามไปตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่า IOC (Item- Objective Congruence Index) ซึ่งมีค่าระหว่าง 0.60 – 1.00 โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ดังมีรายนามปรากฏในภาคผนวก ข หน้า 143
5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง
6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 30 คน
7. นำแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach. 1970: 161) จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนหาคุณภาพของแบบสอบถาม ด้วยการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้านดังนี้ ด้านวิชาการเท่ากับ .84 ด้านบริการเท่ากับ .89 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมเท่ากับ .86 และด้านความสัมพันธ์ชุมชน เท่ากับ .97
8. นำแบบสอบถามที่ดำเนินการจัดทำเรียบร้อยแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ได้แก่แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้
ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒถึงผู้ปกครองนักเรียนเพื่อขออนุญาตใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ที่ออกโดยบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพร้อมแบบสอบถามไปติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตให้ตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยแจกแบบสอบถามให้ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 233 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา จำนวน 233 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์แบบสอบถามตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตาม ระดับชั้นของนักเรียน สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน ระดับการศึกษา และอาชีพ แล้วนำมาหาค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 ตรวจให้คะแนนข้อมูลจากแบบสอบถาม เกี่ยวกับภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตรวจให้คะแนนแต่ละข้อตามเกณฑ์การแปลคะแนน ดังนี้

ระดับ	หมายถึง	เท่ากับ	หมายถึง
5	ความคิดเห็นระดับดี	5	ภาพลักษณ์ระดับดี
4	ความคิดเห็นระดับค่อนข้างดี	4	ภาพลักษณ์ระดับค่อนข้างดี
3	ความคิดเห็นระดับปานกลาง	3	ภาพลักษณ์ระดับปานกลาง
2	ความคิดเห็นระดับค่อนข้างไม่ดี	2	ภาพลักษณ์ระดับค่อนข้างไม่ดี
1	ความคิดเห็นระดับไม่ดี	1	ภาพลักษณ์ระดับไม่ดี

1.3 เปรียบเทียบภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์จำแนกตามตำแหน่งระดับการศึกษา ระดับความสัมพันธ์ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test Independent) ระดับการศึกษา และอาชีพ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และเมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ค่าเฉลี่ย เป็นระดับ (ประคอง กรรณสูตร. 2542: 108) ดังนี้

4.51-5.00 ภาพลักษณ์ระดับดี

3.51-4.50 ภาพลักษณ์ระดับค่อนข้างดี

2.51-3.50 ภาพลักษณ์ระดับปานกลาง

1.51-2.50 ภาพลักษณ์ระดับค่อนข้างไม่ดี

1.00-1.50 ภาพลักษณ์ระดับไม่ดี

2.3 เปรียบเทียบภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง จำแนกตาม ระดับชั้นของนักเรียน สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test Independent-Samples)

2.4 เปรียบเทียบภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง จำแนกตาม ระดับการศึกษา และอาชีพ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One- Way Analysis of Variance) และในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ใช้สูตรตามวิธี Least Significant Difference (LSD)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องหรือ IOC (Item Objective Congruence Index)

1.2 การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test Independent-Samples)

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ใช้สูตรตามวิธี Least Significant Difference (LSD)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
df	แทน	ระดับชั้นแบ่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – distribution
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นของการมีนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน ระดับการศึกษา และอาชีพ

สถานภาพ	กลุ่มตัวอย่าง (n= 233)	
	จำนวน	ร้อยละ
ระดับชั้นของนักเรียน		
มัธยมศึกษาปีที่ 3	133	57.0
มัธยมศึกษาปีที่ 6	100	43.0
รวม	233	100.0
สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน		
พ่อ-แม่	190	81.5
ญาติพี่น้อง	43	18.5
รวม	233	100.0
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	74	31.8
มัธยมศึกษา	122	52.4
สูงกว่ามัธยมศึกษา	37	15.8
รวม	233	100.0
อาชีพ		
รับราชการ	24	10.3
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	48	20.6
รับจ้าง	113	48.5
ประกอบอาชีพเกษตรกรรม	48	20.6
รวม	233	100.0

จากตาราง 2 แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับชั้นม.3 มากที่สุดจำนวน 133 คนคิดเป็นร้อยละ 57.0 และอยู่ในระดับชั้นม.6 จำนวน 100 คนคิดเป็นร้อยละ 43.0 เมื่อจำแนกตามความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับนักเรียนพบว่าผู้ปกครองนักเรียนมีความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับนักเรียนเป็นพ่อแม่มากที่สุดจำนวน 190 คนคิดเป็นร้อยละ 81.5 รองลงมาคือมีความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับนักเรียนเป็นญาติพี่น้องจำนวน 43.0 คนคิดเป็นร้อยละ 18.5 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่าผู้ปกครองนักเรียนมีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษามากที่สุดจำนวน 122 คนคิดเป็นร้อยละ 52.4 รองลงมาคืออยู่ในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาจำนวน 74 คนคิดเป็นร้อยละ 31.8 และอยู่ในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาจำนวน 37 คนคิดเป็นร้อยละ 15.8 เมื่อจำแนกตามอาชีพพบว่าผู้ปกครองนักเรียนมีอาชีพรับจ้างมากที่สุดจำนวน 133 คนคิดเป็นร้อยละ 48.5 รองลงมาคือประกอบธุรกิจส่วนตัวจำนวน 48 คนคิดเป็นร้อยละ 20.6 มีอาชีพเกษตรกร 48 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 และประกอบอาชีพรับราชการน้อยที่สุดจำนวน 24 คนคิดเป็นร้อยละ 10.3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผลการวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านวิชาการ ด้านบริการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ผลปรากฏ ดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอด วิทยาคมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	ระดับภาพลักษณ์		
		$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1.	ด้านวิชาการ	3.93	0.32	ค่อนข้างดี
2.	ด้านบริการนักเรียน	4.06	0.33	ค่อนข้างดี
3.	ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	4.08	0.46	ค่อนข้างดี
4.	ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	4.07	0.58	ค่อนข้างดี
รวม		4.04	0.29	ค่อนข้างดี

จากตาราง 3 แสดงว่าภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีภาพลักษณ์โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{X}=4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างดีทุกด้าน โดยด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.93$ ด้านบริการนักเรียนมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.06$ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.08$ และด้านความสัมพันธ์กับชุมชนมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.07$ ดังมีรายด้านปรากฏในภาคผนวก ข หน้า 114

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์จำแนกตาม ระดับชั้นของนักเรียน สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน ระดับการศึกษาและอาชีพ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ใน จำแนกตาม ระดับชั้นของนักเรียน สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน ระดับการศึกษาและอาชีพ ผลปรากฏ ดังตาราง 4 – ตาราง 13

ตาราง 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ที่มีระดับชั้นของนักเรียนต่างกัน

	มัธยมศึกษาปีที่ 3		มัธยมศึกษาปีที่ 6			
ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอด	n = 133		n = 100			
วิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	t	p
1. ด้านวิชาการ	3.86	.35	4.03	.24	4.36*	.000
2. ด้านบริการนักเรียน	4.00	.35	4.16	.28	3.91*	.000
3. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	4.00	.50	4.17	.38	2.86*	.005
4. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	4.04	.57	4.12	.59	.993	.322
รวม	3.96	.28	4.11	.23	4.37*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ที่มีระดับชั้นของนักเรียนต่างกันโดยภาพรวมพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนค่อนข้างดีมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านวิชาการ ด้านบริการนักเรียน และด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ผู้ปกครองมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย ยกเว้น ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนไม่แตกต่าง

ตาราง 5 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีสถานะความสัมพันธ์กับนักเรียนต่างกัน

ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอด วิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	บิดา มารดา n = 190		ญาติ n = 43		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านวิชาการ	3.99	.29	3.64	.27	5.15*	.000
2. ด้านบริการนักเรียน	4.07	.35	4.01	.23	7.65*	.000
3. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	4.10	.45	3.96	.45	1.09	.278
4. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	4.13	.54	3.82	.64	1.95	.530
รวม	4.07	.27	3.84	.22	5.15*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ที่มีสถานะความสัมพันธ์กับนักเรียนต่างกันโดยภาพรวมพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีสถานะความสัมพันธ์เป็นบิดา มารดา มีความคิดเห็นค่อนข้างดีมากกว่าผู้ปกครองที่มีสถานะความสัมพันธ์เป็นญาติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านวิชาการ ด้านบริการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้ปกครอง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมจังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์โดยภาพรวมและรายด้านจำแนกตามระดับการศึกษา

ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	ระดับการศึกษา					
	ต่ำกว่ามัธยมศึกษา (n=74)		มัธยมศึกษา (n=122)		สูงกว่ามัธยมศึกษา (n=37)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านวิชาการ	4.04	.26	3.91	.27	3.75	.45
2. ด้านบริการนักเรียน	3.44	.23	3.40	.33	3.56	.32
3. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	4.17	.42	4.02	.45	4.08	.52
4. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	4.11	.58	4.09	.57	3.96	.61
รวม	4.05	.59	4.06	.48	4.28	.48

จากตาราง 6 แสดงว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมจังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองมีความ
คิดเห็นต่อภาพลักษณ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดีทั้ง 3 ระดับการศึกษา

ตาราง 7 ค่าความแปรปรวนของภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
จำแนกตามระดับการศึกษา

ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสาม ร้อยยอดวิทยาคม						
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
วิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.240	1.12	12.12 [*]	.000
	ภายในกลุ่ม	230	21.26	.09		
	รวม	232	23.50			
ด้านบริการนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.881	.62	6.94 [*]	.001
	ภายในกลุ่ม	230	24.86	.09		
	รวม	232	25.74			
ด้านอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	2	.980	1.08	2.39	.094
	ภายในกลุ่ม	230	47.09	.21		
	รวม	232	48.07			
ด้านความสัมพันธ์ กับชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	.644	.32	.970	.382
	ภายในกลุ่ม	230	76.74	.33		
	รวม	232	77.38			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.437	.22	2.99	.052
	ภายในกลุ่ม	230	16.77	.07		
	รวม	232	17.20			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 แสดงว่าภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมพบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านวิชาการและด้านบริการนักเรียน ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ (LSD) ผลปรากฏดังตาราง 11 – 12

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอด วิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านวิชาการ จำแนกตามระดับการศึกษา

ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสาม		ระดับการศึกษา		
ร้อยยอดวิทยาคม		ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	มัธยมศึกษา	สูงกว่ามัธยมศึกษา
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		n = 74	n = 122	n = 37
ด้านวิชาการ	$\bar{X}$	4.04	3.91	3.75
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	4.04	-	.13*	.29*
มัธยมศึกษา	3.91		-	.16*
สูงกว่ามัธยมศึกษา	3.75			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 แสดงว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัศึกษามีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ค่อนข้างดีมากกว่าระดับมัธยมศึกษาและระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา และผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาระดับมัศึกษามีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ค่อนข้างดีมากกว่าระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา

ตาราง 9 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอด
วิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านบริการนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา

ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสาม ร้อยยอดวิทยาคม		ระดับการศึกษา		
		ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	มัธยมศึกษา	สูงกว่ามัธยมศึกษา
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		n = 74	n = 122	n = 37
บริการนักเรียน	$\bar{X}$	3.44	3.40	3.56
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	3.44		.04	.18*
มัธยมศึกษา	3.40			.21*
สูงกว่ามัธยมศึกษา	3.56			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 แสดงว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านบริการนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัศึกษามีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ค่อนข้างดีมากกว่าระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา และผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับมัศึกษามีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ค่อนข้างดีน้อยกว่าระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์โดยภาพรวมและรายด้านจำแนกตามอาชีพ

ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอด วิทยาคมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	อาชีพ							
	รับราชการ		ธุรกิจส่วนตัว		รับจ้าง		เกษตรกร	
	(n=24)		(n=48)		(n=113)		(n=48)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านวิชาการ	3.82	.45	4.06	.25	3.96	.27	3.76	.31
2. ด้านบริการนักเรียน	4.22	.31	4.11	.37	4.02	.35	4.01	.22
3. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	4.17	.42	4.02	.45	4.08	.52	3.45	.38
4. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	3.82	.63	4.15	.58	4.13	.52	3.99	.64
รวม	3.93	.32	4.06	.33	4.28	.48	4.07	.57

จากตาราง 10 แสดงว่าภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่ามีภาพลักษณ์ตามความคิดเห็นของ
ผู้ปกครองโดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดีทั้ง 4 อาชีพ

ตาราง 11 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
จำแนกตามอาชีพ โดยรวมและรายด้าน

ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสาม ร้อยยอดวิทยาคม						
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
วิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.71	.90	9.93*	.000
	ภายในกลุ่ม	229	20.80	.09		
	รวม	232	23.50			
ด้านบริการนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	.98	.33	3.02*	.031
	ภายในกลุ่ม	229	24.77	.11		
	รวม	232	25.74			
ด้านอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.19	.39	1.94	.123
	ภายในกลุ่ม	229	46.88	.21		
	รวม	232	48.07			
ด้านความสัมพันธ์ กับชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.47	.82	2.51	.059
	ภายในกลุ่ม	229	74.91	.33		
	รวม	232	77.38			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.11	.37	5.29*	.002
	ภายในกลุ่ม	229	16.09	.07		
	รวม	232	17.21			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่าภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง จำแนกตามอาชีพโดยภาพรวมพบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านวิชาการและด้านบริการนักเรียน มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ (LSD) ผลปรากฏดังตาราง 15 - 16

ตาราง 12 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอด วิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านวิชาการ จำแนกตามอาชีพ

ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสาม		อาชีพ			
ร้อยยอดวิทยาคม		รับราชการ	ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้าง	เกษตรกรรวม
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		n = 24	n = 48	n = 113	n = 48
ด้านวิชาการ	$\bar{X}$	3.83	4.07	3.97	3.76
รับราชการ	3.83		.24*	.14*	.07
ธุรกิจส่วนตัว	4.07		-	.10	.31*
รับจ้าง	3.97			-	21. *
เกษตรกรรวม	3.76				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ด้านวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง จำแนกตามอาชีพพบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ค่อนข้างดีน้อยกว่าธุรกิจส่วนตัวและอาชีพรับจ้าง อาชีพธุรกิจส่วนตัวมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ค่อนข้างดีมากกว่าเกษตรกรรวม และอาชีพรับจ้างมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์มากกว่าเกษตรกรรวม

ตาราง 13 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอด
วิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านบริการ จำแนกตามอาชีพ

ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสาม ร้อยยอดวิทยาคม		อาชีพ			
		รับราชการ	ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้าง	เกษตรกรรวม
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		n = 24	n = 48	n = 113	n = 48
ด้านบริการ	$\bar{X}$	3.71	3.54	3.46	3.48
รับราชการ	3.71		.17*	.24*	.23*
ธุรกิจส่วนตัว	3.54		-	.07	.06
รับจ้าง	3.46			-	.02
เกษตรกรรวม	3.48				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงว่า ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ด้านบริการ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง จำแนกตามอาชีพ พบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ค่อนข้างดีน้อยกว่าธุรกิจส่วนตัว แต่มากกว่าอาชีพรับจ้าง และเกษตรกรรวม

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 4 ด้านได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบริการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
2. เพื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยจำแนกตาม ระดับชั้นของนักเรียน สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน ระดับการศึกษา และอาชีพ

สมมติฐานของการวิจัย

- 1 ภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีระดับชั้นของนักเรียนต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน
- 2 ภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีสถานะความสัมพันธ์กับนักเรียนต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน
- 3 ภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน
- 4 ภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 560 คนกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของยามาเน (Yamane) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และโดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น แล้วทำการสุ่ม

อย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 233 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม ที่ผ่านขั้นตอนการวิเคราะห์คุณภาพและความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยการหาค่าดัชนี IOC (Item Objective Congruence Index) และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .91 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์แบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบสมมติฐาน

t- test การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One- Way Analysis of Variance)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์พบว่าผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับชั้นม.3 มากที่สุด รองลงมาเป็นนักเรียนในระดับชั้น ม.6 เมื่อจำแนกตามสถานะความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับนักเรียนพบว่าผู้ปกครองนักเรียนมีสถานะความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับนักเรียนเป็นพ่อแม่มากที่สุด รองลงมาคือมีสถานะความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับนักเรียนเป็นญาติพี่น้อง เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่าผู้ปกครองนักเรียนมีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษามากที่สุดจำนวน รองลงมาคืออยู่ในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา และอยู่ในระดับสูงกว่ามัศึกษาน้อยที่สุด เมื่อจำแนกตามอาชีพพบว่าผู้ปกครองนักเรียนมีอาชีพรับจ้างมากที่สุด รองลงมาคือประกอบธุรกิจส่วนตัว อาชีพเกษตรกร และประกอบอาชีพรับราชการตามลำดับ

ตอนที่ 2 การศึกษาภาพลักษณ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีภาพลักษณ์โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างดีทุกด้าน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน สถานะความสัมพันธ์กับนักเรียน ระดับการศึกษา และอาชีพ ผลปรากฏดังนี้

3.1 ภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองจำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน โดยภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนค่อนข้างดีมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านวิชาการ ด้านบริการนักเรียน และด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยยกเว้น ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนไม่แตกต่าง

3.2 ภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองจำแนกตามสถานะความสัมพันธ์กับนักเรียนโดยภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีสถานะความสัมพันธ์เป็นบิดามารดา มีความคิดเห็นค่อนข้างดีมากกว่าผู้ปกครองที่มีสถานะความสัมพันธ์เป็นญาติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านวิชาการ ด้านบริการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้ปกครอง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองจำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมพบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านวิชาการและด้านบริการนักเรียน ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองจำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมพบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านวิชาการและด้านบริการนักเรียน มีความคิดเห็นต่อภาพลักษณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยมีข้อค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายดังนี้

1.ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดีทั้งนี้เนื่องจากวิสัยทัศน์ตามแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ปี 2556-2558 กล่าวถึง”การปฏิรูปการเรียนรู้ มุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพสู่มาตรฐาน สืบสานงานชุมชนสัมพันธ์ “ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาภาพลักษณ์ของโรงเรียนในแผนยุทธศาสตร์ต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรภรณ์

นองเนื่อง (2549: 81) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดตราดผลการวิจัยพบว่าภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดตราดด้าน กิจกรรมนักเรียนโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมากและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลนาถ สมบูรณ์ (2547: 85) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งนักเรียนเข้าเรียนโรงเรียน เอกชนในจังหวัดระยองผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งนักเรียนเข้าเรียน โรงเรียนเอกชนในจังหวัดระยองโดยรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยมี คะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับคือการบริหารงานกิจการนักเรียนการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคลากรการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและอาคารสถานที่ความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนการเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนและการบริการรถรับส่งและอาหารกลางวันแก่นักเรียน

ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ด้านวิชาการอยู่ใน ระดับค่อนข้างดีทั้งนี้อาจเนื่องจากโรงเรียนได้มียุทธศาสตร์ด้านวิชาการคือ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนและมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการโดยมีโครงการและกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ ดังนี้ โรงเรียนมีโครงการการประชุมและอบรมเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้ สอดคล้องกับท้องถิ่นและผู้เรียน มีโครงการจัดอบรมการจัดการเรียนการสอนพร้อมงานวัดประเมินผล การจัดการเรียนการสอนเป็นประจำ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูอบรมและใช้งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ นักเรียน มีการประชุมแผนงานจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการ ศึกษา พัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา และมีการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาซึ่งส่งผลให้โรงเรียนผ่านการประเมินจาก สมศ รอบที่ 3 สอดคล้องกับงานวิจัยของประภาศรี เพ็งเอน (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหาร ของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาเขตบางซื่อกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าการบริหารของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการโรงเรียนระดับประถมศึกษาด้านวิชาการ และการจัดการเรียนการสอนโดยรวมผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการรับรู้อยู่ในระดับมากและยังสอดคล้อง กับงานวิจัยของวัชรภรณ์ นองเนื่อง (2549: 81) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของโรงเรียน เอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดตราดผลการวิจัยพบว่าภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่ การศึกษาจังหวัดตราดอยู่ในระดับมากโดยมีภาพลักษณ์ที่เด่นมากที่สุดคือด้านวิชาการรองลงมาเป็น ด้านอาคารสถานที่ด้านงานบริหารบุคลากรด้านกิจการนักเรียนด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชนและด้านธุรการ –การเงินและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของชลรัตน์ ชลมารค (2546) ที่ได้ ทำการศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดชลบุรีจากการรับรู้ของผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นโดยรวมของกลุ่มผู้ปกครองทั้งโรงเรียนประถมและโรงเรียนเอกชนที่มีต่อ ภาพลักษณ์ของโรงเรียนด้านหลักสูตรพบว่าโรงเรียนเอกชนมีภาพลักษณ์ค่อนข้างบวกโดยมีค่าเฉลี่ยสูง

ที่สุดในเรื่องหลักสูตรของโรงเรียนมีความทันสมัยสอดคล้องกับท้องถิ่นเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนและชุมชนและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรสิทธิ์ แก้วใจ (2542: 119) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาพบว่าด้านวิชาการผู้ปกครองส่วนใหญ่เลือกโรงเรียนด้วยการพิจารณาจากโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนมุ่งพัฒนาทุกด้านและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกมล นาคสมบุญ (2547: 83) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งนักเรียนเข้าเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดระยองผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งนักเรียนเข้าเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดระยองโดยรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยมีคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับคือการบริหารงานกิจการนักเรียนการบริหารงานวิชาการการบริหารงานบุคลากรการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและอาคารสถานที่ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนการเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนและการบริการรถรับส่งและอาหารกลางวันแก่นักเรียน

ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ด้านบริการนักเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างดีทั้งนี้อาจเนื่องจากโรงเรียนได้ใช้มีแผนยุทธศาสตร์"สร้างความเสมอภาคและเพิ่มโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน"ของโรงเรียนปี 2556-2558 ทำให้มีการดำเนินการจัดทำโครงการจัดบริการข้อมูลข่าวสารต่างๆของโรงเรียนไว้บริการ เช่นโรงเรียน มีบริการผ่อนผันเวลาการชำระค่าทำเนียมการเรียนได้มีเงินทุนการศึกษาและสวัสดิการสำหรับนักเรียนและผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนมีบริการรถรับ-ส่งนักเรียนที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานและปลอดภัยไว้บริการรวมทั้งโรงเรียนให้บริการข่าวสารข้อมูลและมีการโทรแจ้งผู้ปกครองเมื่อนักเรียนขาดเรียน ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเพิ่มวินัยในตนเอง คุณธรรม จริยธรรมซึ่งการให้บริการต่างๆเหล่านี้ทำให้ผู้ปกครองมีการรับรู้ภาพลักษณ์ของโรงเรียนอยู่ในระดับมากจากผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของประภาศรี เพ็งเอน (2546: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการรับรู้ของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาเขตบางซื่อกรุงเทพมหานครผลการวิจัยพบว่าการรับรู้ของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการโรงเรียนระดับประถมศึกษาด้านกิจการนักเรียนโดยรวมผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการรับรู้อยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรภรณ์ นองเนื่อง (2549: 81) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดตราดผลการวิจัยพบว่าภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดตราดด้านกิจการนักเรียนโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกมล นาค สมบุญ (2547: 85) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งนักเรียนเข้าเรียนโรงเรียนเอกชนใน

จังหวัดระยองผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งนักเรียนเข้าเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดระยองโดยรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยมีคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับคือการบริหารงานกิจการนักเรียนการบริหารงานวิชาการการบริหารงานบุคลากรการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและอาคารสถานที่ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนและการบริการรถรับส่งและอาหารกลางวันแก่นักเรียน

ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับค่อนข้างดีทั้งนี้อาจเนื่องจากโรงเรียนได้ใช้มีแผนยุทธศาสตร์"การจัดการทรัพยากรและจัดสิ่งแวดล้อมภายในเพื่อการศึกษา"ของโรงเรียนปี 2556-2558 ทำให้มีการดำเนินการจัดทำโครงการและกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ มีดังนี้ โรงเรียนมีห้องเรียนที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนรวมทั้งอาคารสถานที่ของโรงเรียนมีความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อมบรรยากาศภายในโรงเรียนสร้างความรู้สึที่ดีให้กับนักเรียนและผู้ปกครองเมื่อเข้ามาพบเห็นสามารถโน้มน้าวจิตใจทำให้นักเรียนอยากที่จะมาเรียนมากยิ่งขึ้นดังนั้นผู้ปกครองนักเรียนจึงให้ความสำคัญด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางด้านจิตใจสังคมและสติปัญญาจากผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรภรณ์ นองเนื่อง (2549: 81) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดตราดผลการวิจัยพบว่าภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดตราดด้านอาคารสถานที่โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของกมล นาคสมบุญ (2547: 85) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งนักเรียนเข้าเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดระยองผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งนักเรียนเข้าเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดระยองโดยรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยมีคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับคือการบริหารงานกิจการนักเรียนการบริหารงานวิชาการการบริหารงานบุคลากรการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและอาคารสถานที่ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสอดคล้องกับงานวิจัยของประภาศรี เพ็งเอน (2546: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาเขตบางซื่อกรุงเทพมหานครผลการวิจัยพบว่าการบริหารจัดการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาเขตบางซื่อกรุงเทพมหานครผลการวิจัยพบว่าการบริหารจัดการโรงเรียนระดับประถมศึกษาด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโดยรวมผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการรับรู้อยู่ในระดับมาก

ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในระดับค่อนข้างดีทั้งนี้อาจเนื่องจากโรงเรียนได้ใช้มีแผนยุทธศาสตร์"พัฒนาและส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบมีส่วนร่วม"ของโรงเรียนปี 2556-2558 ทำให้มีการดำเนินการจัดทำโครงการและกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ มีดังนี้

โรงเรียนมีการส่งข่าวและสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอรวมทั้งโรงเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อชุมชนและมีกิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างโรงเรียนและชุมชนสม่ำเสมอทำให้มีความสัมพันธ์อันดีและสร้างความพึงพอใจให้กับชุมชนซึ่งทำให้ผู้ปกครองนักเรียนเห็นความสำคัญเนื่องจากชุมชนมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนหรือการจัดกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนซึ่งบางครั้งจะต้องอาศัยความร่วมมือกับคนในชุมชนในการให้ความรู้ในด้านต่างๆจากผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของประภาศรี เพ็งเอน (2546: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการรับรู้ของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาเขตบางซื่อกรุงเทพมหานครผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการโรงเรียนระดับประถมศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยรวมผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการรับรู้อยู่ในระดับมากและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกมล นาคสมบุญ (2547: 85) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งนักเรียนเข้าเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดระยองผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งนักเรียนเข้าเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดระยองโดยรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยมีคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับคือการบริหารงานกิจการนักเรียนการบริหารงานวิชาการการบริหารงานบุคลากรการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและอาคารสถานที่ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนการเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนและการบริการรถรับส่งและอาหารกลางวันแก่นักเรียนและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรภรณ์ นองเนื่อง (2549: 81) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดตราดผลการวิจัยพบว่าภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดตราดด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของไพบุลย์ ไพระหง (2533: 99) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกผลการวิจัยพบว่าภาพลักษณ์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราชลบุรีและระยองตามการรับรู้ของครูเป็นภาพลักษณ์ที่ดีโดยเรียงลำดับคือการปฏิบัติงานบุคลิกภาพคุณธรรมและจรรยาบรรณครูการทำงานนอกเวลาอุปนิสัยและความสัมพันธ์กับชุมชนและการเป็นผู้นำและภาพลักษณ์ของครูตามการรับรู้ภาพลักษณ์ของนักเรียนเป็นภาพลักษณ์ที่ดีโดยเรียงลำดับคือการปฏิบัติงานคุณธรรมและจรรยาบรรณครูการเป็นผู้นำความสัมพันธ์กับชุมชนการทำงานนอกเวลาอุปนิสัยความประพฤติและบุคลิกภาพและภาพลักษณ์ของครูตามความรู้สึกของประชาชนเป็นภาพลักษณ์ดีโดยเรียงลำดับคือการปฏิบัติงานนอกเวลาบุคลิกภาพความสัมพันธ์กับชุมชนอุปนิสัยและความประพฤติคุณธรรมและจรรยาบรรณครู

2. ภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีระดับชั้นของนักเรียนต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ

ราชมพ อ่อนนุช (2548) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียนมูลนิธิวัดราชนครินทร์ธรรมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจ ของผู้ปกครองในแต่ละช่วงชั้นที่มีต่อการจัดการศึกษา ของโรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเสริฐ วิเศษกิจ (2542) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจผู้ปกครองของนักเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยมศึกษา) พบว่า ผู้ปกครองที่มีนักเรียนในปกครองระดับชั้นต่างกัน มีความ พึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อ พิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ผู้ปกครองที่มีนักเรียนในความปกครองในระดับช่วงชั้นที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร แตกต่างจากผู้ปกครองที่มีนักเรียนในความปกครองในระดับช่วงชั้นที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีสถานะความสัมพันธ์กับนักเรียนต่างก็มีความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ Travis Hirschi ผู้คิดค้นและพัฒนาขึ้นมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1969 โดย Hirschi เชื่อว่า มนุษย์เรามีแนวโน้มจะกระทำผิดกฎหมายเป็นทุนเดิมอยู่ก่อนแล้ว เพียงแต่ควบคุมเอาไว้เท่านั้น (Under control) เหตุที่มนุษย์สามารถควบคุมไว้ได้ และไม่กระทำผิด เนื่องจาก กลัวว่าจะทำให้เสียความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนฝูง ครอบครัว พี่น้อง เพื่อนบ้าน ครู-อาจารย์ นายจ้าง องค์ประกอบของความผูกพันที่มีต่อสังคม (Social bond) ในความหมายกว้างก็คือ ความใส่ใจผู้อื่น ต่อความคิดเห็นและคาดหวังของผู้อื่นที่อยู่ในกรอบของกฎหมาย (Hindelang, 1973: 473) ความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้อื่นก็คือ เรื่องเกี่ยวกับบรรทัดฐานของสังคม Hirschi ให้รายละเอียดเกี่ยวกับ attachment ไว้ว่า เป็นความรู้สึกผูกพันหรือความรู้สึกผิดชอบชั่วดี (superego) อันเป็นความรู้สึกที่มีลักษณะคำนึงถึงผลประโยชน์ของคนอื่นๆ มากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว และถือว่าเป็นสาระสำคัญของความรู้สึกผูกพันต่อผู้อื่น

ภาพลักษณ์โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารุณี อัครโกดิน. (2531: บทคัดย่อ ; อ้างอิงจาก นิภา รักผกาวงศ์. 2546:47) และศุภร วัฒนพฤชา (2538: บทคัดย่อ ; อ้างอิงจาก นิภา รักผกาวงศ์. 2546:47) ที่ศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน มิได้มีความคิดเห็นเหมือนกันหมดทุกคน แต่ไม่อาจยืนยันได้เสมอไปว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงจะมีความคิดที่ดีกว่ากันได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ มামী โชติมา (2546: 68) ที่ศึกษาถึงความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลโชติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

โดยเฉพาะผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความต้องการในการจัดการศึกษาด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน ต่ำกว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรีและ ศรียา สุขพานิช (2531: ออนไลน์) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อโรงเรียนและการศึกษาของบุตร พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในแต่ละโรงเรียน อาชีพและระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อโรงเรียนและการศึกษาของบุตร นอกจากนี้ บีเวอร์ (Bever. 1957: 395-396; อ้างอิงจาก วิไลวรรณ วิทยารมธ. 2543: 45) ได้กล่าวว่า บิดามารดาที่มีการศึกษาในระดับที่สูงมักคาดหวังส่งเสริมให้ลูกมีการศึกษาในระดับที่สูงด้วย เพราะถือว่าการศึกษาเป็นวิถีทางสำคัญในการก้าวเข้าสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงาน และเกียรติยศชื่อเสียงของลูกและครอบครัวในอนาคต ถ้าระดับการศึกษาของบิดามารดาต่ำก็จะขาดความรู้ หรือมองไม่เห็นความสำคัญทางการศึกษา ทำให้ความคาดหวังทางการศึกษาต่ำลงไปด้วย หรือไม่คาดหวังทางการศึกษา แต่จะคาดหวังด้านการทำงานบ้านแบ่งเบาภาระและหารายได้หรือประกอบอาชีพมากกว่า

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้มีการจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีมาตรฐานและมีความทันสมัยเพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนพัฒนาสติปัญญา ควรมีสื่อการสอนที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการของผู้เรียนในทุกๆ ด้าน

1.2 ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้มีการให้บริการนักเรียนทุกคนอย่างเสมอภาค ควรส่งเสริมด้านความปลอดภัยของนักเรียน และบริการข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้กับผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง

1.3 ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้มีห้องเรียนที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนและมีอาคารสถานที่ที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน ควรจัดพื้นที่ใช้สอยให้เป็นสัดส่วนเกิดประโยชน์และเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

1.4 ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการส่งข่าวและสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอหรือเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นและร่วม

กิจกรรมของโรงเรียนในโอกาสต่างๆ และสร้างความพึงพอใจให้กับชุมชนต่อการเรียนการสอนหรือการจัดกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนเพื่อจะได้นำผลของการศึกษามาเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

2.2 ควรศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนในมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของผู้ปกครองด้านวิชาการด้าน บริการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

2.3 ควรศึกษารูปแบบวิธีการการสร้างภาพลักษณ์โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จเพื่อจะได้นำผลของการศึกษามาเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- กมล นาคสมบุญ. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งนักเรียนเข้าเรียนโรงเรียนเอกชน
ในจังหวัดระยอง.วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา).จันทบุรี :
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี.
- คุณวุฒิ คนฉลาด. (2534). พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา ใน การบริหารและการนิเทศการศึกษา
เบื้องต้น. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตตินันท์ ชะเนติยง. (2552). การตัดสินใจสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ของพนักงานบริษัท ที่
ไอที จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- จิราภรณ์ สีขาว. (2536). ภาพลักษณ์สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหาร
การศึกษาระดับสูง. วิทยานิพนธ์ค.ม. (การบริหารการศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชลรัตน์ ชลमारค. (2546). ภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนในจังหวัดชลบุรี ตามการรับรู้ของผู้ปกครอง.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
- ดวงพร คำณูณวัฒน์ และวาสนา จันทรสว่าง. (2541). การประชาสัมพันธ์สร้างสรรค์ภาพลักษณ์ใน
สื่อสารการประชาสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สามเจริญพาณิชย์.
- ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท. (2537). การประชาสัมพันธ์ : ประชาสัมพันธ์ธุรกิจ. กรุงเทพฯ: วังอักษร.
- โดม แผนสมบุญ. (2553). การพัฒนาภาพลักษณ์ของโรงเรียนบ้านดินโสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษากาญจนบุรีเขต 3. กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.ถ่ายเอกสาร
- ทวี จงมีสุข. (2543). ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียนในจังหวัด
ชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
ถ่ายเอกสาร.
- นัยนา สังฆะเกตุ. (2552). ภาพลักษณ์ของโรงเรียนศรีวัฒนาบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีนานาชาติตาม
การรับรู้ของผู้ปกครอง.ปริญญาโท บธ.ม.(บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต).กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. ถ่ายเอกสาร.
- นภาพรณ อุณาภูล. (2540). ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียนใน
โรงเรียนอนุบาล. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- นิภา รัศมิกาวงศ์. (2546). *ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนยอแซฟวิทยา อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ประจวบ อินอ้อด. (2540). *ภาวะวิกฤติและการแก้ไข ใน ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง : การประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประภาศรี เพ็งเอม.(2549). *การรับรู้ของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- พงษ์เทพ วรภิจโกคาทร. (2537). *ภาพพจน์กับการประชาสัมพันธ์ ใน ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง : การประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เจริญผล
- พรทิพย์ พิมพ์สินธุ์. (2540). *ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง : การประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ประกายพริก.
- พรทิพย์ วรภิจโกคาทร. (2536). *การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพพจน์ : ก่อน ระหว่างและหลังการตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ใน ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง : การประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2540). *หลักการประชาสัมพันธ์ ใน ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง : การประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภัทริยา ยะสวัสดิ์. (2549). *ภาพลักษณ์โรงเรียนมัธยมศึกษาวัดธาตุทอง*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภาวินีจิราลวสาน. (2551). *การศึกษาการรับรู้ของผู้ปกครองที่มีต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาเอกชนขั้นพื้นฐาน อำเภอธัญบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2*. สารนิพนธ์กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- มะลิวัลย์ ศิริวรรณ. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์และการให้บริการแก่ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต*. การศึกษา (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา: บัณฑิตวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.(2550).*การสร้างภาพลักษณ์ของ บริษัท วอลโว่เทรดแอนด์บัส (ประเทศไทย) จำกัด*.มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช : สำนักบรรณสารสนเทศ

มามี โชติมา. (2546).ความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนโชติมา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ระเด่น ทักษิณา. (2540). การแก้ไขภาพพจน์ให้ทันเวลา ในภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่งการประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วัชรภรณ์ นองเนื่อง. (2550).ภาพลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา).จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี.

วสันต์ ชนวัฒน์. (2544). ภาพลักษณ์โรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 11. การศึกษาค้นคว้าอิสระ (กศ.ม. บริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม:บัณฑิตวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

วราภรณ์ ศรีอินทร์. (2545). ภาพลักษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ตามทัศนะของผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.

วิจิตร อาวะกุล. (2534). ภาพพจน์ ในเทคนิคการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮาส์. _____ . (2527). เทคนิคมนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮาส์.

วิรัช อภิรัตน์กุล. (2535). การสร้างภาพลักษณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ ใน การประชาสัมพันธ์แบบสมบูรณ์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิไลวรรณ วิทยารมณัฐ. (2543). การศึกษาความคาดหวังของบิดามารดาต่อพฤติกรรมของนักเรียนตามการรับรู้ของนักเรียน. ปรินญาณิพนธ์กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วิไลลักษณ์ ราษฎร์ระน้อย. (2544). ภาพลักษณ์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. การศึกษา (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา: บัณฑิตวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์. (2545). ภาพลักษณ์ของโรงเรียน. สืบค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2549 จาก<http://www.moe.go.th/main2/article/SchoolImage.htm>

- ศรียา สุขพานิช. (2531). *ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อโรงเรียนและการศึกษาของบุตร. คณะศึกษาศาสตร์. ภาควิชาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2549 จาก http://www.surdi.su.ac.th/soc22_t.htm.*
- สถิต วงษ์อิสเรศ. (2540). *มาตรฐานวิชาชีพครู: บุคลิกภาพที่ดีของครู*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- สุพิน ปัญญามาก. (2540). *ภาพพจน์ : การสร้างและรักษา ใน ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง การประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*
- สุภาวค์ จันทวานิช. (2534). *รายงานการวิจัย เรื่อง คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในชนบท : กรณีศึกษาโรงเรียนในภาคกลางและตะวันออกเฉียงเหนือ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุภารัตน์ ม่วงศิริ. (2547). *การศึกษาภาพลักษณ์ที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ปกครอง. วิทยานิพนธ์ กศม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร*
- สุรสิทธิ์ แก้วใจ. (2542). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษา นามบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. (2546). *ภาพลักษณ์ของโรงเรียนในยุคปฏิรูปการศึกษา. วารสารวิชาการ, 3(5), 2-3*
- สุรัตน์ ไชยชมภู. (2535). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจในการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สุวรรณ แซ่เฮ้ง. 2542. *ภาพลักษณ์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามทัศนะของอาจารย์และนิสิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา).*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *ปฏิรูปการเรียนรู้สำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- เสาวลักษณ์ ตันติพิบูลย์ทรัพย์. (2545). *ภาพลักษณ์โรงเรียนตามความรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน บวรรัตนศาสตร์*. ปริญญาโท กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- หยาดชล เลิศวิระสวัสดิ์. (2540). *วิสัยทัศน์ของสังคมและการศึกษาไทย ยุคโลกาภิวัตน์*. เชียงใหม่. 8, 37-40.
- อรุณ งามดี. (2540). *ภาพพจน์ที่สังคมยอมรับ ใน ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง : การประชาสัมพันธ์กับ ภาพพจน์.พิมพ์ครั้งที่ 4*. กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Anderson P M., & Rubin L G. (1986). *Marketing Communications*. New Jersey: Prentice Hall.
- Boulding, Kenneth E. (1975). *The Image : Knowledge in Life and Society*. Michigan. The University of Michigan.
- Darling, C S., & Fisher. (1985). *Impaired of body Image*. In Jacobs, M.M. & Geel, W.(Ed). Sign and symtomp in nursing : Interpretation and management. Philadephia: J. B. Lippencott Company.
- Halverson, John Alvin. (1999). *A study of marketing in small school districts in central and Northern California, apperceived by the superintendent*. Thesis Ed.D. (Administration Education). La Veme :Unibversity of la Veme. Photocopied.
- Krejcie, V.Robert; & Daryle, W.Morgan. (1970). *Determinaning Sample Size for Research Activity*. Journal of Educational and Psychological Measurement. 13(3): 607-610.
- Newman, B.K. (1990). *An analysis of perceived political characteristics and tactics in studentaffairs organizations*. Dissertation Abstracts International. 51(5)
- Philip Kotler. (2000). *Marketing Management, The Millennium Edition*. New Jersey: Prentice Hall.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ว่าความคิดเห็นของท่านอยู่ในระดับใด โดยกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่สอดคล้องกับระดับความคิดเห็นตามความเป็นจริงเพียงช่องเดียวเท่านั้น

- 5 หมายถึง ความคิดเห็นระดับดี
 4 หมายถึง ความคิดเห็นระดับค่อนข้างดี
 3 หมายถึง ความคิดเห็นระดับปานกลาง
 2 หมายถึง ความคิดเห็นระดับค่อนข้างไม่ดี
 1 หมายถึง ความคิดเห็นระดับไม่ดี

ข้อที่	ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. ด้านวิชาการ						
1.1	มีการจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีมาตรฐานและมีความทันสมัย					
1.2	มีหลักสูตรของโรงเรียนโดยการสอบถามหรือศึกษาจากเอกสารของโรงเรียน					
1.3	โครงการบริหารวิชาการที่โรงเรียนจัดสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี					
1.4	โรงเรียนจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
1.5	โรงเรียนมีสื่อการสอนที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการของผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน					
1.6	โรงเรียนจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของผู้ปกครอง					
1.7	โรงเรียนมีการวัดและประเมินผลของนักเรียนและรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ					
1.8	โรงเรียนจัดหลักสูตรการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน					
1.9	โรงเรียนจัดการศึกษาทำให้นักเรียนเป็นผู้มีความรับผิดชอบและมีระเบียบวินัย					

ข้อที่	ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1.10	นักเรียนที่จบจากโรงเรียนเป็นนักเรียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันที่มีชื่อเสียงได้					
2. ด้านการบริการนักเรียน						
2.1	โรงเรียนมีบริการรับ-ส่งนักเรียนที่ทำกิจกรรมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานและปลอดภัย					
2.2	โรงเรียนตระหนักถึงความปลอดภัยของนักเรียนเป็นอันดับหนึ่ง					
2.3	โรงเรียนมีบริการรับฝากอุปกรณ์ สิ่งของหรือข้อความระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนในระหว่างเวลาเรียน					
2.4	โรงเรียนมีบริการผ่อนผันเวลาการชำระค่าทำเนียบการเรียนได้					
2.5	โรงเรียนให้บริการข่าวสารข้อมูลกับผู้ปกครองเมื่อนักเรียนขาดเรียน					
2.6	ครูและเจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีกับผู้ปกครองและนักเรียน					
2.7	โรงเรียนรายงานผลความประพฤติของนักเรียนและรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง					
3. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม						
3.1	โรงเรียนมีห้องเรียนที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน					
3.2	อาคารสถานที่ของโรงเรียนมีความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน					
3.3	โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมที่ดีและการเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียนสะดวกปลอดภัย					
3.4	บรรยากาศภายในโรงเรียนสร้างความรู้สึที่ดีให้กับนักเรียนและผู้ปกครองเมื่อเข้ามาพบเห็น					
3.5	สิ่งแวดล้อมของโรงเรียนสามารถโน้มน้าวจิตใจทำให้นักเรียนอยากที่จะมาเรียนมากยิ่งขึ้น					
3.6	โรงเรียนมีเนื้อที่เพียงพอต่อการใช้สอยทั้งอาคารเรียนและสนามกีฬา					
3.7	โรงเรียนมีอาคารเรียนและอาคารประกอบที่สวยงามสะอาดและทันสมัย					
3.8	โรงเรียนจัดเวรยามรักษาความปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน					

ข้อที่	ภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1

4. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน						
4.1	โรงเรียนให้บริการแก่ชุมชนเป็นอย่างดี					
4.2	โรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง					
4.3	โรงเรียนจัดกิจกรรมและได้เชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง					
4.4	โรงเรียนได้กำหนดนโยบายและทิศทางให้ชุมชนได้รับรู้					
4.5	โรงเรียนมีความสัมพันธ์อันดีและสร้างความพึงพอใจให้กับชุมชน					

ภาคผนวก ข

ตารางค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยวิทยาคม
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ

ตาราง ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยวิทยาคม จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ ด้านวิชาการ จำแนกเป็นรายข้อ (n=233)

ข้อ	ด้านวิชาการ	ระดับภาพลักษณ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ผู้ปกครองตระหนักถึงการจ้ดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีมาตรฐานและมีความทันสมัย	3.93	0.67	ค่อนข้างดี
2.	ผู้ปกครองทราบข้อมูลหลักสูตรของโรงเรียนโดยการสอบถามหรือศึกษาจากเอกสารของโรงเรียน	3.98	0.76	ค่อนข้างดี
3.	โครงการบริหารวิชาการที่โรงเรียนจัดสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี	3.81	0.83	ค่อนข้างดี
4.	โรงเรียนจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	3.81	0.86	ค่อนข้างดี
5.	โรงเรียนมีสื่อการสอนที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการของผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน	3.90	0.83	ค่อนข้างดี
6.	โรงเรียนจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของผู้ปกครอง	3.84	0.79	ค่อนข้างดี
7.	โรงเรียนมีการวัดและประเมินผลของนักเรียนและรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ	3.91	0.83	ค่อนข้างดี
8.	โรงเรียนจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	3.94	0.75	ค่อนข้างดี
9.	โรงเรียนจัดการศึกษาทำให้นักเรียนเป็นผู้มีความรับผิดชอบและมีระเบียบวินัย	3.92	0.84	ค่อนข้างดี
10.	นักเรียนที่จบจากโรงเรียนเป็นนักเรียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม สามารถเข้าศึกษาต่อในสถาบันที่มีชื่อเสียงได้	4.25	0.69	ค่อนข้างดี
รวม		3.93	0.32	ค่อนข้างดี

จากตาราง แสดงว่า โรงเรียนสามร้อยวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีภาพลักษณ์ด้านวิชาการ ภาพลักษณ์โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{X}=3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับค่อนข้างดีทุกข้อโดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง ($\bar{X}=3.81$) – ($\bar{X}=4.25$) และ พบว่าข้อ 10 นักเรียนที่จบจากโรงเรียนเป็นนักเรียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม สามารถเข้าศึกษาต่อในสถาบันที่มีชื่อเสียงได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{X}=4.25$)

ตาราง ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านบริการนักเรียน จำแนกเป็นรายข้อ (n=233)

ข้อ	ด้านบริการนักเรียน	ระดับภาพลักษณ์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	โรงเรียนมีบริการรถรับ-ส่งนักเรียนที่ทำกิจกรรมอยู่ใน	4.16	0.79	ค่อนข้างดี
	เกณฑ์ในเกณฑ์มาตรฐานและปลอดภัย			
2.	โรงเรียนตระหนักถึงความปลอดภัยของนักเรียนเป็น	4.07	0.81	ค่อนข้างดี
	อันดับหนึ่ง			
3.	โรงเรียนมีบริการรับฝากอุปกรณ์ สิ่งของหรือข้อความ	4.00	0.83	ค่อนข้างดี
	ระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนในระหว่างเวลาเรียน			
4.	โรงเรียนมีบริการผ่อนผันเวลาการชำระค่าทำเนียม			
	การเรียนได้			
5.	โรงเรียนให้บริการข่าวสารข้อมูลและมีการโทรแจ้ง	3.89	0.75	ค่อนข้างดี
	ผู้ปกครองเมื่อนักเรียนขาดเรียน			
6.	ครูและเจ้าหน้าที่มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและ	4.04	0.81	ค่อนข้างดี
	นักเรียน			
7.	โรงเรียนรายงานผลความประพฤติของนักเรียนและ	4.15	0.89	ค่อนข้างดี
	รายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่าง			
	ต่อเนื่อง	4.12	0.83	ค่อนข้างดี
รวม		4.06	0.33	ค่อนข้างดี

จากตาราง แสดงว่า โรงเรียนสามร้อยวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีภาพลักษณ์ด้านบริการนักเรียน ภาพลักษณ์โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{X}=4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับค่อนข้างดีทุกข้อโดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง ($\bar{X}=3.89$) – ($\bar{X}=4.16$) และ พบว่าข้อ 1 โรงเรียนมีบริการรถรับ-ส่งนักเรียนที่ทำกิจกรรมอยู่ในเกณฑ์ในเกณฑ์มาตรฐานและปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{X}=4.16$)

ตาราง ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จำแนกเป็นรายข้อ (n=233)

ข้อ	ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	ระดับภาพลักษณ์		
		$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1.	โรงเรียนมีห้องเรียนที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	4.17	0.82	ค่อนข้างดี
2.	อาคารสถานที่ของโรงเรียนมีความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน	4.13	0.85	ค่อนข้างดี
3.	โรงเรียนมีสิ่งแวดล้อมที่ดีและการเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียนสะดวกปลอดภัย	4.12	0.81	ค่อนข้างดี
4.	บรรยากาศภายในโรงเรียนสร้างความรู้สึที่ดีให้กับนักเรียนและผู้ปกครองเมื่อเข้ามาพบเห็น	4.12	0.83	ค่อนข้างดี
5.	สิ่งแวดล้อมของโรงเรียนที่ดีสามารถโน้มน้าวจิตใจทำให้นักเรียนอยากที่จะมาเรียนมากยิ่งขึ้น	4.03	0.81	ค่อนข้างดี
6.	โรงเรียนมีเนื้อที่เพียงพอต่อการใช้สอยทั้งอาคารและสนามกีฬา	4.12	0.87	ค่อนข้างดี
7.	โรงเรียนมีอาคารเรียนและอาคารประกอบที่สวยงาม สะอาดและทันสมัย	3.95	0.72	ดีค่อนข้าง
8.	โรงเรียนจัดเวรยามรักษาความปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน	3.97	0.90	ค่อนข้างดี
รวม		4.08	0.46	ค่อนข้างดี

จากตาราง แสดงว่า โรงเรียนสามร้อยวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีภาพลักษณ์ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ภาพลักษณ์โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{X}=4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับค่อนข้างดีทุกข้อโดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง ($\bar{X}=3.95$) – ($\bar{X}=4.17$) และ พบว่าข้อ 1 โรงเรียนมีห้องเรียนที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{X}=4.17$)

ตาราง ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนจำแนกเป็นรายข้อ (n=233)

ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	ระดับภาพลักษณ์		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1.โรงเรียนให้บริการแก่ชุมชนเป็นอย่างดี	4.07	0.85	ค่อนข้างดี
2.โรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง	4.27	0.69	ค่อนข้างดี
3.โรงเรียนจัดกิจกรรมและได้เชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง	4.03	0.75	ค่อนข้างดี
4.โรงเรียนมีความสัมพันธ์อันดีและสร้าง ความพึงพอใจให้กับชุมชน	3.96	0.69	ค่อนข้างดี
5.โรงเรียนได้กำหนดนโยบายและทิศทางให้ชุมชนได้รับรู้	4.05	0.77	ค่อนข้างดี
รวม	4.07	0.58	ค่อนข้างดี

จากตาราง 10 แสดงว่า โรงเรียนสามร้อยวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีภาพลักษณ์ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ภาพลักษณ์โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี($\bar{X}=4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับค่อนข้างดีทุกข้อโดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง ($\bar{X}=3.96$) – ($\bar{X}=4.27$) และ พบว่าข้อ 2 โรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{X}=4.27$)

ภาคผนวก ค
จดหมายขอเชิญผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 0519.12/527

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๙ มกราคม 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นางธารทิพย์ เสาหงษ์

เนื่องด้วย นายอดิเรก มะสิน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถ่วง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอดิเรก มะสิน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัทพ์ 081-019-3264

ที่ ศธ 0519.12/526

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕๑ มกราคม 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นายประนอม เชื้อชาติ

เนื่องด้วย นายอดิเรก มะลิ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอดิเรก มะลิ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-019-3264

ภาคผนวก ง
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. อาจารย์ ดร. สมชาย เทพแสง ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรปริญญา
บริหารการศึกษามหาบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ ดร. ราชันย์ บุญทิมา อาจารย์สำนักทดสอบจิตวิทยาการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. นายกำจร ป้านทอง ผู้อำนวยการชำนาญพิเศษ โรงเรียนสามร้อยยอด
วิทยาคม
4. นายประนอม เชื้อชาติ รองผู้อำนวยการชำนาญพิเศษ โรงเรียนสามร้อย
ยอดวิทยาคม
5. นางธารทิพย์ เสาร์หงษ์ รองผู้อำนวยการชำนาญพิเศษ โรงเรียนสามร้อย
ยอดวิทยาคม

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นายอดิเรก มะสิน
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 10 สิงหาคม 2523
สถานที่เกิด	ประจวบคีรีขันธ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	11 หมู่ 3 ตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77180
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ข้าราชการครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2546	วิทยาศาสตรบัณฑิตสาขาฟิสิกส์ จาก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. 2557	ศึกษาศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

